

Kako bo čez trideset let?

Pred nedavnim je začela Dolenjska turistična zveza razpošiljati po dolenjskih občinah študijo o področnem prostorskem programu razvoja turizma na Dolenjskem. Študija zajema območje 10 dolenjskih občin, izdelali pa so jo strokovnjaki Zavoda za izobraževanje in produktivnost dela Novo mesto in Dolenjske turistične zveze. V zajeti študiji je območje ovrednoteno glede na naravne pogoje za turizem, ugotovljena je sedanja stopnja turistične razvitosti z vsemi spremljevalnimi dejavniki (trgovina, obrt itd.), hkrati pa je v njej nakazan razvoj turizma v prihodnjih 30 do 35 letih. Študija je veljala 65.000 din, denar pa so prispevale vse dolenjske občine.

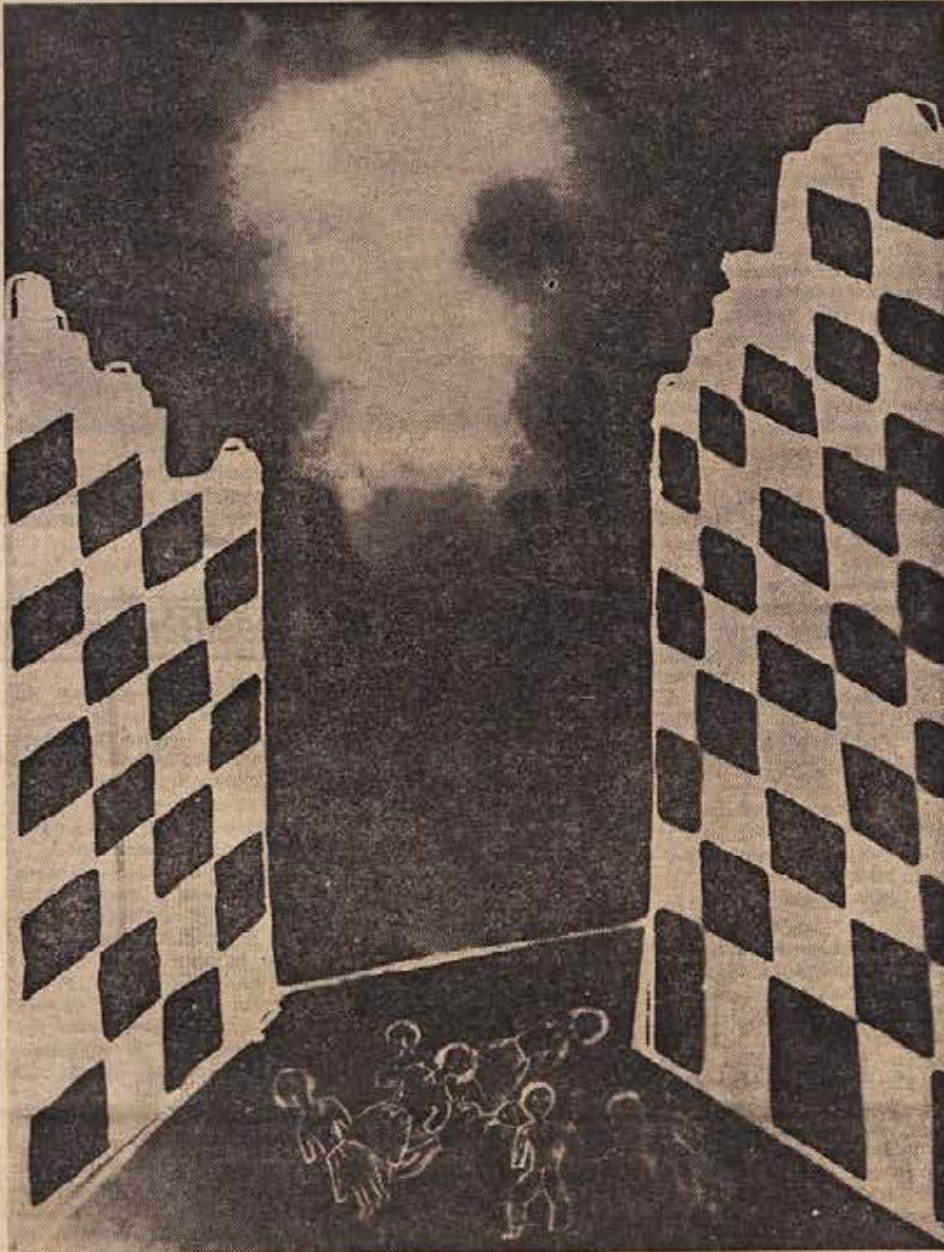
Danes — pokal Čargu!

Danes popoldne bo uredništvo Dolenjskega lista pripravilo v Krškem sprejem najboljšim športnikom Dolenjske v letu 1968. Zmagovalec Franc Čargo bo prejel pokal in nagrado Dolenjskega lista, prof. Igor Penko pa nagrado tekstilne tovarne Novoteks. Nagrado tovarne zdravil Krke bo prejela atletinja Ivica Jakše.

Cigan streljal na Cigana

24. januarja okoli 17. ure je 21-letni Edvard Brajdič v Jedinščici s karabinko streljal na Janka Brajdiča. Jezen, ker ni zadel Janka, marveč le vrata, za katerimi se je ta skrnil, je Edvard zažgal sotor Bojanu Brajdiču, ki je Jankov sin. Janko Brajdič se je štiri dni pred dogodkom doselil iz Zabjeka in se nastanil pri Dragu Brajdiču, Edvarda so strpali v preiskovalni pripor.

Podobno se je pripetilo tudi 4. januarja v Zabjeku, ko je poskušal Marjan Brajdič, ki se je k svojim vračal iz zapora, z dvocevko ubiti Franca Brajdiča. Ker je pod vplivom alkohola slabo meril, je zadel v nogo Frančevega brata Adolfa.

»Smo za prijateljstvo med narodi vsega sveta in obojamo vsakršno nasilje.« je eno izmed gesel pionirjev, včlanjenih v viniški Klub OZN. V duhu tega načela je tudi domači foto krožek izdelal fotografijo, ki ima naslov »Vizija prihodnosti«. Na Vinici si po svojih najboljših močeh prizadevajo, da bodočnost le ne bi bila tako grozeča...

NA VINICI NADALJUJEJO Z AKCIJO MIRU

Pridružite se nam, ki obtožujemo...

Z viniške šole roma spet kopica pisem vsak dan v svet — Člani kluba OZN pošiljajo vprašanja vidnejšim znanstvenikom, pisateljem, predstavnikom držav in drugim uglednim osebnostim

Dan za dnem se prizadevni člani viniškega Kluba OZN sklanjajo nad kopico naslovov v več tujih jezikih in razpošiljajo svojo knjigo »Poslušajte nas, zraven pa pri-

lagajo vprašanja, na katera žele odgovore od najuglednejših svetovnih in domačih osebnosti. Radi bi zvedeli za njihovo mnenje, kako abliževati narode in preprečevati uničujoče vojne.

Med prvimi je viniškim pionirjem odgovoril predsednik (Nadaljevanje na 6. str.)

Dr. Vratuša bo pomagal

V ponedeljek, 27. januarja, je v Ljubljani dr. Antonu Vratuši, jugoslovanskemu predstavniku v OZN, Anton Troha, ravnatelj viniške osemletke, prikazal delo in načrte viniškega Kluba OZN, za kar je dr. Vratuša pokazal veliko zanimanja. Objubil je, da bo o gradnji naselja OZN na Vinici govoril s predstavniki tujih misij v OZN, in menil, da je zahtevna akcija izvedljiva. **Na izjavo naših pionirjev, da bi ob predvidenem obisku v Jugoslaviji letos v Turot mimogrešno obiskali Vinico.**

35.900 Dolenjskih listov

smo tiskali danes, od tega za stalne naročnike 29.509 izvodov in 1010 izvodov za kolportažo. V nakladi je tudi 213 dokaznih izvodov, za našo akcijo zbiranja novih naročnikov pa smo danes namenili 5168 izvodov lista.

Uprava DL

Čez prelaze na zборе volivcev?

Dokler sekcija za vzdrževanje proge ni pričela rušiti nekaterih železniških prehodov, prebivalci niso bili zainteresirani, da bi o tem bolj razpravljali, kar je dokazal zbor volivcev v Boštanju, ki so ga sklicali v zelo kratkem času prav zaradi ukinitve nekaterih prehodov. V Boštanju so že porušili železniški prehod, ki pelje mimo Zupaniča v Dol. Boštanju. Ta prehod prebivalci precej uporabljajo, ko obiskujejo trgovino. Na zboru so zatrjevali, da železnica nima pravice ukiniti tega in še nekaterih prehodov, ker jih prebivalci uporabljajo že več kot 30 let in jim je železnica ob gradnji proge zagotovila prav te prehode. Predsednik občinske skupščine Franc Molan, ki je bil navzoč na zboru, je pojasnil težave občine, ki nima denarja, da bi prispevala k vzdrževanju teh. O ukinitvi prelazov, o čemer je sklepala občinska

skupščina, smo v našem tedniku že poročali.

Krške Pustne novice še strogo zaupne!

Uredniški odbor Pustnih novic v Krškem se ta čas pogosto sestaja in pripravlja gradivo za letošnje izdajo tako dobrodošlega pustnega časnika. Seveda pa je njegova vsebina nepoklicanim še nedostopna.

Kitariada v Kočevju

25. januarja je bila v Seškovem domu v Kočevju kitariada, ki jo je organiziral domači mladinski komite. Na njej je nastopilo 6 ansamblov: iz Novega mesta, Crnomelja, Brežic, Vidma-Krškega in Kočevja. Najboljši so bili MOBILIS IN MOBILI iz Vidma-Krškega (41 točk), ATOLI iz Kočevja (28) in KORINI iz Brežic (23 točk).

Mladina dobi klub

V soboto, 1. februarja, bodo v Novem mestu ustanovili mladinski klub. Klub bo imel začasno prostore v Domu JLA, kjer bodo večinoma tudi vse njegove prireditve. Za ustanovitev kluba se je zavzemal prejšnji komite, še bolj pa novo predsedstvo občinske konference ZMS.

OD 30. JAN. DO 2. FEB.

Od 2. do 6. februarja lepo vreme z mrazom ponoči. V ostalem oblačno s pogostimi, večji del manjšimi padavinami. Po 6. februarju ohladitev.

Dr. V. M.

OD 1. XI. DO 28. I. 69
2823 novih!

V DVANAJSTEM TEDNU naše akcije smo spet pridobili 183 novih naročnikov. Nezdruženo narašča naklada našega domačega tednika, vedno več je družin, gospodinjstev in hiš, kamor prihaja. — Stanje v torek popoldne:

BREZICE:	266
CRNOMELJ:	203
KOČEVJE:	167
KRSKO:	405
METLIKA:	81
NOVO MESTO:	545
RIBNICA:	104
SEVNICA:	263
TREBNJE:	354
Razne pošte:	312
Inozemstvo:	123

Zmagovalke črnošnjiškega veleslaloma (na sliki od leve proti desni — Marija Horvat, Justina Pukl in Slavica Geršič) so bile zadovoljne. Na zahtevni progi so dosegle prva tri mesta in bodo Črnošnjice ohranile v prijetnem spominu. Več o tekmovanju berite na športni strani. (Foto: S. Dokl)

Predsednik zahodnonemškega parlamenta Gerstenmaier je lani dobil od države 280.000 mark kot odškodnino, ker mu nacisti leta 1937 niso dovolili, da bi postal profesor teologije. Javnost ni pokazala razumevanja za tolikšno razumevanje države in med splošnim nerazumevanjem je iz razumljivih razlogov prenehal biti predsednik parlamenta... Bivši premier Pompidou, ki ga je po lanskih volitvah predsednik de Gaulle odstavil, je v Rimu pogumno govoril, da bo on de Gaullov naslednik. Na odgovor ni bilo treba dolgo čakati. Oglasil se je sam orkester iz Pariza in izjavil, da mu še na misel ne pride, da bi zapustil svoj položaj predsednika pred iztekom mandata konec leta 1972. Pompidou bo še dolgo čakal... Visoka francoska osebnost — ki želi ostati neznana — je o de Gaullovi politiki vedela povedati tole: »De Gaulle je včasih uganjal presenetljive akrobacije na trapezu nad mrežo. Potem je nastopal brez mreže. Zdal pa imamo vtis, da televodji brez trapeza... Zahodnonemški predsednik Lübke, ki se bo v kratkem poslovil, bo še odšel na en državnih obisk v Afriko. Iz previdnosti pa si je govore napisal vnaprej in zlobni jeziki trdijo, da so vsi začudeno z besedami: »Spoštovane gospe in gospodje, ljubi bratci... V Saigonu niso posebno navdušeni nad slikami v francoskem tedniku »Paris Match«, ki kažejo ženo podpredsednika Kyja, kako si izbira najbolj drage obleke po trgovinah. Zadeva je tembolj nerodna, ker je Ky po vrtni iz Pariza govoril, da je ves čas mislil na trpljenje svojega ljudstva in skušal živeti čim bolj varčno. Zdal se izgovarja, da njegova žena ni kupovala oblek, ampak si jih je le sposojala... Neka Ameriška banka je objavila v »New York Timesu« oglas, v katerem je zagrozila letalski družbi in vladi, da ju bo tožila za 1 milijon dolarjev odškodnine, če bodo letala, s katerimi se bo peljala na dopust na Florido, tudi ugrabili in odpeljali na Kubo kot toliko drugih. Na srečo (za državo in letalsko družbo) njenega letala niso ugrabili... Tunzijski predsednik Habib Burgiba se je pred kratkim znebil takele: »Francozozi in Britanci se človek že še ospobodi, toda Rusov nikoli...«

Obvezno plačilo - omejene pravice

iz zdravstvenega zavarovanja je bilo lani izključenih 35.000 kmečkih ljudi - Ali je to lahko sredstvo za izterjevanje vseh prispevkov?

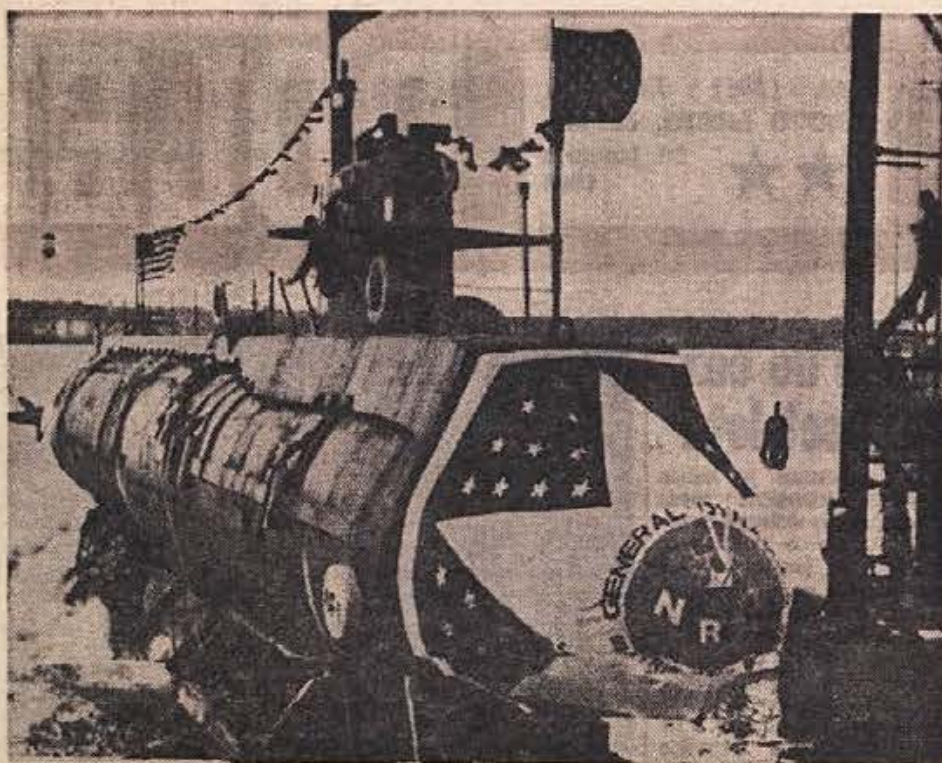
Odborniki občinske skupščine v Metliki so pred kratkim na seji opozarjali na pomanjkljivost kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Ne zdi se jim pravično, da zavarovancem — kmetom ne potrdijo zdravstvenih knjižic, če ne poravnajo vseh družbenih obveznosti v določenem času. O enakem problemu so razpravljali na seji skupščine občine Ormož že v septembru. Predsednik zavarovalne skupnosti kmetov Slovenije, kmet Janez

Zampa s Ptujkega polja, pa je na to opozoril nekatere republiške organe lani v oktobru. Vzlic temu se ni nič spremenilo, niti kmetje niso dobili ustreznih odgovorov.

Po podatkih skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Slovenije pristojni organi niso potrdili do 30. septembra 1968 okrog 8 odstotkov zdravstvenih knjižic kmečkih zavarovancev. Vseh obveznih zavarovancev je bilo nekaj čez 300.000. Brez potrjenih zdravstvenih knjižic jih je torej ostalo okrog 24.000 in zakaj? Ker niso mogli plačati vseh družbenih prispevkov. Nekateri zagovorniki sedanjih predpisov sicer trdijo, da niso hoteli plačati. Po razpravah na občinskih skupščinah in drugod pa je tako trditelj težko sprejeti. Sistem plačil in izterjave zaostankov je namreč tak, da izmikanje nikomur ne koristi. Občinski organi lahko izterjajo od slehernega kmeta vse njegove obveznosti še naslednja leta, če ni možno takrat, ko so predpisane. Plačati je torej treba v vsakem primeru — kmečki zavarovanci pa ne morejo zahtevati svojih pravic pri zdravljenju za nazaj. Zakaj bi se torej namerno prikrajševali za pravice?

K 24.000 kmečkim zavarovancem, ki jim niso potrdili zdravstvenih knjižic, ker niso do določenega časa poravnali vseh obveznosti do družbe, je treba prišteti še 11.000 zavarovancev, ki zdravstvenih knjižic sploh niso dvignili. Zakaj jih niso dvignili? Verjetno niso imeli denarja, da bi si z njimi lahko pomagali. Torej je bilo kar okrog 35.000 kmečkih ljudi izključenih od pravic zdravstvenega zavarovanja, prispevke pa bodo v zvezi temu morali plačati vsi.

Sedanje potrjevanje zdravstvenih knjižic pomeni neke vrste kazni za reveže in za take kmečke družine, ki zaledjo v trenutne težave. Odborniki v ormoški občini so postavili te stvari zelo realno. Če kmet mora plačati zamudne obresti za zdravstveno zava-

V soboto so Američani v Grotonu (Connecticut) splovili svojo strogo tajno atomsko podmornico »NR-1« za sedem mož posadke. Za gradnjo te, dobrih 40 metrov dolge podmornice, so potrošili skoraj 100 milijonov dolarjev!

Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Ime praškega študenta Jana Palacha, ki se je zažgal, da bi bila njegova domovina svobodna, bo ostalo zapisano samo na trgu pred filozofsko fakulteto v Pragi, ki so ga preimenovali po njem, ampak v srcih vseh Čehov in Slovkov. Najmanj dvestotisoč ljudi mu je osebno izkazalo zadnje spoštovanje. Pogreb je potekal mirno in slovesno in zato je bil tembolj pretresljiv. Iz te mirnosti je odsevala silna moč naroda, ki ga je Palachova žrtve globoko presunila in opozorila, da mora ostati enoten. To opozorilo pa velja v enaki meri tudi češkoslovaškemu vodstvu.

Po prvi presunjenosti in osuplosti je bilo slišati glasove, da je bilo to dejanje obupa, in opozorila, da mladina ne sme slediti temu gledu, ker mora živeti za boljši jutrišnji dan. Celo sovjetska okupacijska oblast in oblasti v Moskvi so bili prvi dne brez sape. Dobro so vedeli, kaj pomeni Palachov samožig, in dobro so čutili, kako odmeva po svetu. Sele peti dan po tragičnem dogodku je sporočila časopisna agencija TASS, da so »protisocialistične sile navdihnile Jana Palacha«. Isto trditelj so uradno raztrobili v ulbrichtovini.

Jan Palach ni zahteval dosti v pismu, ki ga je zapustil kot svoj testament. Ni zahteval niti takojšnjega odhoda sovjetskih okupacijskih sil in ne popolne odprave cenzure. Zahteval je prepoved okupacijskega glasila »Sprava«, ki žali ponos slehernega Čeha in Slovaka, in možnost, da bi javnost v CSSR pošteno obveščali o dogajanju.

Toda njegova smrt je spodbudila javnost, da je začela postavljati širše zahteve in zastavljati še bolj nerodna vprašanja. Zveza študentov in sindikati so sestavili seznam zahtev in vprašanj. Vprašali so, kaj je z obljubami partijskega vodstva. Kdaj bodo splošne parlamentarne volitve? Kdaj bo napoved 14. kongres KPC? Kdaj bo češka dobila svoj zakoniti izvoljeni centralni komite in lastno partijsko organizacijo, kakor jo ima že Slovaška?

Vsa ta vprašanja visijo v zraku, ker bi se moralo vodstvo CSSR o njih pomeniti z Moskvo. To je tudi ena plat omejene suverenosti. Proti taki suverenosti je v obupu protestiral Jan Palach, ko se je zažgal. To njegovo dejanje obupa je v resnici vilo novih moči češkemu in slovaškemu narodu. Postalo je del današnje češkoslovaške stvarnosti in človeške zavesti. »Današnja stvarnost ni samo v navzočnosti sovjetskih čet, je dejal predsednik sindikata čeških grafičnih delavcev,

»današnja stvarnost je tudi v mnenju in volji 14 milijonov naših občanov.«

Ko bodo zgodovinarji pisali o vietnamskih mirovnih pogajanjih v Parizu, bodo z začudenjem in ironijo ugotovili, da je bilo — vsaj dostoj — najtežje vprašanje, ki so ga morali rešiti, preden so lahko sploh začeli resnična pogajanja o premirju, oblika mize, okrog katere so sedli.

Osem tednov so se prepirali, ali naj bi bila miza okrogla, štiriogona, podolgovata, ovalna ali kakršna že koli. Naposled so se sporazumeli, da naj bo miza okrogla.

Za to »pravdo« o konferenčni mizi se skriva hud politični in taktični spor. Američani ki njihovi saigonski zavezniki se uradno pogajajo samo z eno stranjo: z delegacijo iz Hanoja kot predstavnic Severnega Vietnama. Delegacija osvobodilne fronte Južnega Vietnama FNO je sicer tudi navzoča na pogajanjih, toda ameriška stran jo uradno prišteva k severovietnamski delegaciji.

Hanoi in FNO pa zahtevata, da mora nasprotna stran priznati tudi fronto kot samostojno delegacijo na pogajanjih, in trdita, da se v Parizu dejansko pogajajo štirje. Oni drugi trdijo, da se pogajata samo dve strani. Čim dlje bodo trajala pogajanja, tem bolj bo naraščal pritisk, da bi Američani in Saigonsci priznali FNO kot samostojnega partnerja na pogajanjih.

Zato je bila potrebna okrogla miza. Enim dopušta uradno misliti, da se pogajata samo dve delegaciji, drugim pa omogoča trditi, da se pogajajo štirje.

Kljub temu je začetek resničnih pogajanj v Parizu velik korak naprej, toda pot do miru je še zelo dolga in trnova.

rovanje, ga ne bi smeli prikrajšati pri pravicah, čeprav zamudi s plačilom. Če pa zakašnela plačila povzročajo sklado zdravstvenega zavarovanja težave, ker nimajo dovolj sredstev za pravočasno plačilo zdravstvenih storitev, pa naj bi zadoščalo le plačilo za zdravstveno zavarovanje. Kmet naj bi imel pravico sam odločiti, ali plača najprej prispevek za zdravstveno zavarovanje ali druge družbene prispevke, če nima denarja za vse. S kakšno pravico lahko nekdo spremeni zdravstveno zavarovanje kmetov v sredstvo za izterjavo vseh prispevkov in davkov družbi?

JOZE PETER

Nove turistične zmogljivosti

Mednarodna banka bo letos prvič dajala posojila tudi za razvoj turizma v svetu, pri čemer lahko dobi kredite tudi Jugoslavija. Izvršni svet SRS je pri svojem komiteju za turizem že zaprosil, da naj bi Slovenija dobila 137 milijard Sdin posojila za razvoj turizma. V Sloveniji bi zgradili 30.000 novih restavracijskih sedežev, pridobili 20.000 novih turističnih postelj

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

RAZLIČNA MNENJA O SESTAVI SKUPŠČINE SRS — Ustavna komisija je predlagala, naj bi bila nova republiška skupščina sestavljena iz štirih zborov: iz republiškega, gospodarskega, prosvetno-kulturnega in socialno-zdravstvenega zbora. Ta predlog sta prejšnji teden podprla le prosvetno-kulturni in socialno-zdravstveni zbor. Večina poslancev organizacijsko-političnega in gospodarskega zbora pa se je zavzela za to, da bi imela skupščina le dva zbora: republiški zbor in zbor delovnih skupnosti, češ da bi dvodomna skupščina lahko smotrnejše delovala. V prosvetno-kulturnem in socialno-zdravstvenem zboru pa je prevladalo mnenje, da bi združeni zbor delovnih skupnosti težko hkrati učinkovito obravnaval vso pestro problematiko gospodarstva, zdravstva, šolstva, kulture, znanosti in drugih družbenih služb, zlasti še zdaj, ko se federacija omejuje le na okvirno zakonodajo.

KRAJŠA DELOVNA DOBA NI RESITEV — V republiški skupščini so prejšnji teden obravnavali spremembe in dopolnitve pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zavzeli so se za nekatere izpopolnitve. Hkrati pa se niso strinjali s predlogi, naj bi skrajšali delovno dobo in znižali starostno mejo za pridobitev pokojnine Poudarili so,

da bi to nujno povzročilo zmanjšanje pokojnin ali pa dodatno obremenitev dohodkov zaposlenih oziroma gospodarstva. Pač pa je treba, recimo, preučiti neenake pogoje zavarovancev glede na to, ali se za-

Štirje ali dva zbora?

poslijo zelo mladi ali pa zaradi študija več let kasneje, a imajo zdaj oboji isto starostno mejo.

POSKUS SAMOŽAZIGA — V četrtek, 23. t. m. se je v ljubljanski slaščičarni Tivoli polil z bencinom in zažgal 23-letni ključavničar Marjan Lombar. Zdravniki upajo, da bo ostal živ. Fant je izjavil, da se je čutil osamljenega in da tega ni storil iz kakšnih političnih razlogov.

SPREJEM ZA DUHOVNIKE — Kakih 70 rimsko-katoliških, protestantskih, pravoslavnih, starokatoliških, adventističnih in baptističnih duhovnikov iz Slovenije se je v četrtek, 23. t. m. udeležilo običajnega vsakoletnega sprejema, ki

ga je priredila republiška komisija za verska vprašanja Med drugim je bil navzoč tudi ljubljanski škof dr. Jože Pogačnik.

DRAŽJE ŽELEZNIŠKE VOZOVNICE — ŽTP Zagreb je sklenilo s 1. marcem podražiti železniške vozovnice, zlasti na krajših progah. Na železniškem transportnem podjetju ljubljana pa so bili proti temu, da bi v celoti podražili potniški promet, ker lani zaradi skrbnega gospodarjenja niso zabredli v izgubo. Da pa ne bi bili oškodovani pri delitvi, bodo tudi oni prisiljeni podražiti vozovnice, toda prilagojeno kvaliteti in dolžini potovanja. Študentskih, dijaških in delavskih vozovnic ne nameravajo podražiti. Smatrajo, da bi hkrati kazalo vožnjo na nekaterih progah celo oceniti, da bi pridobili potnike.

DIREKTOR DRAME ODSTOPI — Direktor ljubljanske Drame Bojan Štih je zaprosil za razrešitev. To ni samo posledica medsebojnih nasprotij med dramskimi igralci, marveč globalnih problemov, v katerih se je znašlo Slovensko narodno gledališče.

EKSPEDICIJA V AFRISKI PRAGOZD — Skupina ljubljanskih študentov je odpotovala v afriško državo Senegal, kjer bo dva meseca proučevala rastlinstvo in živalstvo v pragozdovih.

Koga bomo predlagali?

■ V APRILU BOMO VOLILI nove odbornike in poslance, te dni pa so se v vseh krajih že začele predvolilne priprave. Prejšnji teden smo obširneje spregovorili o okviru aprilskih volitev in dejali, da gre socialistični skupnosti pri volitvah predvsem tudi za nadaljnje uveljavljanje gospodarske in družbene reforme. Omenili smo bistvene spremembe zvezne in republiške ustave, ki prinašajo v volilni in skupščinski sistem mnogo novega, danes pa se ustavimo ob pomembnem vprašanju: koga kandidirati, koga predlagati za novega občinskega odbornika ali poslanca.

■ MIMO PROGRAMSKIH IZHODIŠČ SZDL Slovenije nikakor ne moremo, ko se pripravljamo na letošnje skupščinske volitve. Združeni v Socialistični zvezi, bomo kandidirali za odbornike in poslance ljudi, ki bodo v skupščinah in v siceršnjem delu znali uresničiti naše družbene dogovore. Zato programska izhodišča SZDL Slovenije še posebej poudarjajo:

Državna samobitnost Slovencev

Socialistična republika Slovenija potrebuje za svoj skladen razvoj in za svojo rast na samoupravnih osnovah celovit dolgoročen razvojni načrt, odprt do vseh republik in v svet; pri zadovoljevanju tistih skupnih nacionalnih potreb, ki spadajo med najosnovnejše pogoje za razvoj in rast slovenskega naroda, se mora opirati na čut za skupnost; polno veljavo morata dobiti samoupravno dogovarjanje ter njegova učinkovitost. Razvijali bomo argumentirano in strpno besedo v demokratičnem dialogu, odpirali poti v družbenem mehanizmu za vse nove pobude in zamisli, ki oplajajo samoupravni socializem. Utrjevali bomo etične temelje naše družbe: socialistično moralno, humanost, čut za skupnost, patriotizem, spoštovanje dela, odgovornost. Krepili bomo državno samobitnost slovenskega naroda.

O Slovencih v tujini

Slovenska manjšina v zamejstvu in Slovenci v tujini sploh so sestavni del slovenskega naroda. Glede na to in pa v skladu z mednarodnimi normami bomo kar najtesneje sodelovali z vsemi dobronamernimi Slovenci v tujini in jih po najboljših močeh podpirali.

Slovenske ustvarjalne sile

Do veljave naj pridejo vse ustvarjalne sile v Sloveniji, ki hočejo razvijati naš samoupravni socializem in ki lahko družbeni razvoj potisnejo naprej. Krepiti moramo duha poslovnosti, podjetnosti, odgovornosti, poguma, preudarnosti, zaupanja v lastne sile, s katerimi bomo sposobni združevati delo na osnovi znanstvenih dosežkov in dokumentacije. Novo znanje in strokovna usposobljenost mlajših rodov naj se povezuje z dragocenimi izkušnjami starejših.

Edina pot: samoupravljanje

Razvijali bomo komunalni sistem, samoupravnemu združevanju in samoupravnim skupnostim sistematično utrjevali mesto v družbi, krepili njihovo odgovornost, ter jim dajali večjo veljavo. Posebno skrb bomo namenili hitrejšemu razvoju samoupravljanja v družbenih službah.

Povezanost z našimi narodi

Slovenija se bo lahko hitro in nemoteno razvijala le, če bo povezana z drugimi narodi Jugoslavije v federaciji, katere načela, institucije in praktična politika bodo vedno izraz samoupravnega sporazuma vseh njenih republik.

(Nadaljevanje prihodnjic)

— Tovariš šef, vsem smo že uredili stanovanjsko vprašanje, le Janezu še ne, čeprav vleče in gara kot konj...
— Saj res, zadnji čas je, da mu poiščemo kakšen hlev. (Karikatura iz JEZA)

Izoghnimo se enostranskosti!

Novi odborniki in poslanci naj ustrezno predstavljajo vse sloje delovnih ljudi - Pravočasno se spomnimo starih napak: v vseh skupščinah doslej smo zanemarjali vlogo žensk, mladine in neposrednih proizvajalcev!

Novi odborniki in poslanci naj ustrezno predstavljajo vse sloje delovnih ljudi.

V občinah so se v januarju lotili predhodnega ugotavljanja imen, ki bi morebiti prišla v poštev v seznam, iz katerega naj bi izbirali možne kandidate za nove odbornike in poslance. Pri tem se je začelo ponekod pojavljati mnenje, češ da je važna predvsem moralna politična, strokovna, organizacijska kvaliteta bodočih odbornikov in poslancev. Postranskega pomena pa je, po teh mnenjih to, iz katere sredine, sloja, poklica je posamezen odbornik ali poslanec.

S takimi mnenji se ni moč povsem strinjati. Razumljivo je seveda, da hočemo vsestransko čimbolj kvalitetne odbornike in poslance. Želimo ljudi, zavzete za reformo, za samoupravljanje, take, ki razumejo sodobne gospodarske in družbene politične tokove, ki so ustvarjalni v snovanju sodobnih zamisli in programov ter sposobni le-te tudi uresničevati. Hkrati pa želimo tudi to, da bodo bodoče občinske, republiške in zvezne skupščine sestavljali

ljudje, ki bodo ustrezno zastopali razne dejavnosti, razne sloje delovnih ljudi, razne poklice, skladno s prispevkom posameznih dejavnosti in kategorij delovnih ljudi k skupnemu razvoju. Temu poudarjamo v političnem jeziku nekoliko učeno rečemo, da želimo tudi ustrezno strukturo (sestavo) skupščin.

Sedanje skupščine so namreč v tem pogledu sestavljene preveč ozko strokovno, enostransko. Rečimo: v sedanjem prosvetno kulturnem zboru republiške skupščine je razmeroma največ učiteljev. Univerza s 1.500 vseučiliškimi profesorji in znanstveniki pa ima v republiški skupščini le dva predstavnika, kar nikakor ni v sorazmerju z veliko vlogo visokega šolstva in znanosti v naši družbi. Študenti, ki jih je v Sloveniji 20.000, nimajo zdaj med poslanci nobenega zastopnika, kar tudi ni prav. Sedanji socialno zdravstveni zbor republiške skupščine pa je s svojo sestavo poslancev predvsem glasnik zdravstvenih domov, mnogo manj pa velikih bolnišnic ter drugih pomembnih zdravstvenih usta-

nov in socialne politike. Seveda morajo biti med poslanci prosvetno kulturnega zboru še naprej tudi učitelji, v socialno-zdravstvenem zboru pa zdravniki iz zdravstvenih domov. Toda poleg njih spadajo v te skupščinske zbornice tudi poslanci, ki bodo predstavljali interese koristnikov in financirjev šolstva ter zdravstva, to se pravi, razgledani ljudje iz vrst staršev, delovnih organizacij in drugi.

Prav tako se ne ujemamo v željah in v interesih s tistimi, ki se nagibajo k temu, da bi kandidate (zlasti s področja gospodarstva) iskali samo med menažerji, t. j. med direktorji in drugimi vodilnimi ljudmi. Bolj se ozirimo tudi po sposobnih ljudeh med inženirji, ekonomisti, kvalificiranimi delavci in po drugih, ki so zrastle v samoupravljanju.

Med sedanjimi odborniki in poslanci je tudi sorazmer-

no zelo malo kmetov in obrtnikov. Zdaj je prilika, da popravimo to napako, ki kaže, da še vedno ne pojmujemo pravilno vloge zasebnega dela v naši družbi.

Čutili je nevarnost, da bi to pot še bolj kot pri prejšnjih volitvah zapostavili ženske, mladino in neposredne proizvajalce.

Takim slabostim se bomo seveda lahko izognili le, če bomo volilci dejansko sodelovali v vseh volilnih pripravah. Hkrati stopimo na prste vsakršnim poskusom, da bi kandidate kdorkoli vsiljeval volivcem ali da bi odločali o kandidatih v zaprtih krogih in vodstvih, namesto na odprti tribuni Socialistične zveze ter drugih političnih organizacij, demokratično in na obeh vseh volivcev.

MIRO ZAKRAJSEK

Ta teden v republiški skupščini

O predlogih amandmajev k ustavi SR Slovenije so v preteklem tednu razpravljali zbori delovnih skupnosti republiške skupščine. Realnost mnenj med zbori je prišla do izraza zlasti glede bodočega sestava republiške skupščine.

Prosvetno-kulturni in socialno-zdravstveni zbor sta sprejela predlagane ustavne amandmaje, in sicer da naj bi imeli poleg republiškega zbora še tri zbornice delovnih skupnosti: gospodarski, prosvetno-kulturni in socialno-zdravstveni zbor. Gospodarski in organizacijsko-politični zbor pa sta sprejela sklep, naj skupščino sestavljata dva zbora: republiški zbor in zbor delovnih skupnosti. Skupna komisija vseh zborov skupščine SR za ustavno vprašanje je v ponedeljek razpravljala o mnenjih zborov delovnih skupnosti, o dokončnem besedilu predlogov ustavnih amandmajev pa je sklepala republiški zbor na seji 29. januarja.

Republiški in organizacijsko-politični zbor sta na sejah v sredo, 29. januarja, razpravljala tudi o zakonskih predlogih, ki se nanašajo na volitve republiških poslancev v republiške skupščine, volitve odbornikov občinskih skupščin in na določitev volilnih enot za volitve poslancev Skupščine SR; poleg tega pa še o problematiki in predlogu za izdajo zakona o organizaciji inšpekcijskih služb v SR Sloveniji ter poročilu in predlogih začasne komisije izvršnega sveta Skupščine SR za proučitev organizacije republiške uprave.

Odbori bodo nadaljevali obravnavo zakonskih predlogov in osnutkov s področja cestnega in železniškega prometa. Komisija za vprašanja borcev NOV pa bo razpravljala o aktualnih problemih gradnje stanovanj za borce NOV, uveljavljanje pokojnin in republiških priznanih borcev NOV.

Kmetijski nasveti

Pomen obrezovanja drevja

Sadjarja spoznaš po obrezovanju sadnega drevja. Če neko obreže kar vseprek, bo drevesu lahko naredil nepopravljivo škodo, saj bo v svoji nevednosti še poslabšal razmerje med rastjo in rodnostjo. Pri mladih drevescih, ki potrebujejo veliko listne površine, je obrezovanje nujno zlo, ki ima za cilj oblikovati krono devesa.

■ Samo z rezjo lahko dosežemo, da ima drevo močne ogrodne veje in uravnoteženo zrčno ter prostorno krošnjo. Rez pospeši rast bujnih poganjkov, ker v vsak preostali hrst priteče več drevesnih sokov. Da mladim drevescem ne porožemo preveč, lahko vse tiste veje, ki jih ne bomo porabili za ogrodne veje tudi upogibamo in privežujemo. Upoštevati pa moramo tudi pravilo, da mladim drevescem ne smemo perezati več kot četrtino letošnjega prirasta.

Obrezovalec mora dobro ločiti dve osnovni vrsti poganjkov: lesne mladice, ki so dolge in pokončne, med njimi pa ločimo voditeljice, stranske lesne mladice in vodene poganjke ter rodne mladice ali rodni les, kjer spet ločimo rodne šibice, brstiče, brstiče, sadne pogačice, zverženi rodni les, cvetne šope itd. Ogrodne veje lahko vzgojimo le iz lesnih mladice.

■ Kdaj lahko začnemo obrezovati? Če le ni hujšega mraza, lahko režemo že od februarja naprej. Zavedati se moramo, da je v sodobnem sadjarstvu redčenje krone drevesa pomembnejše kot krajšanje poganjkov. Rez je lahko dolga ali kratka; dolga spodbuja rast rodnega lesa, kratka pa rast mladice. Obrezovati začnemo pri vrhu, pri tem pa posebno pazimo, da drevo ne uide v višino, ker visoka drevesa niso primerna za oskrbo.

Med različnimi vrstami vzgoje, ki jih lahko dosežemo z obrezovanjem, so za naše sadovnjake najprimernejše piramidne in kotlaste vzgoje na nizkem ali srednjevisokem deblu. Največ zagovornikov ima piramidna vzgoja, ki jo dobimo tako, da postopno vzgojimo štiri ogromne veje, obrezovanje v naslednjih letih pa je zelo preprosto.

Inž. M. L.

Cenik v prosveti: upanje za bolj nadarjene

Ali bodo tudi šole vseh stopenj kmalu določile cene za svoje delo pri vzgoji kadrov za družbene dejavnosti in za gospodarstvo? Gre za uresničitev ene izmed samoupravnih pravic, ki jih mora spoznati vsa naša javnost!

Kolikšni so stroški šolanja vsakega posameznika? Na to vprašanje je težko natančno odgovoriti, še težje pa, kolikšna je dejanska cena izobraževanja. Skoraj v vseh gospodarskih in družbenih dejavnostih cene uslug, proizvodov in drugih dobrin kalkulirajo in določajo same delovne organizacije na podlagi svojih samoupravnih pravic.

Prosvetni delavci čedalje glasneje sprašujejo, zakaj tudi šole vseh stopenj ne določijo cen za svoje delo pri pripravljajanju kadrov za družbene dejavnosti in za gospodarstvo. Prav zaradi racionalnega trošenja, kvalitetnejšega pouka in možnosti za razširjeno reprodukcijo v šolah je nujno treba določiti ceno izobraževanja in tako vzpostaviti jasnejši in čistejši odnos med izobraževanjem in družbo.

Zahteva po določanju cene izobraževanja je bila zelo odločna na nedavnem sestanku zvezne konference Socialistične zveze. Rektor beograjske univerze prof. dr. Dragiša Ivanović je izjavil, da bo ta univerza v najkrajšem času pripravila cenik za posamezne fakultete, ker je to njihova samoupravna pravica. Te cene bodo morali poznati študentje, starši pa predsedniki občin, predsedniki republiških skupščin in izvršnih svetov, sploh siehernal državljani.

Prevladovalo je mnenje, da bodi vsak učenec oziroma študent nosilec sredstev, ki mu jih bo omogočila ali izobraževalna skupnost, delovne organizacije, zainteresirane za določene kadre, ali drugi skladi.

Od teh institucij in njihovih kriterijev bo v marsičem odvisna učinkovitost šolanja in študiranja. Kakor

kaže, bo glavni kriterij ta, da bodo institucije plačevalce določeno ceno izobraževanja za tisti čas, kolikor bo trajal študij na univerzi ali v kateri drugih šol. To bo privedlo vsekakor do večje izbire in bo omogočilo najbolj nadarjenim dijakom in študentom, da se bodo lahko vpisali na univerzo. Obenem si lahko obetamo tudi selekcijo samih šol in fakultet, kajti učenci se bodo vpisovali tam, kjer bo pouk modernejši, kvalitetnejši in dostopnejši, da bodo lahko v roku končali študij.

Ne občinski, ne republiški

V takem sistemu, je bilo poudarjeno, bi vsi imeli ne same pravice, ampak tudi dolžnosti in obveznosti. Razvoj bi bil tudi materialno zagotovljen. Šole in fakultete ne bi bile ne občinske ne republiške, ampak v pra-

vem smislu samostojne in samoupravne organizacije. Sedanje težave glede dogovorov z izobraževalno skupnostjo o plačevanju za šolanje učencev in študentov zunaj krajev njihovega bivališča, bi same po sebi odpadle. Ker bi imeli učenci in študenti zagotovljena sredstva, bi se lahko vpisali na katero koli šolo in fakulteto v državi.

Čisti računi

Računajo, da bi bilo postopoma rešeno tudi to vprašanje, kajti cena šolanja je po svojih načelih čista in jasna, kot so poudarili na zvezi konferenci SZDLJ. Dejansko pomanjkanje sredstev se bo pokazalo veliko bolj natančno, tako da bo lahko vsa skupnost dobila točen pregled nad stanjem na posameznih področjih, zlasti v premalo razvitih krajih. Tak čisti račun bodo morali spodbuditi še večjo solidarnost ne samo v okviru ene republike, ampak v naši celotni socialistični skupnosti.

R. GRGIČ

Občan in njegove pravice

Čeprav zakoni zagotavljajo široko pravno varstvo in omogočajo občanom, da pridejo do svojih pravic, iz prakse vemo, da večina ljudi ne pozna vseh možnosti za doseg pravic in te možnosti pre malo uporabljamo. Mnogi se obračajo na razne službe za prošnje in pritožbe, vendar navadno šele potem, ko so že zamudili priložnost, da bi uveljavili svoj prav po redni poti. Navadno jim takrat tudi te službe ne morejo več pomagati.

Za občane so posebno važni stiki z državnimi organi, ker ti odločajo tudi o naših pravicah in dolžnostih. Upravni organi izdajajo razne javne listine (na primer osebne izkaznice ali izpiske v zvezi z rojstvom, poroko, smrtjo, državljanstvom), pa tudi številne upravne odločbe o davkih ali prispevkih, obrtna dovoljenja, vozniška in prometna dovoljenja, lokacijska in gradbena dovoljenja, potne liste, odločbe o razlastitvi, arondaciji itd.

Sodišča največkrat odločajo, kadar gre za kazniva dejanja ali pa za spore. Večino naših opravkov bomo lahko opravili pri občinskih upravnih organih in pri občinskih sodiščih, nekatere pa celo pri krajevnih uradih, ki so nam še bližje. Le pri bolj zapletenih stvareh bomo imeli opravka z višjimi sodišči (okrožna, republiška in zvezna sodišča) in z upravnimi organi republike ali federacije.

Cemu strah pred oblastjo?

Marsikdo pa nima rad opravka z oblastjo. Če se tega bojijo ljudje, ki so prekršili zakon, ni nič čudnega, a nekateri bralec bo moral priznati, da se ne more znebiti bojazni, čeprav je daleč od tega, da bi kršil predpise. Naj ga potolažimo, da je to splošen pojav, ki ima svoje vzroke v davni preteklosti. Strah pred državo in njeno oblastjo se je kopicil iz roda v rod in je zakoreninjen v naši podzavesti, zato se ga ne moremo naenkrat znebiti, čeprav je v modernih časih in pravno urejenih državah zanj čedalje manj vzrokov. Dostikrat smo v strahu, da ne bomo znali uveljaviti svojih pravic in koristi, občutek negotovosti pa zbuja v nas tudi številni predpisi, ki jih ne poznamo.

V bolj zapletenih stvareh se bomo obrnili za pomoč k pravnikom, preprosteje pa moramo urediti sami, zato je prav, da vsaj nekoliko poznamo pravna pravila in postopek za zavarovanje pravic in koristi.

Zgoraj smo za primer navedli nekaj odločb, ki jih izdajajo upravni organi. Upravne odločbe pa včasih izdajajo tudi drugi, na primer občinska skupščina ali njen svet, zlasti veliko pa jih izdajajo zavodi za socialno zavarovanje, ki odločajo o pokojnini, o otroških dodatkih in o pravicah iz zdravstvenega zavarovanja. Kdor koli že izda upravno odločbo, mora pri tem spoštovati pravila upravnega postopka, ki veljajo tako za organe kot za stranke. Ta pravila so zapisana v Zakonu o splošnem upravnem postopku, ki ga štejemo med naše najboljše zakone. Veljati je začel že 1957, dopolnjen pa je bil 1965. Prečiščeno besedilo zakona je bilo objavljeno v Uradnem listu SFRJ št. 18 z dne 14. aprila 1965, lahko pa si ga kupite v posebni knjižici, ki jo je izdal Uradni list SRS.

Kdo lahko začne postopek?

Postopek lahko začne stranka ali pa organ sam. Občan ga bo začel, če nekaj želi od upravnega organa: rad bi gradil hišo, opravljal obrt, vozil avto, šel v inozemstvo in podobno. Včasih mora občan tudi na svoje dolžnosti sam opozoriti državni organ, zlasti če gre za kakšne dajatve (vložiti mora davčno prijavo ali carinsko deklaracijo).

Pri takšnih opravkih so na boljšem tisti, ki so blizu krajevnega urada ali sedeža občine, seveda pa se da marsikaj urediti tudi po pošti.

Če greste osebno na občino, morate zlasti paziti, da pridete takšen čas, ko boste kaj opravili. Po novih predpisih, ki veljajo od lanskega decembra, je delovni čas za vse državne organe v Sloveniji enotno urejen. Državni organi ne delajo ob nedeljah in ob državnih praznikih, po novem pa tudi ob sobotah ne delajo več (razen tistih, ki to morajo zaradi narave svoje službe) in imajo le dežurno službo.

Tudi v ostalih dneh ne boste mogli vsega opraviti in morate paziti, kdaj imajo uradne dneve in uradne ure

oziroma kdaj sprejemajo stranke. Če želite samo izročiti vlogo, lahko to storite vsak delovni dan (torej od ponedeljka do petka) med delovnim časom, ki traja zdaj v Sloveniji za vse državne organe od 7. ure zjutraj do 15. ure popoldne, ob sredo pa še popoldne od 17. do 19. ure. Če pričakujejo hud naval, objavijo državni organi javno razpored sprejemanja strank (na primer za registracijo motornih vozil ali za zamenjavo osebnih izkaznic) in moramo paziti na takšne objave v časopisih.

Če se napotimo k občinskim upravnim organom je najbolje, da se najprej zaustavimo v sprejemni pisarni, če te ni pa v vložnišču ali pri vratarju. Tu bomo navadno dobili ne le potrebne informacije, ampak tudi potrebne napotke o tem, kaj vse je potrebno, da pridemo do odločbe ali javne listine. Tu imajo obrazce in včasih tudi pismena navodila, vsekakor pa nam bodo vsaj ustno povedali, kje in kako moramo vložiti zahtevo, koliko kolkovati vlogo in kaj ji je treba priložiti. Tu lahko tudi vložimo vlogo. V bolj zapletenih stvareh nas bodo od tod napotili k listnemu referentu, ki se ukvarja s takimi zadevami.

Če vlogo izročimo osebno, smemo zahtevati, da nam potrdijo prejem vloga

ge (za to ne plačamo nobene takse). Pametno je, da izkoristimo to možnost, če gre za važne vloge ali če jih moramo vložiti v določenem roku (npr. davčna prijava ali pritožba). Kdor nore, bo vlogo natipkal na pisalnem stroju: en izvod bo pustil upravnemu organu, na drugem pa mu bodo potrdili prejem in bo ostal za osebni arhiv.

Če smo v občinskem posloppju, lahko damo vlogo tudi ustno na zapisnik. Upravni delavec, ki je za to določen, bo sestavil zapisnik na podlagi tega, kar mu bomo povedali, zato moramo stvar že prej dobro premisliti.

Nekateri ljudje so nezaupljivi in hočejo vsako stvar urediti osebno, to pa jim vzame veliko časa in prav težko jih je prepričati, da si lahko prihranimo marsikatero pot, če stvari pošljemo po pošti. Vse važnejše stvari bomo poslali priporočeno, ker dobimo potrdilo, da smo vlogo res poslali in ker šteje datum poštnega pečata kot dan, ko je vloga prispela k organu. Če smo vezani na rok, je to zelo važno. Popoldne vloge osebno ne moremo več izročiti, lahko pa jo pošljemo po pošti. Morda se bo knalu celo snlačalo, da se zvečer odpelje v Ljubljano (dežurna služba blizu železniške postaje dela tam vsa noč) in odda pritožbo zadnji dan roka le malo pred polnočjo (seveda priporočeno). V nekaterih primerih lahko uporabimo brzovjav za kratka in nujna sporočila pa tudi telefon.

Kadar govorimo o vlogah, mislimo na kakršnokoli sporočilo, ki ga pošljemo državnemu organu, to pa je lahko predlog, prijava, zahteva, prošnja, pritožba, ugovor, obvestilo ali kaj podobnega. Naša vloga mora biti predvsem razumljiva, da jo bo upravni organ lahko začel reševati. Vsi nimajo možnosti, da bi pisali na pisalni stroj, zato se morajo potruditi, da bo njihova pisava čitljiva. Olika zahteva, da pazimo na obliko in da pišemo s črnolom ali vsaj s kemičnim svinčnikom.

V vlogi moramo čimbolj jasno zapisati, kaj hočemo. V eni vlogi naj bo le en zahtevek, kajti z istim papirjem ne moremo zahtevati različnih stvari kot so na primer lokacijsko dovoljenje in potni list, morda pa še zraven prijaviti davke. Če ima vloga več različnih zahtevkov, bo upravni organ obravnaval samo prvega.

Če nekaj zahtevamo ali prosimo, je prav, da to podkrepimo z utemeljitvijo ali pa celo z dokazi, kajti tako bo organ hitro ugotovil, da nam določena pravica pripada.

Križec nepismenega nič ne pomeni

Vse to in še nekatere nujne podatke navadno zapišemo v določenem redu, na primer takole: ime, priimek in naslov vložnika; datum; ime in naslov pristojnega organa; zahtevek; utemeljitev; podpis. Vlogo moramo lastnoročno podpisati (izjemoma jo lahko namesto vložnika podpiše najožji sorodnik, zakonec ali odvetnik). Če vložnik ne more podpisati (zaradi bolezni) ali pa ne zna pisati, ga lahko podpiše kdo drug, ki pa se mora še sam podpisati in pristaviti svoj naslov. Prav je,

če navede, zakaj podpisuje za drugega. Svoje čase so nepismeni delali križce; to je brez vsakega pomena. Odtisk prsta pozna zakon samo v enem primeru: če da stranka pooblastilo za zastopanje, pa ne zna ali ne more podpisati pooblastila. Če tako pooblastimo nekoga, ki ni odvetnik, je treba prst (kazalec) odtisniti pred dvema pričama, ki se podpišeta na pooblastilo.

Vloga naj bo čimbolj skrbno sestavljena, kajti z nerazumljivo in nepopolno vlogo sami podaljšujemo čas izdaje odločbe. Takšne vloge upravni organ sicer ne sme vreči v koš, vendar nam jo bo vrnil v popravo in določil rok za izpolnitev. Če vloge v tem roku ne bomo popravili, bodo šteči, da te sploh nismo vložili.

Skrbno pazite, da ne zamudite roka!

Na roke moramo v postopku sploh zelo paziti (rok je za stranko navadno določeno časovno obdobje, v katerem mora ali sme kaj narediti). Nerodno pri rokih pa je to, da jih moramo večkrat sami izračunavati. Pri rokih na mesecih in na leta to ni težko; če je dvomesečni rok začel teči 15. januarja, bo iztekel 15. marca ali pa če je petletni rok začel teči 1. junija 1965, bo iztekel 1. junija 1970.

Pri rokih, ki so določeni po inejih, štejemo drugače. Oglejmo si to na primeru roka za pritožbo, ki znaša praviloma 15 dni. Tisti dan, ko so nam vročili prvostopno odločbo, ne šteje v rok in ta začne teči prvi naslednji dan. Vsak rok, ki bi se iztekel na nedeljo, na državni praznik ali na dan, ko pri organu po predpisih ne delajo (sobote), izteče šele s pretekom prvega naslednjega delavnika. Dnevni rok torej ne bo nikoli krajši, lahko pa je daljši kot si mislimo. Če bi nam bila na primer odločba vročena letos 16. aprila, bi rok iztekel 5. maja, kajti 16. april še ne šteje v rok, petnajsti dan roka pade na 1. maj, ki je praznik, 2. maj je tudi praznik, 3. maj je sobota, ko državni organi ne delajo in 4. maj je nedelja. Tako podaljševanje velja za vse roke, tudi za mesečne in letne.

Seveda pa ne smemo pozabiti, da samo priporočene pošiljke lahko pošljemo po pošti zadnji dan roka, ostale je treba poslati toliko prej, da bodo v roku prispeli k organu. Ne samo pri nas ampak povsod po svetu je tako, da je treba zakonske roke strogo spoštovati, ker jih ni mogoče podaljšati in mnogi ljudje samo zaradi zamude roka izgubijo svojo pravico! Organ sme podaljšati samo rok, ki ga je sam postavil, ne pa roka, ki je določen z zakonom. Na dve majceni izjemi od popolne strogosti rokov se nikakor ne smemo zanašati (sta res izjemni in predvideni kot vrnitev v prejšnje stanje).

Ze zamuda pritožbenega roka ima za nas hude posledice. Ne samo, da smo s tem zapravili pravico do pritožbe, tudi upravnega spora pred sodiščem ne moremo več sprožiti. Izvršitve ne moremo več odložiti, odločba postane dokončna in izvršljiva.

Dr. R. G.

„Hočemo bolj odločnega direktorja!“

V dobro stoječi industriji obutve zahtevajo direktorjev odstop zato, ker je premalo odločen – izrečena nezaupnica je prej nezaupnica samoupravnim organom kot pa komu drugemu

17. januarja so na sestanku sindikalne podružnice v industriji obutve v Novem mestu sklenili dati odpoved direktorju in vsem delavcem v upravi podjetja. Opozorjeni, da je pri tem treba spoštovati zakonite predpise, so nato 22. januarja na seji DS v prisotnosti celotnega kolektiva sklenili v okviru predpisov predlagati razrešitev direktorja. Se preden je bil ta sklep dokončno sprejet, so skoroda odstopili od njega. Glede delavcev na ostalih volilnih delovnih mestih so sklenili, naj se razčisti po tem, ko bo rešena zadeva z direktorjem. Delavci zahtevajo večje osebne dohodke, boljšo razporeditev dela v upravi tovarne, očitajo, da se izdelki prevečkrat menjujejo, da so posamezne faze v proizvodnji večkrat brez dela, menijo, da je direktor premalo odločen, in zahtevajo čimprejše posodobitve proizvodnje. Oglejmo si zdaj, kaj dobimo, ko pretehamo te obdolžitve in postopek kolektiva na eni strani ter gospodarsko stanje industrije obutve na drugi strani.

Ceprav bi ob pravkar opisanih dogodkih v industriji obutve pričakoval človek nasprotno, je gospodarsko stanje podjetja ob težavah, v kakršnih je obutvena industrija, več kot zadovoljivo. Podatki, ki smo jih dobili v podjetju, voljajo za konec tretjega četletja 1968.

Takrat so imeli 203 zaposlene ali točno toliko kot leto prej. S proizvodnjo so ustvarili 8.380.000 din vrednosti, s prodajo pa 8 milijonov din. Proizvodnja je bila za 3 odst., prodaja pa za 4 odst. manjša kot 1967. Dosegli so 4,9-odst. stopnjo dohodka (1.1967 le 4-odst.). Skladov so imeli (po izplačanih OD) za 446.000 din, kar je 5 odst. več kot 1967. Kupci so jim bili dolžni 400.000 din več kot 1967., vendar je podjetje imelo dovolj obratnih sredstev.

Povprečni osebni dohodek je bil 774 din na mesec, kar je za 15 odst. več kot 1967. Najnižji in najvišji osebni dohodek sta bila v razmerju 1:3.

SPRIJAZNITI SE JE TREBA Z MANJŠIMI NAROCILI

Cevlje izdelujejo le po naročilih kupcev. V mrtni sezoni delajo delavske čevlje, pri katerih ni posebnega zasluga. Do konca aprila letos imajo proizvodnjo zagotovljeno s pogodбами. Eno šestino lanske proizvodnje so delali v kooperaciji za PEKO (neka) malega tudi za ALPINO) vrhne dele obutve. Strojna oprema v tovarni je 40-odst. izrabljena, izrabljenost pa bi bila še večja, ko ne bi 1.1967 porabili za obnovo 300.000 din.

Pogosto menjavanje izdelkov ob prehodih v sezono povzroča največ težav. Naročila trgovske mreže so v začetku zelo majhna in se šele pozneje povečujejo. Čevlje izdelujejo v serijah od 1000 do 100.000 parov, toda v začetku sezone število nekaterih serij samo po 200 parov. Trgovci jih povečujejo šele z naknadnimi naročili. Ta odvisnost od tržišča zahteva pogosto menjavanje izdelkov v proizvodnji, to pa povzroča večje stroške, manjši delovni učinek in hromi utečenost proizvodnje.

RESITEV JE V PROIZVODNJI LAHKE OBUTVE

Rešitev industrije obutve je v proizvodnji lažje, lepšene obutve, ki bi zagotovila večji zaslugek. V ta namen bi morali posodobiti strojno opremo, zato pa bi potrebovali 500.000 din. Denar imajo, saj ho, kot smo že rekli, po zaključnem računu za 1.1968 ustvarjen približno 600.000 din skladov, za polovico potrebnega denarja pa lahko vrhu vsega najjamejo posojilo.

Industrija obutve ne stoji slabo, tako smo lahko razbrali iz pravkaršnjega pregleda. Kje so torej vzroki za neudarno odločitev kolektiva, da zamenja direktorja? V čem naj bi bila samoupravnost in upravičenost te odločitve?

ODPOVED JE LAHKO DATI, TODA KJE DOBITI ZAMENO?

Direktor industrije obutve Rudi Berger je odklonil kakršnokoli izjavo o obdolžitvah, ki so bile v kolektivu izrečene na njegov račun in o nedavnih dogodkih v kolektivu. Omogočil je nemoten razgovor s predsednikom DS in UO. Predsednik DS Rudi Čelič, predsednik UO Stane Košmrlj in prejšnji predsednik DS Rafko Lindič so v razgovoru ponovili le očitke s

sestankov 17. in 22. januarja.

Preden začnemo tehtati posamezne očitke, moramo opozoriti na to: samoupravljanje mora biti čuvar zakonitosti v podjetju, toda v industriji obutve so želeli odstaviti direktorja kar po domače. Ze način, kako so se tega lotili, meče na kolektiv kaj slabo luč.

Tako hiter postopek je toliko bolj čuden, če upoštevamo, da ob reelekciji pred dobrim letom kljub dvakratnemu razpisu niso mogli najti novega direktorja. Vse kaže, da so pozabili na takratni sklep, naj bi sedanji direktor, ki je tik pred upokojitvijo, vodil podjetje še dve leti, v tem času pa bi usposobili mlajšega strokovnjaka, ki bo za njim prevzel vodstvo. Ko se po dveh razpisih ni javil nihče, so prenehali iskati takšnega strokovnjaka. Trditve, da je tega kriva občina, je vse prej kot prepričljiva.

Mar ni zelo neresno odgovadati direktorju in ne vedeti, kdo bo zasedel njegovo delovno mesto po takšni izkušnji z razpisi pred enim letom? Ali pa morda kdo upa, da lahko vodi industrijo obutve čevljar?

PROIZVODNJA SE MORA RAVNATI PO ZAHTEVAH TRZIŠČA, DRUGE POTI NI!

Očitek glede nizkih osebnih dohodkov, izrečen na sestankih, najbrž ni najbolj upravičen. Povprečne osebnih dohodkov je bilo konec septembra lani 774 din, konec leta pa celo 810 din! Očitni so tudi, da se izdelki v proizvodnji prepoosto menjujejo, ter da zato delavci manj zaslužijo. Menjavo izdelkov zahteva tržišče in mimo zahtev tržišča v proizvodnji ni mogoče. Zaman je upati, da bi lahko kdo zagotovil proizvodnjo enega ali dveh vrst čevljev čez vse leto.

Direktor naj bi bil kriv, da so posamezne faze v proizvodnji večkrat brez dela. Posredno je morda tega res kriv, pravi krivci pa so najbrž v nižjem vodstvu proizvodnje. Nanj bi bilo verjetno težje pokazati kot pa na direktorja še zlasti takrat, ko se je usul plaz očitkov!

Od vsega, kar zahteva kolektiv, velja v celoti podpreti edinole po hitrejšem posodobitvenju proizvodnje. Denar zanjo je ustvarjen (600.000 din skladov iz leta 1968). Vsebinska sodobna proizvodnja pa ni samo v strojih, pač pa tudi v ljudeh. Zahtevala bo novega duha v kolektivu in naložila nove odgovornosti.

POSODOBLJENJE JE UPRAVICENA ZAHTEVA, TODA BREZ TEŽAV NE BO ŠLO!

Ali bodo lahko dobili zahodno strojno opremo ali pa se bo treba zadovoljiti z vzhodno, to je prvo vprašanje. Slabe izkušnje z vzhodno opremo še imajo: pred dobrim letom so kupili na Vzhodu del proizvodnega traku za 100.000 din. Ko je oprema prišla, se je pokazalo, da je neuporabna. Tudi to so očitali direktorju, ki trdi, da je reklamacija že rešena in da bodo v kratkem dobili denar povrnjen.

Podobnih spodsrljajev pri nakupu strojne opreme je pri nas žal na pretek. Ali imajo v industriji obutve strokovnjake, ki bi lahko za opremo, za katero se bodo odločili, zagotovili, da bo res dobra? Če ga imajo, so lahko srečni, če pa ga nimajo, morajo iskati strokovno pomoč zunaj podjetja. Nova sodobna proizvodnja, kakršno si želijo, bo zahtevala več odgovornosti, več discipliniranega podrejanja, konec bo sklicevanju na kvalifikacije, zahtevala bo strokovnjake, do katerih kolektiv do zdaj ni bilo veliko, in pa red.

Zavesten rod in zavestna disciplina pa sta vedno boljša od prišle!

ALI JE NEODLOČNOST RES LAHKO ZAVIRALA SAMOUPRAVLJANJE?

Zdaj smo pri najbolj zanimivem in po svoje čudnem očitku, da je direktor premalo odločen in da potrebujejo bolj odločnega direktorja... Niso redki primeri, ko očita jo direktorjem samovoljo in to, da dušijo samoupravljanje, toda da bi lahko oviral samoupravljanje neodločen direktor? To najbrž ni mogoče in samoupravni organi v industriji obutve so torej imeli vso možnost zastaviti razvoj podjetja tako, kot je želel kolektiv.

Kot je videti, tega niso naredili. Kolektiv zvrča zdaj vso krivdo na direktorja, s posplošenimi ugotovitvami zahteva njegov odstop, ne kolektiv in ne DS pa nimata programa, ki naj bi pomenil rešitev iz zagate (kolikor je podjetje sploh v zagati!). Nezaupnica direktorju je zato precej nezaupnica samoupravnim organom, ki niso znali ali niso bili sposobni uresničiti svoje naloge.

Samoupravljanje ni samo v pravici, da pokažeš vrata delavcu (tudi direktor je delavec), ki je tik pred upokojitvijo. Ni samo v tem, da mu naložiš na vrat kopicco grehov, za katere prav gotovo ne more biti kriv samo on, pač pa je odgovornost zanje porazdeljena med direktorja in samoupravne organe. Samoupravljanje je velika in odgovorna dolžnost, je delovni dogovor, pa tudi resna kritika je lahko. To, kar se je dogodilo v industriji obutve, pa je vse kaj drugega!

M. JAKOPEC

95 tujskih sob pri zasebnikih

Lani je bilo v občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje s krediti urejenih in opremljenih 95 novih turističnih sob pri zasebnikih. Največ sob (75) je bilo urejenih v občini Črnomelj, v občini Metlika 8, v občini Novo mesto 10 in v občini Trebnje 2. Skupaj je bilo v ta namen odobrenih prosilcem za 946.000 din kreditov, s katerimi je bilo pri zasebnikih urejenih v 85 tujskih sobah 127 ležišč.

Janko Rudolf v Črnomlju

V torek, 28. januarja, je obiskal Črnomelj podpredsednik skupščine SRS Janko Rudolf s sodelavci. S predstavniki občine in družbeno-političnih organizacij se je pogovarjal o organizaciji proslave ob 25-letnici SNOS. Prireditelj bo 19. februarja v Črnomlju, nanjo pa bodo povabili vse udeležence I. zasedanja SNOS ter delegacije republiških organov.

Sejmišča

Sejem v Brežicah

V soboto, 25. januarja, je bilo na brežičkem sejmišču naprodaj 842 prašičkov, prodali pa so jih 653. Za manjše pujske so zahtevali po 9 do 9,50 din za kg, za večje pa največ 6 din za kg.

Novomeško sejmišče

27. januarja so pripeljali kmetovalci na novomeško sejme 567 pujskov, prodali pa so jih 505. Manjši so šli v denar po 140 do 200 din, večji pa po 210 do 300 din.

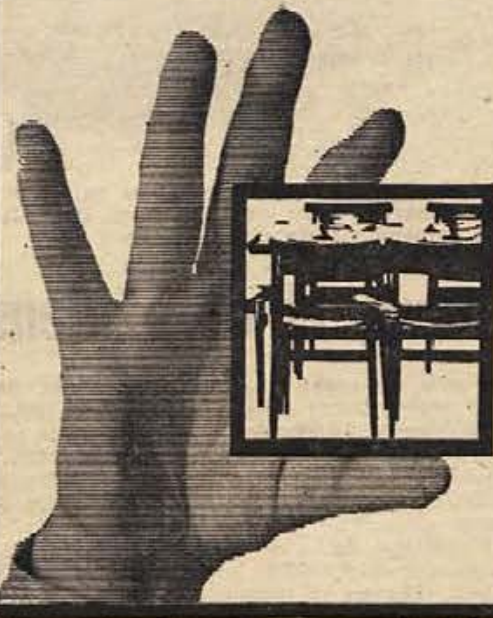
NOVO MESTO

POKLICNA KOVINARSKA IN AVTOMEHANIJSKA SOLA ULICA TALCEV 3

23.1. – 31.1. 69

od 9 – 19h

RAZSTAVA IN PRODAJA POHIŠTVA

SLOVENIJALES

TRGOVSKO PODJETJE

PETROL Ljubljana PE skladišče Brežice

razglašja prosto delovno mesto

pomočnika upravnika

POGOJ:

— srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso.

Poskusna doba traja 6 mesecev.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov

PETROL, PE skladišče Brežice

varčevanje

prinaša

blagostanje!

Stara, a večno živa modrost: zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Enkrat pa je treba začeti; mnogi začnejo in nič, toda z varčevanjem jim iz leta v leto raste tudi blaginja! Zato ne pozabite: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s poslovnimi enotami: podružnica KRSKO in ekspozitura TREBNJE in METLIKA vam nudi izredno ugodne pogoje pri varčevanju — visoko obrestno mero, nagradna žrebanja, kredite za gradnjo stanovanj in druga posojila po namenskem varčevanju!

rdečila za ustnice in laki za nohte

BB

BRIGITTE BARDOT

Pisarna ravnatelja viniške osemletke se vsak dan za nekaj ur spremeni v urad mladih privržencev zblizevanja med narodi vsega sveta. Na fotografiji odpošiljajo pismo češkemu državniku Aleksandru Dubčku.

Pridružite se nam, ki obtožujemo...

(Nadaljevanje s 1. str.)

republike tovaris Tito, od domačih kulturnikov pa sta odgovorila tudi že skladatelj Lucijan M. Škerjanc in Rado Simoniti. Odgovori počasi prihajajo, viniški pionirji pa jih skrbno shranjujejo, ker nameravajo iz njih spet sestaviti knjigo — dokument ogorčenja proti vsakršnemu nasilju.

Intili so se velikega dela, zato se vsak dan sročujejo z velikimi težavami. Vsako pismo v tujino mora biti napisano v originalu, v tujem jeziku, in ker tipkajo sami, porabijo za eno samo pismo več ur. Težave pa niso samo v tem, temveč tudi s prevodi viniškega vprašalnika v tuje jezike in z naslovi.

V češčino je besedilo takoj prevedel dr. Oton Berkopec, član češkoslovaške akademije znanosti in umetnosti, za prevode v madžarsčino in italijanščino so prosili kolege v Murski Soboti in v Kopru, v francoščino prevajajo na Univerzi v Ljubljani, za druge jezike prevajalce še iščejo.

Zelo težko pridejo tudi do naslovov osebnosti, katerim nameravajo pisati, in to ne samo v tujini, tudi doma. Za naslove so prosili društvo likovnih umetnikov, društvo skladateljev, društvo slovenskih književnikov, društvo novinarjev itd., a so do zdaj le redki poslali spiske. Največ jim je doslej pri zbiranju naslovov pomagala jugoslovanska avtorska agencija. Od nje so izvedeli za naslove književnikov svetovnega slovesa, kot so: Norman Miller iz New Yorka, Alberto Moravia iz Milana, Masaru Katsumie iz Tokia, Cesare Pavese iz Torina, Bertrand Russell in Jean Paul Sartre ter še nekateri drugi.

Letos KOMPASOV biro v Novem mestu

Pogovori o Kompasovem biroju v Novem mestu so že tako daleč, da so že v izdelavi načrti za ureditev poslovne pisarne ki bo na Novem trgu v Novem mestu. Podjetje GORJANCI bo za vso Dolenjsko opravljalo za Kompas prometne storitve. Biro naj bi bil odprt 1. aprila letos, prevzel pa bo vso turistično birojsko službo; propagando, recepcijo in informacije za vso Dolenjsko. Za področje občin Črnomelj, Metlika in Novo mesto je že dogovorjeno popolno sodelovanje z novim Kompasovim birojem.

Na njihovem spisku državljanov so med prvimi Alexander Dubček in Ludvík Svoboda iz Češke ter francoski predsednik general De Gaulle, katerim so že pisali.

Drugi del načrtov viniškega Kluba OZN, da bi na Vinici zgradili naselje OZN, je še bolj zahteven in mnogo teže izvedljiv. Pri tem jim je obljubil vso podporo predsednik republiškega sveta sindikatov Tone Kropušek, ki bo za akcijo Viničanov posredoval tudi pri zveznem predsedniku sindikatov Nila

zu Dizdareviću. Baje bosta spomladi oba prišla na Vinico. Precej upov pa polagajo tudi na dr. Antona Vratušo, našega predstavnika v OZN, s katerim imajo že obljubljen razgovor, da bi ga prosili za posredovanje pri predstavnikih posameznih držav v svetu.

Akcija teče v dveh smereh, viniški pionirji pa so se pod vodstvom ravnatelja šole tov. Antona Trohe tako zagrizli vanjo, da jih nič ne more omajati vere v uspeh.

KIA BACER

Take in še hujše nepotrebne nesreče se pogosto dogajajo na sedanji cesti Kočevje—Brod na Kolpi, čeprav vozijo avtomobili celo le s hitrostjo 20 km na uro. Cesta je slaba, ovinkasta, ozka, nepregledna in še posebno nevarna, če je mokra, zasnežena, poledenela ali spolzka. Zato ni čudno, da si šoferji in prebivalci ob njej žele, da bi jo čimprej modernizirali (Foto: Prime).

TAJNIKA OS DELAVNICE IN ČABAR

Nujno modernizirati cesto!

Z modernizacijo ceste Kočevje—Delnice smo že v zamudi — Tako mislijo tudi na Hrvaškem

V kočevski občini so že drugo ali tretje leto pogosto uradne in neuradne razprave o modernizaciji ceste Kočevje—Delnice. Na večini sestankov (seje občinske skupščine in njenih svetov, sestanki SZDL, Turističnega društva, zbori občanov itd., itd.) teče beseda prav o modernizaciji te ceste.

Prav zato nas je zanimalo, kaj menijo o modernizaciji te ceste v sosednjih hrvaških občinah Delnice in Čabar. Odgovorila sta nam tajnika obeh občinskih skupščin.

Bogomir Abramović, Delnice: Občinska skupščina o modernizaciji te ceste še ni razpravljala, pač pa so razprave na republiški ravni. Že več

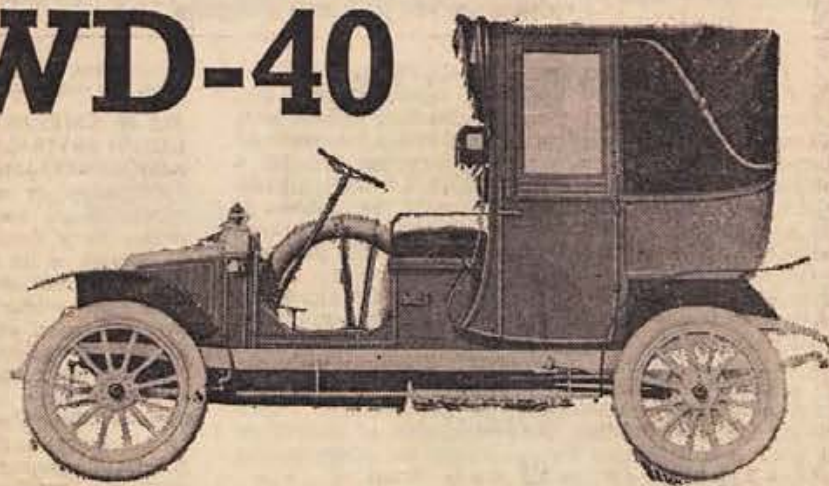
več let je tudi v naši občini veliko neuradnih razprav. Že to dejstvo nam pove, da je nujno potrebno cesto čimprej modernizirati in da smo celo že v zamudi z izdelavo načrtov. Vem, da je bil že leta 1950 izdelan idejni projekt za gradnjo popolnoma nove ceste Delnice—Brod na Kolpi, ki bi bila za 4 km krajša, kot je sedanja, ki meri 12 km. Vsekakor pa nas bo izgradnja magistrale Zagreb—Reka prisilila, da bomo modernizirali tudi to cesto.

Drago Zagar, Čabar: Znano mi je, da naši republiški organi razpravljajo o planu modernizacije cest v naši republici. Ta plan še ni sprejet, vanj pa je vnesena tudi cesta Delnice—Brod na Kolpi.

JOŽE PRIMC

UPORABLJAJTE

WD-40

IN TUDI VAŠ AVTO BO DOSEGEL TAKO STAROST

UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 • UPORABLJAJTE WD-40 •

- WD-40 lahko uporabite, kadar hočete hitro posušiti vlažni vžigalni sistem in olajšati start. Potrebno je samo, da ga razpršite po razdelilniku, grelnih vodih, svečkah in po površini akumulatorja. Tako boste ne samo odstranili vlago, marveč boste preprečili tudi preboj toka, ki ga povzroča kondenzirana vlaga. WD-40 lahko vbrizgate celo v notranjost razdelilnika: tako ga posušite in izboljšate električne lastnosti vžigalnega sistema.
- WD-40 penetrira, maže in odstranjuje vlago, zato je njegova uporabnost v avtomobilizmu res vsestranska. Ker naglo prodira in maže, vam je v veliko pomoč, kadar je treba odviti zarjavele vijake, matice kljuge, vođe brzinomera, sestavljive antene itd.
- WD-40 ne škoduje laku!

TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 • TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 • TUDI VI UPORABLJAJTE WD-40 •

KRKA

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

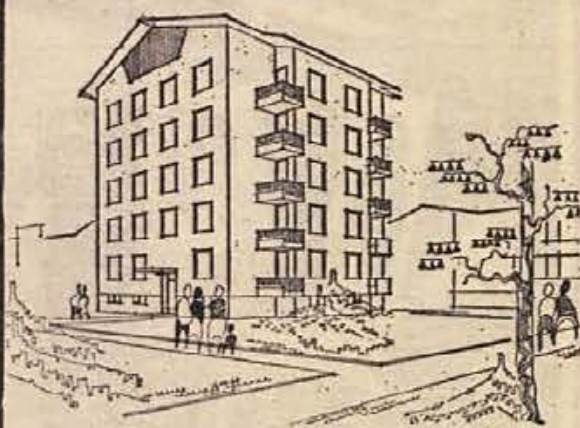
- GOSTILNIČAR! Tako si gosta že ne boš pridobil! Uredi si nov gostinski prostor!
- In denar?
- Varčuj namensko in dobi boš kredit pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je avgusta 1967 zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4–6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE PIONIR - Novo mesto

PRODAJA:

- STANOVANJA
- VRSTNE HIŠE
- GARAŽE

v Novem mestu:

garsonjere in dvosobna stanovanja - vseljiva takoj ali v avgustu 1969

v Krškem:

garsonjere, enosobna in dvosobna stanovanja ter garaže za osebne avtomobile, vseljiva avgusta 1969

v Sevnici:

dvosobna stanovanja in garaže, vseljiva v novembru 1969

vrstne hiše, nedovršene (v IV. fazi gradnje) ali vseljive po dogovoru

v Metliki:

dvosobna stanovanja in garaže, vseljiva takoj.

Stanovanja so komfortna, z vgrajeno kuhinjsko opremo in centralno ogrevana. Cene zmerne!

Informacije in sklepanje pogodb vsak dan, razen sobote, od 6. do 14. ure, tel. 21-060 - oddelek za gradnje za trg Kettejev drevored 37 (Bršljin).

ČLANI DRUŠTVA ZA VARSTVO ŽIVALI na osnovni šoli v Kočevju tudi letos niso pozabili na ptičke, saj so po vsem mestu postavili številne krmilnice. (Foto: France Brus, Kočevje)

Kramljanje s tovariši na Vinici

Uredništvu Dol, lista!

Urbanistični načrt občine Črnomelj predstavlja za mesto in njegovo okolico res lep razvoj glede gospodarstva, kulturno-prosvetnega življenja in turizma. Vsi kraji, ki jih zajema razširjeni urbanistični načrt, imajo glede tega res lepe pogoje in bodo ta del Bele krajine prav gotovo dvignili iz zaostalosti. Lepo je v načrtu zajeto tudi območje ob Kolpi od Starega trga prek Vinice do Adlešič. Upravičeno trdimo, da je to območje, čeprav tako lepo in mikavno, marsikomu velika neznanka. Na tem področju ni kakšne večje oz. sploh nobene gospodarske dejavnosti, razen domačega kmetijstva. Znano pa je, da marsikje gledajo na Belo krajino še vedno kot na izrazito nerazvito pokrajino. To je za območje ob Kolpi tudi resnica.

Navedeno dejstvo pa je iverati tudi vzrok, da je prav to področje zapustilo veliko mladih fantov in deklet, ki so odšli v druge kraje, pa tudi izven domovine za službo. Zdej delajo predvsem v Zahodni Nemčiji, Avstriji in drugje. Ne strinjam pa se, da našo mlado

delovno silo izkorišča tujina. Zal so kraji ob Kolpi tako oddaljeni od industrijskih mest Črnomelj, Kočevje in Karlovac, da se mladina iz krajev ob Kolpi tu ne more zaposliti.

Ko sem se pred kratkim o tem pogovarjal s starejšimi tovariši na Vinici, so med drugim dejali, da se prav bojijo, da bo ostal Oton Zupančič na svojem vrtu osamljen, če bo šlo tako naprej. Kramljali smo se o tem, kako bi odvrnili mlade ljudi, da ne bi odhajali z doma, temveč bi prevzeli gospodarjenje na svojih domačijah. Ljudje se navdušujejo, da

bi tudi na Vinici, morda pa tudi v Starem trgu ali celo v Adlešičih, zgradili kakšno tovarno ali pa vsaj tovarniške obrate s takimi zmogljivostmi, da bi lahko zaposlili mladino, ki zdej odhaja v tujino. To vprašanje so lepo uredili v Semicu, Zuzemberku, Šentjerneju, Kostanjevici, Mirni peči, na Mirni in še kje, s tem da so zgradile nekatere tovarne svoje obrate (ISKRA, NOVOTEKS itd.)

Mladi ljudje tako lahko ostanejo doma, stanujejo pri starših in si lažje gradijo svoje domačije. Doma ustvarjajo večji narodni dohodek, podjetja pa na ta način dobijo tudi cenejšo in bolj stalno delovno silo. Verjetno bi vsak mladi fant ali dekle raje ostala doma, čeprav bi zaslužila nekaj manj. Na domačiji bi se lahko mladina najbolje usposabljala in pripravljala za prevzem domačij svojih staršev. Zdi se mi, da smo glede zapuščenega oz. nerazvitega področja ob

Kolpi doslej zelo malo ali skoraj nič naredili. Tako so rekli tudi stari tovariši, s katerimi sem se pred kratkim pogovarjal.

VINKO VITKOVIC
Novo mesto

Naročite Planinski vestnik

Ljubiteljem narave in planin se ponuja lepa priložnost, da z naročilom revije Planinski vestnik poglobljajo svoje znanje o čudovitem gorskem svetu. Zal je Planinski vestnik med članstvom premalo razširjen, zato bi bilo prav, da bi ga razširjala vsa planinska društva.

Ze 17 let sem naročnik in sem si prav s pomočjo Planinskega vestnika uredil lepo zbirko slik iz narave, predvsem planin, ki krasijo strani revije. Kot zanimivost naj še navedem, da je v Dvorškovi ulici 9 v Ljubljani, kjer je tudi uredništvo, vsak četrtek in ponedeljek od 15. do 19. ure odprta planinska štalnica, kjer je mogoče dobiti domače in tuje revije, ki obravnavajo planinstvo.

Stanko Škočir
Loka

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 5

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

Kdo bo spodrsnil?

Ob zadnjem snegu in poledci je mestni paznik opozarjal poslovođe kočevskih trgovin, da morajo, kot predvideva občinski odlok, imeti vsako jutro (kadar zapade snega) očiščene pločnike najkasneje do 6.30. Nekateri poslovođe pa menijo, da to ni prav, češ da trgovci ne bodo vstajali vsako jutro ob 5. uri in kukali skozi okna, če ni morda zapadel nov sneg. Verjetno pa bo le treba ugodih zahtevam odloka (morda najeti posameznika ali se dogovoriti s kakšno komunalno organizacijo, da bo čistila pločnike), ker sta v nasprotnem primeru le dve možnosti: kaznovati tiste, ki ne spoštujeta odloka, ali pa odlok spremeniti.

Gasilci iz Kota se ne dajo

Zadnja leta so gasilsko društvo v Kotu pri Semicu morile velike težave, zato se je govorilo že o pripojitvi k Semicu. Gasilci pa se niso dali. Najprej so spremenili vodstvo in pritegnili v članstvo mladino, nato pa je pomlajeno društvo spet zaživelo. Na občnem zboru 19. januarja so govorili največ o tem, da mora društvo se bolj napredovati. Sklenili so, da bodo organizirali tečaj, še preden se bodo začela dela v vinogradih, enega člana pa bodo poslali v podčastniški tečaj. Društvo, ki ima zdej 50 članov in 11 mladincev, bodo skušali povečati na 300 članov, razen tega pa nameravajo razširiti gasilski dom. Gasilci iz Kota pa so grajali občinsko gasilsko zvezo in počasnost njene pisarne, saj je večkrat pošiljala okrog že zastarelo pošto. Bil pa so mnenja, da bi morala občinska zveza dobiti več denarja.

JOŽE HUTAR

Frutella

Peljati po tej cesti je res strahota

Od Črnomlja do Semicja je cesta v vsej dolžini v takem stanju, da bi gotovo zasedla prvo mesto, če bi izbirali na širšem Dolenjskem najslabše cestišče. Jame na cesti so tako globoke, da postane strah tudi takega voznika avtomobila, ki se mu sicer vozilo nič ne smili. Cestar sicer nekaj krpa, a so njegova prizadevanja kot kaplja v morja. Cestišče zahteva večjih popravil!

Ne cesta — jama pri jami

Odjuga in skopneli sneg sta odkrila, kakšne ceste se skrivajo pod snežnim odlokom. V sevniciški občini, kjer ni kaj več asfaltnih kilometrov, su spet najbolj prizadeti. Hudo zdelana je že cesta Slovenska vas—Trišče—Sevnica, še bolj pa cesta Krško—Radeče, kjer je s izjemo asfaltnoga dela dobesedno jama pri jami. Cestišče je za osebna vozila težko prevozno, pešci cestarjev pa je pri tem povsem brez moči.

Avtopromet in tuzemska špedicija

GORJANCİ NOVO MESTO-STRAŽA

odpira s 1. februarjem 1969 naslednje

NOVE AVTOBUSNE PROGE:

SEVNICA — TREBNJE

Odhod:		Povratek:
6.15	Sevnica	11.17
6.45	Krmeij	10.47
6.57	Mokronog	10.35
7.05	Šentrupert	10.23
7.32	Trebnje	10.00

Avtobus bo vozil samo ob delavnikih.

KOSTANJEVICA — KRŠKO

Odhod:		Povratek:
7.30	Kostanjevica	11.55
7.55	Krško	11.30

Vozil v času obratovanja delavske proge tovarna perila LABOD, Novo mesto.

ŠENTJERNEJ — NOVO MESTO

Odhod:		Povratek:
5.00	Šentjernej	17.30
5.10	Mokro polja	17.20
5.15	Ratač »Ka«	17.15
5.30	Novo mesto	17.00

Vozil vsak dan.

NOVO MESTO — DRAGA

Odhod:		Povratek:
9.45	Novo mesto	10.38
10.00	Otočec — grad	10.23
10.08	Draga	10.15

Vozil samo ob delavnikih.

ŠKOCJAN — NOVO MESTO

Odhod:		Povratek:
4.45	Škocjan	18.43
5.05	Smrarske Toplice	18.23
5.13	Otočec — grad	18.15
5.28	Novo mesto	18.00

Vozil vsak dan.

vsak četrtek

anlena
ZA MLADE
PO SRCU

**Prva jugoslovanska
specializirana tovarna
damskih nadržkov,
pasov, korzetov
in steznikov**

PLETENINA

**TOVARNA
TRIKOTAŽNEGA PERILA
LJUBLJANA**

V naš proizvodni program smo vključili naslednje novitete:

- vse vrste kopalnih oblek iz najsodobnejših surovin in najnovjših krojev
- trenirke za odrasle in otroke
- proizvode iz movila:
ženske in otroške pižame ter plenice
- vse vrste ženskega, otroškega in moškega perila

TRIKON KOČEVJE

tovarna pletenin in konfekcije

- MOŠKI SUKNJIČI IN HLAČE
- DAMSKA KRILA
- POSTELJNO PERILO - PLETENINE

**AVTOBUSNI PROMET
IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA**

Gojanci

NOVO MESTO - STRAŽA

**POTUJTE Z AVTOBUSI NAŠEGA PODJETJA,
KI VAM ZAGOTAVLJA UDOBNO, VARNO
IN PRIJETNO VOŽNJO!**

TRGOVSKO PODJETJE

NOVOTEHNA

NOVO MESTO

Naše prodajalne v Novem mestu, Metliki, Krškem in v Trebnjem so vedno založene z vsem tehničnim blagom.

Z RAŠICO PO VSEM SVETU

rašica

Garneljska tovarna pletenin »RASICA« sodi nedvomno v vrh jugoslovanske modne trikotaže. To ji uspeva predvsem zato, ker je nenehno v stiku z najnovjšimi dosežki te proizvodnje v svetu, tako glede mode kot glede izbire materiala, saj postaja tudi domače tržišče vse bolj zahtevno. Letos so pripravili pester izbor športnih oblek v modni beli barvi in drugih barvnih odtenkih, kar pa so v maščicah izpeljali tudi pri popoldanskih in večernih ekskluzivnih oblekah, ki so jih pokazali na modni reviji v Festivalni dvorani na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ob letošnjem sejmu mode. Te tkanine so pripravili v treh novih načinih pletenja.

Slovesni je »RASICA« pridobila tudi s izvozem. Svoje izdelke pošilja na vsa večja tujna tržišča, številne diplome in pohvale pa dokazujejo, da je na pravi poti. Vsako leto je treba napraviti blizu 1500 novih modelov. Okrog 40 odst. celotne proizvodnje izvozi. Razvojna služba šteje

v »RASICI« več kot 70 ljudi, ki jo vodi Mari Burnikova s kreatorskim štabom, kjer delajo naše priznane kreatorke.

Da bi svoje izdelke še bolj približali domačim kupcem, jih priporočajo s učinkovito propagando. Prav zdaj so sredi zanimive propagandno-prodajne akcije.

V tej akciji sodeluje vsak kupec, ki kjerkoli kupi izdelek »Rašice«. Ob nakupu prejme nagradni kupon, katerega pošlje skupno s kartonsko etiketo v tovarno. Tako sodeluje pri žrebanju nagrad, ki jih sestavlja 150 potovanj v vse dele sveta (New York, Moskva, London, Praga, Pariz, Budimpešta itd.) in na 1000 izdelkov »Rašice«. Prvo žrebanje je že bilo decembra lani, drugo bo konec februarja v Zagrebu, tretje pa bo v maju v Novem Sadu. Kupec, ki prvič ni bil izžreban, sodeluje še v drugem in tretjem žrebanju. Žrebanja so pod pokroviteljstvom Kreditne banke in hranilnice Ljubljana, potovanja pa v aranžmaju »Putnika« Beograd, poslovalnica Ljubljana. Vse to pa daje zagotovilo za solidnost te velike akcije. Tisoččlanski kolektivi za njegova prizadevanja lahko samo čestitamo.

■ ELEGANCA
■ MODA
■ KVALITETA

Floid

- vodica pred britjem
- vodica po britju
- kolonjska voda
- lak za lase

BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA

BETI METLIKA

- najkvalitetnejše žensko in otroško perilo ter kopalne obleke iz sintetičnih vlaken

KRKA TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

BB

- rdečila za ustnice
- laki za lase
- baze traitante
- brillant cinema
- odstranjevalec laka

BRIGITTE
BARDOT

Delial

ALPSKA MODNA INDUSTRIJA

ALMIRA RADOVLJICA

- moške, ženske in otroške vrhnje pletenine iz 100-odstotne volne in sintetike ter izdelki iz originalnega škotskega šetlanda

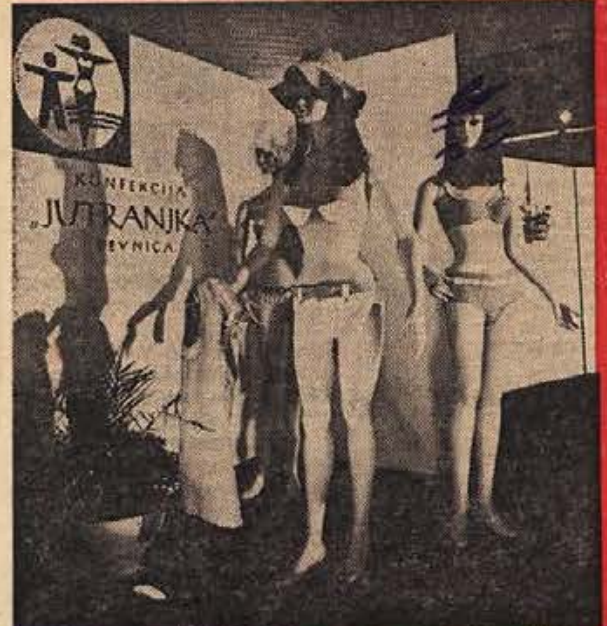
KONFEKCIJA KOMET METLIKA

- DAMSKI NEDRČKI IN STEZNIKI IZ LYCRE
- ŽENSKE POLETNE OBLEKE IN OTROŠKE KOPALKE

otroška
konfekcija

ženske
in dekliške
kopalne
obleke

baby artikli

VEZENINA TOVARNA MODNE KONFEKCIJE MARIBOR

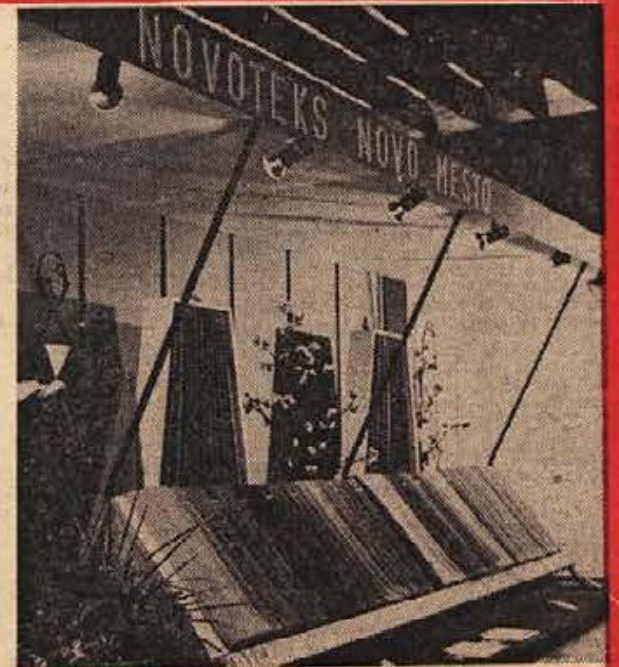
- LAHKA ŽENSKA MODNA KONFEKCIJA
- OBLEKE
- BLUZE
- DOMAČE HALJE

TEKSTILNA TOVARNA NOVOTEKS NOVO MESTO

Blago v mešanici iz česane volnene preje in poliestrske preje

DIOLEN

in blago iz čiste česane volnene preje

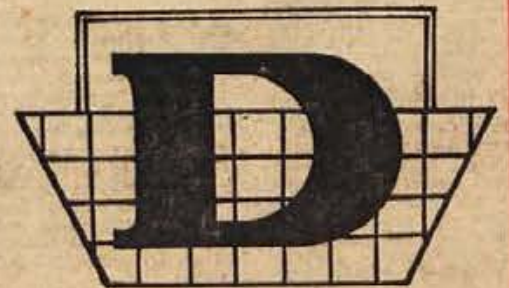

TRGOVSKO PODJETJE

DOLENJKA NOVO MESTO

ima svoje prodajalne po vsej Dolenjski in v Bell krajini

Obiščite prodajalno **TEKSTIL** v NOVEM MESTU, kjer imajo izbiro tekstilnega blaga in konfekcije znanih proizvajalcev, ki sodelujejo na modni reviji na Otočcu!

Pevski zbor, ki je vedno navzoč

Lani so imeli pevci pod vodstvom Toneta Marklja 53 nastopov

Ena redkih kulturniških skupin na Dolenjskem, ki deluje neprenehoma že od osvoboditve, je pevska sekcija delavskega prosvetnega društva Dušan Jereb. Na nedavni seji društva je predsednik pevske sekcije Mirko Drenovec v svojem poročilu povedal, da je imel zbor, ki ga vodi pevovodja Tone Markelj, v preteklem letu kar 53 (!) nastopov in 65 pevskih vaj (ta trajajo povprečno dve uri); šteje pa 26 aktivnih članov. Pevska sekcija delavskega prosvetnega društva Dušan Jereb je med drugim sodelovala na sedmih proslavah, petih akademijah, imela je samostojen koncert v Smarjenskih Toplicah in sodelovala pri oddaji RTV Ljubljana.

Navedene številke dajo misliti. Pa nadaljujmo z njihovim jezikom: »130 ur je povprečno vsak član pevske sekcije vadil! Medtem ko marsikatera skupina zaman išče primernih prostorov za vaje ter se shaja v prostoriš obične skupščine in gledališki garderobi pa tudi v stanovanjih, so imeli naši pevci pri prostoru sručno roko. Razumevanje ravnatelja vajeniške šole Borisa Savnika, svojčas zelo aktivnega kulturno-prosvetnega delavca v Novem mestu, omogoča pevcom redne vaje v pro-

storih šole. Pevci so našli v večernih urah v tej šoli svoj prostor, ki ga uporabljajo brezplačno.»

V tem letu pripravlja pevska sekcija vrsto nastopov, na proslavi 50-letnice ZK Jugoslavije pa bo zbor pritegnil k sodelovanju novo-ustanovljeni pevski zbor šole za zdravstvene delavce. Pevci bodo nastudirali samostojen koncert, ki bo obsegal 20-25 pesmi, pripravljajo pa tudi spevoigro »Kovačev študent«. Pevski zbor si bo prizadeval, da bo imel večji stik kot doslej zlasti s podjetji. »To sodelovanje bo vsekakor v korist nam in delovnim organizacijam,« pravi Mirko Drenovec, »saj se bo kulturna dejavnost v podjetjih razgibalala, mi pa bomo pridobili v svoje vrste mlade pevce.«

Pevci predvidevajo, da bodo imeli letos še več nastopov kot lani.

P. BRESČAK

Rudi Stopar in njegov zvarjeni Martin Krpan. (Foto: M. Legan)

RAZSTAVA TEHNIKA IZ JUGOTANINA

PESEM ZVARJENE PLOČEVINE

Od 23. do 29. januarja je bila v sevniški osnovni šoli odprta prva samostojna razstava kiparja amaterja Rudija Stoparja iz Jugotanina

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij v Sevnicah je omogočila, da je mladi kipar amater Rudi Stopar odprl v sevniški osnovni šoli svojo prvo samostojno razstavo in se predstavil domači javnosti.

Rudi Stopar ni neznan likovni oblikovalec, saj je razstavljal že med posavskimi likovniki — amaterji v Sev-

nicah, Krškem in Brežicah. Njegova dela se nam je posrečilo zbrati in jih prikazati v časovnem razvoju.

V čem je čar njegovih pločevinastih kipcev? Priznati je treba, da Stoparjeva varjena pločevina zapoje s preprosto vsebino in harmonijo materiala. Z besedami je pravzaprav težko opisati vtise, ki prevzamejo obiskovalca ob gledanju Stoparjevih plastik, narejenih iz duhovito uporabljenih predmetov.

ALES FENOS

RODNA GRUDA, trdna vez s starim krajem

Vsak mesec se naš izseljenec izroem po svetu razvesele svoje revije in starega kraja — Rodne grude Bogato opremljena revija, tiskana na odličnem papirju in s številnimi umetniškimi fotografijami, prinaša poleg lokalnih časopisov, med njimi je zlasti bran Dolenjski list, vesti in reportaže iz domovine. Januarska številka prinaša v uvodnem členu komentar Zime Vrščak k anketi, ki jo je revija izvedla med svojimi bralci, sledi pa zanimive vrtilice izpod peresa Staneta Kavčiča Kaj dela in kam gre Slovenija. Ob drobnih vesteh ter turističnih reportažih v Mongeš in okolice prinaša revija na svojih straneh tudi gradivo iz Dolenjske (zapis o mirenških freskah), predstavlja nove knjige na Slovenskem ter objavlja vrsto literarnih prispevkov, med njimi pesmi mlade slovenskega pesnika Hermana Vogla ter delo Ivana Potrča Med našami.

P. B.

DR. BRATKO KREFT:

Cankar in socializem

(3. nadaljevanje)

Za posebno mizo so sedeli delavci, strojarji; zdelo se je Kačurju, da vidi tam resnobo in zaupanje.

Ko mu kaplan s svojimi ovčicami takoj vpade v besedo, ko je komaj začel, se oglasi glas od delavske mize: »Naj govori!« se je oglašil strojar. »Da slišimo, kaj misli povedati.«

Ker kar naprej motijo Kačurjevo besedo, zakliče delavec: »Dajte mir!« To nekoga kmeta tako razburi, da vstane izza mize in prime za kozarec: »Kdo mi bo ukazoval?« Delavec sicer na to izzivanje nič ne odgovori in tudi kmet spet sede. Ko pa Kačurja spet prekine neki kmečki fant, začno delavci klicati: »Naj pove do konca!« Ko Kačur konca svoj govor, mu ploskajo le strojarji, medtem ko se kmetje pripravljajo za spopad.

Kozarec je priletel na Kačurjevo mizo in vino mu je oškropilo obraz in suknjo.

Toda tudi delavci ne drže križem rok. Pripravljeni so Kačurja braniti.

Delavci so vstali in so prišli za stole. Nastane gneča in trušč. Kačur bi jo bil huje izkupil, kakor pozneje Jerman v »Hlapcih«, da ga ni prijel zdravnik pod pazduho in ga odpeljal skozi stranske duri na vrt.

Tudi ti navedki iz povesti »Martin Kačur« pričajo, da je prihajal Cankar v svojem razvoju zmeraj bolj socialističnemu gibanju naproti, da je bil že na njegovi strani, preden so ga socialni demokrati oficijalno povabili v svoje vrste. Vanje je stopil kot politično zrelo mož, ki je štiri dni pred volitvami izpolnil enaintrideseto leto svojega življenja in imel za seboj nekaj mesecev manj kot štirinajst let javnega pisateljskega delovanja, če ga šteje mo od leta 1893 dalje, ko je bila objavljena v Ljubljanskem zvonu njegova romanca »Ivan Kacijanar«. Cankarjevo pisateljsko dejavnost je dovolj zgovorno zastopalo petnajst knjig: od »Erotike« (1899), ki je bila sežgana, do »Martina Kačurja«, ki je izšel konec januarja 1907. Med temi deli so mojstrovine, kakor npr. komedija »Za narodov blagor« in drama »Kralj na Betajnovi« ter pripovedna dela »Na klancu«, »Hisa Marije Pomočnice«, »Križ na gorah« in »Martin Kačur«. Vsekakor je stopil 1907. javno na stran proletariata in socialističnega gibanja po Prešernu in Levstiku in poleg Zupanciča, Voranca in Gradnika naš najodličnejši pisatelj. To je za zgodovino slovenskega in jugoslovanskega socialističnega delavskega gibanja in za samega Cankarja izredno pomembno dejstvo, ki zasluži vsekakor večjo in pravičnejšo pozornost kakor doslej. Linhart in Prešeren sta bila »fajgast«, izpovedovalca demokratičnih in humanističnih idej velike francoske revolucije. Fran Levstik je bil v svojem času zastopnik ljudskomeščanskih naprednih demokratičnih idej po revoluciji leta 1848, Cankar pa je s »Hlapcem Jernejem«, z nekaterimi literarno-političnimi sestavki in s svojim pristopom k socialnodemokratični stranki in s kandidaturom na njeni listi jasno izpovedal, na kateri strani se bje doma in na kateri hoče biti v nadnacionalnem, mednarodnem svetu. Z vsem tem je potrdil, da priznava osnovno načelo marksizma: zgodovina človeške družbe je zgodovina razrednih bojev. Cankar je stopil na stran najbolj zatirane in zapostavljene razrede — na stran proletariata — delavstva.

5

Ebin Kristan je v predvolilnem boju seznanil Cankarja z vsemi takrat vodilnimi člani socialne demokracije, prav tako pa je po tej poti prišel Cankar v tesnejši stik tudi z domačim proletariatom oziroma z delavci, v katerih se je ravno v času volilnega boja začela globlje in širje prebujati razredna in politična zavest. Hkrati pa je izid volitev opozoril vse, tudi kandidate Cankarja, da je potrebno še veliko dela preden bo slovensko socialistično gibanje doseglo potrebno raven in moč. Med nameni, ki jih je imelo vodstvo stranke s Cankarjevo kandidaturom, je bil tudi smoter, da bi z njim pritegnili vsej nekaj inteligence, saj je ta dotlej nedvomno bolj poznala Cankarja kakor delavstvo in kmetje.

Zadnje dni marca, domnevno na veliko soboto, 30. marca, se je pripeljal Cankar z Dunaja v Ljubljano, kjer je že na velikonočni ponedeljek, 1. aprila, poleg dr. A. Dermota in E. Kristana nastopil na volilnem shodu v ljubljanskem Mestnem domu s svojim prvim političnim govorom. »Rdeči prapor« (5. aprila) poroča, da je bilo na shodu 1200 ljudi, med katerimi je bilo tudi mnogo inteligence.

»Rdeči prapor« je tri dni pred shodom (29. marca) prinesel na uvodnem mestu poziv na veliki shod volilcev, v katerem je bilo ime Ivana Cankarja na prvem mestu.

Priljubite v množicah na ta shod, na katerem bodo govorili sodrug Ivan Cankar kandidat državnoborskih volilcev litijskega okraja sodrug Ebin Kristan državnoborski kandidat za mesto Ljubljano in občinski svet ljubljanski sodrug dr. Anton Dermota državnoborski kandidat radovljiško-kranjskogorskih volilcev in kandidat za občinski svet v Ljubljani

Tako so bili na prvem volilnem zborovanju socialno-demokratske stranke v Ljubljani kar trije intelektualci: dva pisatelja in publicisti.

Vsebinsko Cankarjevega govora na tem shodu je »Rdeči prapor« (6. aprila) posnel takole:

»Ivan Cankar (viharno pozdravljen): V tisti seji starega državnega zbora, ko se je odločila usoda volilne reforme, videl sem žalosten prizor, karikaturu političnega položaja na Slovenskem.

»Vihar« zahteva posvet

Dijaki in profesorji novomeške gimnazije so odšli na polletni odmor hudo vznemirjeni, nekateri tudi ogorčeni zaradi samovoljnih ureditev o idejnosti pouka v članku, ki ga je v drugi številki Stezic objavil Milovan Dimitrič. Ob neurejenih razmerah srednješolskih glasil v Novem mestu je svihar prestopil gimnazijski prostor. Predsedstvo občinske konference ZMS v Novem mestu je sklenilo sklicati poseben posvet o šolskih glasilih. Na posvetu bodo med drugim razpravljali tudi o vprašanju Stezic kot glasila vseh novomeških srednješolcev. Znano je, da so Stezice zdaj izrazito gimnazijsko glasilo, čeprav so si nekateri že dolgo prizadevali, da to ne bi bile.

SODOBNOST v novi preobleki

Letošnja prva številka Sodobnosti, osrednje slovenske literarne revije, ki jo je ustanovila na publika konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, prihaja med bralce v novi preobleki. Novo uredništvo sestavljajo Ciril Zlobec (glavni in odgovorni urednik) ter štirna uredniškega odbora Janko Kosa in Vlado Vodopivec. Prva številka XVII. letnika prinaša naslednje sestavke: Za konfrontacijo obeto, Ježega (Ciril Zlobec), petnajst pesmi Lajzeta Krakarja, Janke Kosa Poglavje o humanizmu, delo Andreja Hienca Gluhi mož na meji, proza E. Fliserja Vrtnice v maternico, Vlada Vodopivca Temeljne alternative delavskih gibanj, v razdelku Beseda tujih avtorjev pa prinaša Sodobnost svoj Wolfgang Abendroth Besedna nesoglasja v posnokatolištvu družbi — vloga inteligence. V razdelku Domače aktualnosti bomo članek Boruta Trekmara Razburjivi introitus. Vrsta drobnih spisov (Urednikove marginalije) dajejo reviji svežino, živahnost in pravejša tehnična ureditev številke pa da med drugim slutiti, da bo revija med namu živa in predvsem sodobna.

P. B.

Drama »Krst pri Savici«

V ljubljanski Drami so uprizorili pred kratkim najnovejše delo slovenskega pisatelja in dramatika Dominika Smoleta, dramo »Krst pri Savici«. Delo je režiral France Jamnik.

Novomeščani prvi

Preteklo nedeljo so Novomeščani igrali na kvalifikacijskem turnirju v Ljubljani, kjer so se potegovali za vstop v III. republiško namiznoteniško ligo. Sodelovalo je 16 ekip. Konkurenca je bila močna, saj so v nekaterih ekipah igrali igralci, ki so bili pred leti med boljšimi v Sloveniji. Za Novomeščane so igrali: Somrak, Kapš in M. Berger, v finalu kasneje pa še Uhl in Zabkar.

Somrak, Kapš in Uhl so bili najboljši igralci na turnirju in so bili neporaženi. Novomeška ekipa je dokazala, da je med boljšimi v Sloveniji in se bo ob rednem delu lahko uvrstila celo v I. republiško namiznoteniško ligo.

I. KAPS

Mali kulturni barometer

■ NOVE PRIDOBITVE V STU. DIJSKI KNJIZNICI. Študijska knjižnica Mirana Jareva v Novem mestu z zamenjavami sodeluje z Jagelonsko univerzo v Krakovu. Te dni je knjižnica dobila obsežen Slovnik jezika poljskega v desetih obsežnih zvezkih. To delo je za študijsko knjižnico velika pridobitev.

■ PRIMUS TRUBERS BRIEFJE. Znani slovenski antikvar, vodja Trubarjevega antikvarjata iz Ljubljane, je novomeški študijski knjižnici poslal še djele časa izkano delo Primus Trubers Briefje iz leta 1897.

■ AKTIV UCITELJEV GLASBE. NEGA POUKA Z OSNOVNIH SOL. V ponedeljek, 20. januarja, je bil v Novem mestu delovni šol učiteljev glasbe z osnovnih šol. Na aktivu je predavala prof. Marnova z novomeške gimnazije. Predavalec Ritmično glasbena vzgoja učencev v osnovnih šolah

Ustanovitev novega zavoda?

V Novem mestu se pripravljajo na ustanovitev Zavoda za spomeniško varstvo. Ta bo občinski ali medobčinski, kakor bodo pokazali pogovori, ki jih imajo te dni predstavniki občinske skupščine Novo mesto s svojimi kolegi v sosednjih občinah.

Pobuda za snovanje samostojnega Zavoda za spomeniško varstvo, ki bo imel v vsakem primeru sedež v Novem mestu, so dali predstavniki novomeške občine, predlog pa so dali strokovni delavci ljubljanskega zavoda nedolgo pred novim letom v Novem mestu na zasedanju občinske skupščine, ki je domala vso sejo posvetila razpravi o kulturnih dejavnostih v občini.

Spomeniškovarstveno dejavnost v novomeški občini je do zdaj pogodbeno opravljala pristojni zavod v Ljubljani s svojimi strokovnjaki.

Triumf slovenske pianistke

Nedavno je gostovala v Pragi pianistka Dubravka Tomšič-Srebotnjak. Praška javnost je njene nastope ocenila kot vrhunec umetniških doživetij. Pohvale so preplavile tudi časopisje, ki je govorilo o velikem triumfu jugoslovanske umetnice.

Enajst gostovanj v Brežicah

Zvedeli smo, da bo zatišja na odru prosvetnega doma kmalu konec. Tudi za letos je napovedanih več gostovanj. V programu je nastop ljubljanske Drame, Celjskega gledališča in Mestnega gledališča ljubljanskega. S pesmijo bo gostoval akademski pevski zbor TONE TOMŠIČ, s plesom pa akademski folklorna skupina »France Marolta« iz Ljubljane. Tudi najmlajši ne bodo prikrajšani: obiskalo jih bo Mladinsko gledališče iz slovenskega glavnega mesta.

Otroške risbe sveta

Na eni zagrebških šol so odprli pred kratkim razstavo otroških risb iz 20 držav. Za razstavo, ki bo odprta do konca februarja, so predlagali nič manj kot 25.000 risb. Prirediteljica razstave je organizacija INESA.

Tekaška trojka iz Kočevja (inž. Prelesnik, J. Konečnik in M. Konečnik) si je z veliko požrtvovalnostjo Maksa Konečnika prismočala odlično peto mesto. (Foto: S. Dokl)

PADERŠIČEV MEMORIAL

Novinec med najboljšimi

Trboveljčani spet osvojili Padersičev memorial - Dolenjci pokazali viden napredek!

Preteklo nedeljo je bilo na Gačah smučarsko tekmovanje za memorial Vinka Padersiča. Na tem zanimivem tekmovanju je nastopilo več kot 50 tekmovalcev iz Ljubljane, Trbovelj, Gorice, Mirne, Leskoveca in Novega mesta. Konkurenca je bila precejšnja. Največ uspeha so imeli smučarji iz Trbovelj, ki so že četrtič zapored osvojili Padersičev memorial. Vsa leta nazaj so bili Trboveljčani veliki favoriti. Letos so se jim precej približali nadarjeni dolenjski smučarji. Najbolj uspešni so bili Janes Novinec, Rudi Kušer, Milan Celik, Peter Turk in Bruno Koprivnik, ki so pokazali velik napredek. Proga je bila precej zahtevna, zato je vrsta dobrih dolenjskih smučarjev tekmovanje končala s padci in slabo uvrstitvijo.

Člani: 1. Sreško Forte (Trbovlje) 42,7, 2. Zitko (Akademik Lj.) 43,9, Celik (Rog I) 51,2, Turk (Rog I) 52,4, 7. Petan (Partizan, Leskovec) 53,1, 8. Koprivnik (Rog II) 54,9, 9. Legan I. (Stud. klub) 55,2, 10. Henčič (Rog I) 56,4, 11. Inž. Rozman (Rog II) 56,8, 12. Mohorčič (Stud. klub) 59,6, 13. Potrbin (Partizan, Mirna) 62,4, 14. Verbič (Rog I), 65,3, 15. J. Turk (Rog II) 69,0, 16. Virant (Rog III) 76,1, 17. Kolenc (Partizan, Mirna) 58,7 itd.

Ekipno - mladinci: 1. Trbovlje (L. Senčak, J. Senčak) 99,1, 2. Rog I (Legan, Novinec) 102,0, 3. Rog II (Kušer, Pelko) 110,8.

Ekipno - člani: 1. Trbovlje (Forte, Zupan) 93,0, 2. Rog I (Celik, Turk) 103,0, 3. Rog II (Koprivnik, Rozman) 111,4 itd.

Rezultati - mladinci (proga 800 m, višina 200 m): 1. Janes Novinec (Rog I.) 47,0, 2. J. Senčak (Trbovlje) 49,5, 3. L. Senčak (Trbovlje) 49,6, 4. Kušer (Rog I) 53,7, 5. Legan II (Rog I) 55,0, 6. Špiler (Rog I) 55,0, 7. Franko (Gorica) 56,5, 8. Pelko (Rog I) 57,1, 9. Bukovec (Rog I) 57,9, 12. Dragman (Rog II) 74,6, 13. Zadravec (Rog II) 74,7.

Veljko Kolenc - šesti v Logatcu

Mlad, nadarjeni smučarski skakalec Veljko Kolenc v Mirne je sodeloval na nedeljskem republiškem mladinskem prvenstvu v skokih v Logatcu. Med mlajšimi mladinci je na 50-metrski skakalnici dosegel odlično 6. mesto s skokoma 37 in 40,5 m. Ponovni uspeh mladega Mirečana napoveduje, da se bo iz njega razvil nadarjen smučarski skakalec.

Jože Markovič - prvak Krmelja

Končan je šahovski turnir za prvaka Krmelja, organizirala ga je šahovska sekcija Svobode. Od 18 igralcev jih je turnir končalo 13, kar gre na račun nerazpisanih nekaterih igralcev. Naslov prvaka je brez poraza osvojil gluhošestri Jože Markovič s 12 točkami, ki je v odlični partiji zadnjega kola premagal Stribarja; ta je s 11 točkami ostal na 2. mestu. Trejti je bil Debelak s 7,5, sledijo: Zitnik 7, Jerše 6,5, Zaman, Perhaj in Zvar 6 itd. Vodja tekmovanja je bil Ivan Stribar. Turnir je omogočila uprava Metalnes, ki je dala šahistom sobo za igranje brezplačno.

Drago Rebernik, smučar Novolesa, je bil najuspešnejši dolenjski smučar na črmošnjiskem vesleslalomu. Manj uspešen pa je bil na nedeljskem Padersičevem memorialu: zaradi hušjega pada je odstopil (Foto: S. Dokl)

Danes turnir
Danes zvečer ob 19. uri bo v šahovskem klubu hitropotezni šahovski turnir za januar.

X. JUBILEJNO SMUČARSKO TEKMOVANJE V ČRMOŠNJIČAH

Nepozabno smučarsko doživetje

V Črmošnjicah zmagali - Grilčeva, Dornik, Puklova in inž. Lakota - Največja smučarska prireditev na Dolenjskem je uspela - Vrhunski tekmovalci so se o Črmošnjicah pohvalno izrazili - Primer največje požrtvovalnosti je bil Maks Konečnik iz Kočevja

V petek in soboto se je v Črmošnjicah pod Gačami zbrala smučarska elita, ki so jo sestavljali najboljši slovenski smučarji, med njimi inž. Lakota, Cvenkelj, Štefe, Primožič, Mulej in drugi. Na tem X. jubilejnim smučarskem pr-

venstvu gozdarjev, lesarjev in lovcev je nastopilo 200 tekmovalcev iz 27 delovnih organizacij naše republike. Tekmovanje se je odvijalo v lepem vremenu, tako da so številni tekmovalci in gledalci prišli na svoj račun. Organizacija tekmovanja, ki je bila v rokah smučarskega društva »Roga iz Novega mesta, je bila dobra. Tekmovalci so bili s tekmovalnimi pogoji v glavnem zadovoljni, nekoliko so težili le nad prezahtevno vesleslalomsko progo, ki je marsikomu odvzela možnost za uvrstitev. Razumljivo, da so kvalitetni tekmovalci progo pohvalili, manj izkušeni pa so menili, da bi bila lahko nekoliko manj zahtevna.

Zmagovalec črmošnjiskega vesleslalomu inž. Peter Lakota je izjavil, da je vesleslalomska proga primerna tudi za večja, zahtevnejša tekmovanja. (Foto: S. Dokl)

Kočevja Maks Konečnik, ki je prismočal več kot polovico proge z eno smučko. Kmalu po startu se mu je namreč zlomila smučka. Z veliko požrtvovalnostjo je zdržal do konca in si prismočal odlično 13. mesto, svoji ekipi pa leš upes s 5. mestom. Primer Maksa Konečnika lahko služi mlajšim športnikom za zgled. Takšne borbenosti že dolgo nismo videli.

Drugi dan so se na vesleslalomskih progah srečali dejanski najboljši slovenski smučarji. Za favorita je veljal večkratni državni prvak inž. Peter Lakota. Prvo mesto bi mu lahko odnesel le tisti, ki bi smučal izredno! Lakota je opravičil zaupanje in zmagal z vožnjo, ki je najbolj navdušila gledalce. Starejši tekmovalci Štefe in Mulej, Cvenkelj, Primožič in drugi niso bili ko mladim tekmovalcem in so morali priznati njihovo premoč. Na smučišču pod Gačami je zmagovala mladolet pred rutino. Pri dekletih je zmagala Mariborčanka Puklova, ki je progo prismočala zanesljivo in zelo hitro.

Snežinke iz Črmošnjic

Znani jugoslovanski smučar starejše garde Tinček Mulej je na startu dražil znanega jugoslovanskega skakalca Marjana Pečarja; »Marjan, vem, zakaj nosiš brado. Zato, da te gledalci ne bi spoznali, ker tako slabo smučaš. Upam, da ti jo bo marca na 150-metrski skakalnici v Planici obrlo.« Pečar je kljub Mulejevi zbadljivki odlično smučal in zasedel 24. mesto.

Gledalce v Črmošnjicah: »Kaj so zakrivil tihi fantje, da so jih spustili po tej divji strmini!« Proga je bila res precej zahtevna, saj je vzela sapo kar 50 nastopajočim.

Nekdo od nastopajočih, ki se je uvrstil na eno zadnjih mest: »Saj človek ne more razviti prave hitrosti, ko pa ga drži trava mazaj!«

Ze prvi dan tekmovanja sta se zgodili dve nesreči. Nogi sta si zlomila dva tekmovalca, ki sta se šele pripravljala na tekmovanje; eden je bil iz Trebnjega, drugi pa iz Ribnice.

Drugi dan tekmovanja so goraki reševalci uspešno uporabljali AKI, s katerim so reševali smučarja, ki si je zlomil nogo takoj po startu.

Gledalce v Črmošnjicah je prijetno presenetila kočica, ki jo je postavila tovarna zdravil Krka. V njej je bil tudi snab tekmovanja, ki je uspešno vodil tekmovanje.

Inž. Peter Lakota je pred tekmovanjem opravil strokovni izpit in tako dva dni kronal z velikim uspehom.

Ko je eden od smučarjev peljal v cilj, je zakričal: »Noge, noge! Nekdo od gledalcev je pripomnil: »Če te ne držijo, jih pa zamenjaj, saj so tu novoleševci!«

Na veselje prirediteljev sta večnici oba tekmovalca dneva delovali brez zastoja.

Rezultati iz Črmošnjic

Zenske - tek: 1. Grilč (GG Maribor) 12,34, ženske, tek 5 km - ekipno: 1. GG Maribor (Grilč, Salamon, Paulič) 49,29, moški, tek - 10 km: 1. Dornik (LIP Bled) 26,35, 11. Prelesnik (KGP Kočevje) 33,0, 13. Konečnik I (KGP Kočevje) 34,42, 19. Konečnik II (KGP Kočevje) 36,20 itd.

Moški, tek 10 km - ekipno: 1. LIP Bled (Dornik, Koprivnik, Gatej) 83,39, 5. KGP Kočevje (M. Konečnik, J. Konečnik, Prelesnik) 104,02 itd.; vesleslalom - ženske: 1. Puki (GG Maribor) 28,0; vesleslalom - ženske - ekipno: 1. KLI Logatec (Horvat, Antončič, Korenc) 104,4; vesleslalom - moški: 1. Lakota (GG Bled) 1:21,7, 32. Legan (gozdarska fakulteta) 2:14,7, 46. Rebernik (Novoles) - Straža 2:47,9, 58. Kočevar (Inles - Ribnica) 3:06,9, 62. Serini (GG Novo mesto) 3:19,4, 79. Knez (GG Novo mesto) 4:19,8, 80. Vimpolšek (GG Brežice) 4:20,6, 84. Goleš (Novoles) - Straža 5:09,0, 85. Japelj (GG Novo mesto) 5:48,1, 87. Vidmar (Novoles) - Straža 7:42,7; vesleslalom, moški - ekipno: 1. Elan (Detiček, Pesjak, Cvenkelj) 4:43,2, 16. GG Novo mesto (Serini, Knez, Japelj) 13:27,3, 17. Novoles - Straža (Rebernik, Goleš, Vidmar) 15:40,6.

Skupna uvrstitev podjetij: 1. Elan 1963 točk, 18. KGP Kočevje 213, 19. Novoles - Straža 200, 20. GG Novo mesto 191, 23. Inles - Ribnica 83, 27. GG Brežice 59.

Nevsakdanje dejanje Maksa Konečnika iz Kočevja, ki je pretekel 10 kilometrov dolgo progo z eno smučko, je primer skrajne požrtvovalnosti na športnih prireditvah. (Foto: S. Dokl)

Plavalci dobili posojilo

Strokovnemu kadru plavalnega kluba Celulozarja je uspelo dobiti posojilo za zimsko skupne priprave plavalcev in vaterpolistov. Do petka so vsak dan trenirali v plavalnem bazenu v Čateških Toplicah, v soboto pa so prišli s

treningom v zagrebškem 25-metrskem bazenu. V Zagreb se vozijo z vlakom. Trenirajo dvakrat na dan. Tu bodo vadili do 1. februarja, zatem pa se bodo spet preselili v Čateške Toplice. Vadb v Zagrebu jim je omogočil plavalni klub Medveščak, ki jim je odstopil svoje ure treninga v bazenu.

Posojilo je Celulozarju dal občinski sindikalni svet, vrtili pa ga bodo, ko bodo dobili redno dotacijo. Naj omenimo, da je ta družbenopolitična organizacija pokazala vso pripravljenost pomagati mladim plavalcem. Iskrena hvala za pomoč ObSS Krško!

Pionirsko tekmovanje v Črmošnjicah

V nedeljo dopoldne bo v Črmošnjicah medobčinsko pionirsko smučarsko prvenstvo. Razen tega se bodo pionirji pomerili na onskem smučarskem prvenstvu ljubljanske cone.

Bežigranski dijaki odšli

V nedeljo, 26. januarja, je odpotovala s Travnice gore skupina 60 smučarskih tečajnikov 1. gimnazije Bežigrad iz Ljubljane. Bežigranski dijaki so letos zaključili deseto leto smučarskih tečajev na Travnici gori. Prav zato so jih med zadnjim tečajem obiskali predstavniki TD Sodralska in podarili tečajnikom ribniški puščico s svetilom. Vse te tečaje je doslej vodil profesor Belčič. Nekateri nekdanji dijaki te kole že danes, zdaj že z družinami, radi prihajajo na smuko ali pa vsaj na izlet na Travno goro.

Prvi je bil Prvin

Občinska zveza za telesno kulturo Ribnica je 26. januarja organizirala v Loškem potoku občinsko smučarsko prvenstvo v tekih, smuku, slalomu in skokih. Udeležilo se ga je 80 tekmovalcev (40 pionirjev in 20 mladincev). V kombinaciji vseh disciplin je bil najboljši Prvin Lavrič, ki se je posebno odlikoval v skokih. Prvenstvo je bilo za zaključek amučarskih tečajev, ki jih je organizirala ObZTK od 20. do 25. januarja.

5 zvezd črmošnjiskega pobočja

Peter Lakota - zmagovalec črmošnjiskega vesleslalomu:

»Proga je dobro speljana. Na njej so lahko tudi zahtevnejša mednarodna tekmovanja. Zlasti je primerna za slalom. Črmošnjice so lepe, samo če je dovolj snega.«

Tinček Mulej - večkratni državni prvak:

»Teško je priti skozi brez pada. Če bi bilo nekoliko več snega, bi bila proga odlična.«

Jože Stribar - nekdanji svetovni prvak v smučarskih poletih: »Proga je huda, zato mi je tako všeče.«

Jožica Grilč - zmagovalka teka na 5 km:

»Vlasi pred petimi leti so bili tako prijetni, da me je kar vlekel nazaj v Črmošnjice. Na Dolenjsko bora prišla, kadar bo le mogoče.«

Pavel Dornik - zmagovalec teka na 10 km:

»Pridruženem se mnenju ostalih udeležencev in trdim, da je v Črmošnjicah lep! Zal pa je vesleslalomska proga za ne-trenirane tekmovalce presahetvena. O tekaški progi imam najboljšje mnenje.«

Od tu in tam

NOVO MESTO - V III. kolu zimske kroglaške lige so bili doseženi naslednji izidi: Stari devet - Pionir 324:204, Zeleničar - Luknja 448:369, Krka - Dolenjski gozdar 424:391, Partizan - Vseh devet 392:447. V vodstvu so kroglaški ekipi Start devet s 6 točkami, Sestijo Zeleničar, Luknja, Krka, Vseh devet s 4 točkami. J. M.

CRNOMELJ - Prejšnji teden so se začela delavska športna igra. V telovadnici stare osnovne šole tekmujejo odbojkarji iz delovnih kolektivov. V prvih tekmah sta najboljšo igrjo pokazali ekipi občine in ISKRE iz Semlja. (A. L.)

KRSKO - Vaterpolisti Celulozarja bodo 26. in 27. marca sodelovali na zimskem republiškem prvenstvu v Kranju. Priprave, ki jih bodo imeli v Zagrebu in Čateških Toplicah, bodo usmerjene v pripravo moštva za zimsko prvenstvo. V Zagrebu bodo igrali tudi prijateljske vaterpolo tekme. (L. H.)

CERKLJE - Med polletnimi poštničarji je nameravalo SSD Letalac prirediti smučarski tečaj v dveh izmenah. Zanj se je prijavilo veliko število uencev, za kar je moral odpasti, ker ni bilo snega. Če bodo snežne razmere ugodne, bodo priredili tečaje po starih poštnicah. (E. D.)

NOVO MESTO - Pionirji, ki so sodelovali na smučarskem tečaju v Kandiji, so se pomerili na 300 m dolgi progi. Med starejšimi pionirji je bil najboljši Klemenčič, uvrstil se je pred Grličarjem in Pletičem. Marolt Darke je bil najboljši pri mlajših pionirjih. Razen njega sta bila dobra tudi Bojau Sale in Matjaž Serini. Pri starejših pionirjih je zmagala Lučka Serini, pred sestrico Jasno in Ingrid Kalinovič. (N. N.)

CRNOMELJ - Zaradi neugodnega vremena je napovedano tekmovanje v smučarskih skokih na skakalnici v Črmošnjicah preteklo nedeljo odpadlo. Občinsko prvenstvo bodo izvedli takoj, ko bo vreme ugodno. (A. L.)

VAVTA VAS - Po končanem tečaju alpskega smučanja v Košenicah nad Romanjo vasjo so tečajniki tekmovali v smuku in slalomu. V prvem razredu, ki ga je vodil smučar Janes Novinec, je dvakrat zmagal Jože Dragman, pred Zadravcem, Dularjem, Zupančičem itd. V drugi skupini, ki jo je vodil Kostja Virant, je zmagal v smuku Dare Triep, v slalomu pa Miha Zadravec. Pogumno in dobro vožnjo so pokazali še Gimpelj, Senica, Kren, Jerič, Končič in drugi. V tretjem razredu, ki ga je vodil Jože Pečnik, je bil, in v obeh disciplinah najboljša Irena Novinec, uvrstila se je pred Branko Hrovat, Francjem Grličarjem in drugimi. Šolsko športno društvo se zahvaljuje vsem, ki so podprli to množično akcijo mladih smučarjev. (J. P.)

SEVNICA - V Sevnici je bila pretekli petek odigrana prva košarkarska tekma, v kateri sta se pomerili ekipi gasilskega društva Sevnice in taborniki. Zmagali so gasilci z rezultatom 63:42. Koše za zmagovalce so dosegli: Pipan 9, Kozmus 4, Simončič 2, Stojar 2, Krac 8 in Dolenšek 2; za poražence pa: Maček 16, Ivančič 8, Kelarčič 8, Planinc 4 in Lipovšek 8. Pri zmagovalcih so igrali dobro Pipan, Simončič in Stojar, Maček in Ivančič pa sta bila najboljša pri poražencih. (J. S.)

CRNOMELJ - Za otrovitec tekem v malem nogometu so se v nedeljo na rokometnem igrišču srečali navijači Dinama in Partizana. Zmagali so partizanovci z rezultatom 10:8. Najboljši strelci so bili Švaizer in Weiss (po 4) ter Ferfolja (3 zadetke). (A. L.)

NOVO MESTO - Tečajniki smučarji iz bole »Kajte Rupena«, ki so smučali v Kosovih dolini, so po končanem tečaju imeli tekmovanje. Pri pionirjih do 4. razreda je zmagal Saša Fabjan, pred Marjanom Lapsajetom, Davnom Rangusom in drugimi. Med mladinci je bil najboljši Tome Zigante; za njim so bili Božica Iler, Viktor Šlakovec in drugi. Pri pionirjih je zmagal Matej Jevšček, drugi je bil zdravko Voglar, tretja pa Renata Šilbar itd. Pri pionirkah je zmagala Nataša Henigman, druga je bila Cvetka Turk, tretja Polona Solmajer itd. V najzahtevnejši skupini je presenetljivo zmagala Vesna Saje; 2. Matjaž Kočevar, 3. Milja Pucelj. (N. N.)

LJUBLJANA - Na kroglaški Maksa Perca so se v soboto in nedeljo nadaljevale kvalifikacije za vstop v slovensko kroglaško ligo. Sodelovali so tudi kroglaški novomeški Zeleničarji. Zal na tem tekmovanju niso uspeli, saj so se uvrstili na 9. mesto in tako zapravili možnost, da se uvrstijo v republiško ligo. Zmagala je ekipa Kranjske gore. (N. N.)

Pozdrav mojstru pevcu Ladku Korošču!

V kulturnem delu III. dolenskega novinarskega plesa bo v soboto zvečer nastopil tudi priljubljeni ljudski umetnik in basist ljubljanske Opere tovariš Ladko Korošec. Udeležencem večera bo zapel arijo Gremina iz Evgenija Onjeginina skladatelja Čajkovskega, arijo Bartola iz Rossinijevega Seviljskega brivca. Upamo, da bo mojster dodal še recitacijo Kettejevega PIJANCA, v kateri

tudi poje. Raven večera bo z gostovanjem svetovno znanega in spoštovanega umetnika veliko pridobila, organizatorji plesa pa si štejejo v imenu vseh povablencev v čast, da se je tovariš Korošec odzval njihovemu vabilu. Spremljala ga bo pianistka Zdenka Lukčeva.

Ugledni pevec Ladko Korošec se je rodil 9. avgusta 1920 v Zagorju ob Savi, študiral pa je na akademiji za glasbo v Ljubljani, pel pa je na številnih gostovanjih doma in po svetu. Videli in slišali smo ga tudi na koncertnih prireditvah po raznih dolenskih krajih, zlasti pa že večkrat na odru kostanjeviškega Dolenskega kulturnega festivala. Med njegove najuspešnejše pevske in igralške like sodijo nedvomno Don Basilio v Seviljskem brivcu, Kecal v Prodani nevesti B. Smetane, (na gornji fotografiji), Varlaam v Borisu Godunovu, Sančo Pansa v Massenotovem Don Kihotu in tako dalje. Kot odličan pevec in igralec je požel tovariš Korošec visoka priznanja tudi na jugoslovanskih odrih, prav tako pa v tujini. Lani je praznoval 25-letnico svojega umetniškega ustvarjanja, pri čemer je bil deležen izredno velikega števila čestitk, pozdravov in najlepših želja od blizu in daleč.

Ustanovitelj BELIH VRAN bo tokrat pel z DEHORSI

Za prijatelje drugačnega ritma bo prišel na Otočec 26-letni BOR GOSTISA, ki jo na »Antoninemu« tekmovanju za »zlati glas Slovenije 1968« zasedel odlično drugo mesto, na opatijskem festivalu pa je bil s svojim ansamblom najboljši. Fant, ki je med služenjem vojaškega roka začel iz dolgega časa brenkati po kitari, se je potem v civilu v ansamblu ALBATROSI, MLADI LEVI in BELE VRANE, ki jih je sam ustanovil, bliskovito povzpел med najbolj priljubljene in simpatične mlade pevce pri nas.

Kje sta zdaj novomeška goljufa?

Strah pred pravico je odnesel Ivana Šutarja in Zvoneta Murglja, brezposelnega lesnega tehnika in brezposelnega trgovskega pomočnika, čez mejo na Dunaj - Zakaj je dobil Šutar potni list?

Ivan Šutar in Zvonimir Murgelj sta s ponarejenimi naročilnicami občinskega sindikalnega sveta Novo mesto dvignila v Ljubljani, Kranju in Zagrebu za 8.182 din blaga. Ko sta začutila vroča tla pod nogami, sta jo z izposojenim volkwagnom LJ 690-40 popihala čez Karavanke v Avstrijo. Nazadnje sta bila na Dunaju, odkoder je poslal Šutar ljubljanskemu podjetju SAP na starega leta dan takole pismo:

»9. decembra sem dvignil pri vaši poslovalnici na Miklošičevi cesti volkwagen LJ 690-40 in vplačal 150 din. Glede na osebne težave sem si hotel pridržati za nekaj dni, o čemer sem vašo poslovalnico obvestil po telefonu. V Avstriji se mi je vozilo pokvarilo, zato sem ga dal popraviti. Potrdilo dostavljam. Ker se ne bom vrnil, prosim, da vozilo odpeljete in plačate stroške. Stroške bom plačal jaz, vendar kasneje, ker danes odpotujem iz Evrope.«

»OSEBNE TEŽAVE« ZARADI PONAREJENEGA ŽIGA!

Osebnih težav, ki jih je Šutar omenil v dunajskem pismu, so kmalu prišle na dan. Iz zapisnikov preiskovalnih organov je razviden njihov kronološki red. Takole so se vrstile:

11. decembra lani sta Šutar in Murgelj z naročilnicoo,

potrjeno s ponarejenim žigom občinskega sindikalnega sveta Novo mesto in ponarejenim podpisom njegovega predsednika Adoifa Šutarja, dvignila v ljubljanski trgovini TKANINA dva boljše usnjena moška plašča. 17. decembra sta s podobno (ponarejeno) naročilnico odpeljala iz kranjske VELEŽELEZ-NINE dve peči na olje EMO-8. Tri dni kasneje sta na tak način prepričala prodajno osebje v zagrebški ELEKTROTEHNI in odpotovala z dvema pečema na olje znamke KONTAKT. 28. decembra sta se oglasila s ponarejeno naročilnico v papirnici Cankarjeve založbe v Ljubljani in odnesla 10 nalivnih peres

PELIKAN tor voč koledarjev.

S ponarejenimi naročilnicami sta Šutar in Murgelj dvignila za 8.182 din blaga.

V KRSKEM NEZAKONITO IZDAN POTNI LIST

Novomeško upravo javne varnosti, ki sta ji Šutar in Murgelj znana predvsem kot brezdelneža, je še zlasti zanimalo, kje je dobil Šutar potni list, ker so mu prejšnjega vzeli. Zvedeli so, da je potni list izdala krska občina, kjer je Šutar prijavił novo stalno bivališče. Šutar je dobil potni list, čeprav je bilo tudi Krčanom znano, da mu je bil prejšnji potni list odvzet.

Kje sta zdaj Šutar in Murgelj, lahko samo uganemo, verjetno pa je, da še nista šla iz Evrope.

IVAN ZORAN

Videla je prekletstvo nad hišo

Ni pa videla obsodbe nad svojo glavo

Amalijo Rajhard, ki je bila brez pravega stalnega prebivališča in zaposlitve, so po dveh letih le našli in jo decembra obsodili pred kočevskim sodiščem zaradi goljufije na 3 mesece zapora in povrnitev škode v znesku 500 din. Sodba je že pravnomočna.

Rajhardova je že julija 1966 prišla k Mariji Lavrič iz Klinje vasi in prodajala zavrtke praška za čiščenje. Z njim očiščeni predmeti naj bi se svetili 6 mesecev.

Potem pa se je ponudila še, da ji bo prerokovala iz roke. Lavričeva je kasneje pred sodiščem povedala, da je Rajhardova nekaj tudi uganila. Končno pa jo je prerokovalka pomembno pogledala in ji povedala, da visi nad hišo težko prekletstvo in za-

to vse Lavričeve čaka huda nesreča. Seveda bi jo prerokovalka lahko odvrnila, če bi ji dala 200 din, 2 rjuhi, 2 prevleki za blazine, 2 brisači in 2 klobusi. Prerokovalka je zatrjevala, da bo vse to že čez mesec dni vrnila. Povedala je tudi, da o tem ne sme Lavričeva govoriti z nikomer.

Ze čez teden dni pa se je prerokovalka Rajhardova spet vrnila k Lavričevi in ji dejala, da je prekletstvo nad njeno hišo tako težko, da bo potrebovala še 200 din. Ko ji je Lavričeva dala še ta denar, ji je prerokovalka zatr-

dila, da bo zdaj prekletstvo kmalu odstranjeno in da bo vse, kar ji je Lavričeva dala, že čez teden dni vrnila.

Seveda je Lavričeva čakala zaman, zato je šla čez teden dni na postajo milice in nad prerokovalkino glavo »priključila prekletstvo« oziroma jo prijavila zaradi goljufije.

Roža pravice je Rajhardovo odkrila šele skoraj po dveh letih in pol, 12. decembra lani, v Ilirski Bistrici. Še istega meseca je bila obsojena pred kočevskim sodiščem zaradi opisane goljufije na 3 mesece zapora. Sodba pa je zdaj že pravnomočna.

Verjetno je »prerokinja« še marsikdo nasedel, toda na milici ni več prijav. Ljudje, ki so vžveževni, plačujejo še poseben davek. Zato ne nasedajte raznim prerokinjam!

JOZE PRIMC

Res ni več šaljivcev?

Še je čas, Ribničanje! Pripravite pustni karneval! Rešite ugled dobrih šaljivcev!

V Ribnici že nekaj let (po letu 1964) ni več pustnih karnevalov. Ljudje se sprašujejo če je smisel za humor v Ribnici že izumrl?

Mnogim domačinom in turistom je še v živem spominu pustni karneval leta 1962, ko so Ribničani spustili v veselje prvega astronava in je nato v dimu in ognju (s kahlico na zadnji plati) s 6-metrsko raketo pristal pred kavarno.

Naslednje leto so Ribničani z lončenim topom streljali na Kočevje. To je bilo pokanja in dimal Pokopali so tudi »združevanje občine«.

Tudi »atomska peča«, iz

katero se je kadilo, kot iz one v ribniški kavarni, je bila zanimiva... Pa skupina zamorskih piesalk iz Sodražice... ciganski tabor... lovci... v bika spremljen osemenjevalčev avto... domača križarka in še in še je nepozabnih spominov na ribniške karnevale.

Po večletnem zatišju je že čas, da Ribničani rešijo svoj ugled šaljivcev, ki je že precej načet in omajan. Dokažejo naj, da je v njih še duh prednikov!

Ne bi bilo slabo, če bi postali pobudniki karnevalov, kot nekoč, delovni kolektiv, predvsem pa kolektiv Kovinskega podjetja.

OBVESTILO

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO PODJETJE BREŽICE

je določilo po svojih organih in v soglasju z občinsko skupščino Brežice

NOVE CENE

za odvoz smeti in odpadkov

ki znašajo:

od kvadratnega metra stanovanjske površine 0,06 DIN NA MESEC,
od kvadratnega metra poslovne površine pa 0,15 DIN NA MESEC.

To določilo bomo uporabljali od 1. februarja 1969 dalje.

Št. 01-37/69

24. I. 1969

STANOVANJSKO IN KOMUNALNO PODJETJE BREŽICE

OTOČEC - OTOČEC - OTOČEC
PRIDITE ENKRAT -
PRIŠLI BOSTE VEDNO!
GRAD - RESTAVRACIJA -
MOTEL - BIFE - DELIKATESA -
RIBJA RESTAVRACIJA

S slike najmlajš gramofon deklia Beli

Me

Melita Senovega, no sodelnim ansamblu Celja. Ko je prvič očku za je tudi plošče, varna JUV doslej na ka, ki imski plošče, in punčkar dar jo vodja pomic vsi je Melita zelo pome ko. Pravil nove skla ta pridno ploščo. Me no delate nim turn in izven pridno in je sreča, strpno ča očkoma, ki odide v razveselje

V soboto 2. februarja kranjcem lju, na v in Adleski ger bo tok

1. let v Semicu nomlju.

Brat Okrožno Mlakarje

Brat

Okrožno Mlakarje

Pred obč Novom m la zagovar nezaposlone gore, in ker sta s je stvar. Anton B 1968 vloni so Pina A herojev v vzel daljn zan album kar je bil Razen tega na 23. avgu jo restavr tral v Por čunal priti tem, ko J hral do 24 ugotovil, da dalu točlil šel za 20 kalu je p dače, plač nosti 170

Še danes in jutri

Na davčni upravi v Kočevju smo zvedeli, da je rok za prijavo celotnega dohodka in prometa, doseženega v preteklem letu, 31. januar, se pravi le še danes in jutri, in da ne bo podaljšan. Davčno napoved morajo predložiti obrtniki in občani, ki so imeli dohodek nad 20.000 din, čeprav zaradi števila otrok itd. morda ne bodo plačali davka.

Izlet na Tržaško

Kočevsko turistično društvo namerava maja letos organizirati izlet na Tržaško, ki naj bi se ga udeležili člani TD, prosvetnih in telesno-vzgojnih društev, ZB, SZDL in gostinski delavci. Izlet bi bil združen s kulturnim nastopom in športnimi tekmovanji. Tako nameravajo kočevski turistični delavci vrniti obisk prebivalcem okolice Trsta, ki so julija lani obiskali Kočevje. Takrat je prišlo Kočevje nad 500 Tržačanov, ki so se v športu pomerili z domačini in izvedli zanje tudi lep kulturni program. Izlet bo enodnevni, za del skupine, ki bi želela, pa tudi dvodnevni — druga dne bi po sedanjem predlogu obiskali Benetke.

Krivolovci ne spijo

Krapi in linji so se zarili v blato in spijo, krivolovci pa so budni. Pred kratkim sta dva krivolovca celo z noži napadla ribiškega čuvaja, ki je bil na obhodu ob Riniži med Mahovnikom in Slovensko vasjo. Čuvaj je pobegnil, krivolovca pa sta vrgla v Rinzjo dinamit, vendar na srečo ni eksplodiral. Nekaterim krivolovcem je v teh dneh čuvaj pobral pribor, s katerim so lovili ribe. Na tem območju je precej krivolovcev, ki love ribe ali divjad; v bližini so namreč našli že več nastavljenih pasti, včasih pa je v gozdu slišati tudi streljanje.

Takse bodo izterjane

Na oddelku za finance v Kočevju smo zvedeli, da bodo izterjali komunalno takso za motorna vozila, ki je bila uvedena lani, pa čeprav ni bila zakonito uvedena. Tako navodila so dobili od pristojnih republiških organov. Če takse ne bi izterjali, pravijo, bi bili občani, ki so takso plačali, v neenakopravnem položaju z onimi, ki je niso. Vendar takih zaostankarjev v občini ni veliko. Torej, v občini je zavidljiva davčna disciplina!

Beograd pohvaljen — Ljubljana kritizirana

Na zadnji seji upravnega odbora Turističnega društva Kočevje so člani ugotovili, da društvo (po razpadu Ljubljanske turistične zveze) s Turistično zvezo Slovenije nima skoraj nobenih stikov, hkrati pa zelo živahne z Jugoslovansko turistično zvezo. Beograjski turistični informativni bilteni objavljajo podatke tudi o Kočevju in Kočevski; v Turističnih novinah (Beograd) pa je napisano več o turistični dejavnosti v Sloveniji kot v slovenskem Turističnem vestniku.

Tovariš Miha Marinko je 23. januarja predaval v Kočevju o vlogi, delu in razvoju Komunistične partije Jugoslavije v njenem 50-letnem obstoju. Predavanja so se udeležili na novo sprejeti člani ZK in člani političnega aktiva. Ob zaključku predavanja je tovariš Marinko odgovoril tudi na nekatera vprašanja poslušalcev. Predavanje je organiziral komite občinske konference ZK in je bilo ena izmed prireditev v sklopu letošnjih proslav 50-letnice KPJ (Foto: Jože Primec)

Prve zamisli za napredek turizma

Posebna komisija za razvoj turizma v občini Kočevje se je že prvič sestala in sestavila svoj predlog o bodočem turizmu v občini — Turiste je treba pritegniti s privlačnostmi in boljimi cestami

Komisija turističnega društva Kočevje, ki je bila imenovana, da sestavi predlog razvoja turizma v občini, se je pred kratkim sestala in izdelala idejni osnutek. O tem osnutku bo razpravljala še upravni odbor društva, ki ga bo nato posredoval komisiji za družbeni in gospodarski razvoj občine, ki jo je imenovala občinska skupščina.

Člani komisije so bili mnenja, da je treba v občini oblikovati nekaj turističnih žarišč, ki bodo turiste dajali časa zadrževala v občini. Statistični podatki so namreč pokazali, da se turisti zadržujejo v občini vedno manj časa.

Nadalje so člani komisije menili, naj bi s turističnimi objekti opremili najprej eno žarišče, in sicer Kočevje z okolice, kasneje pa še druga (Kostel, Dol, Osilnica).

V Kočevju naj bi v naslednjih 5 do 10 letih zgradili oziroma uredili kopališče, drsališče, prenočišča, večjo dvorano za zabave, izpopolnili muzej z novimi zbirkami, uredili Rinzjo, asfaltirali ulice, skrbeli za lepo podobo mesta itd.

V neposredni bližini mesta bi uredili še smučišča. Na območju Fridrihštajna bi

prenovili planinsko kočo na Mestnem vrhu, odprli bife v bližini grajskih razvalin, uredili dostop v Ledeno jamo, uredili grad in botanični vrt.

Lovski vrh (Sv. Anjo) bi odprli za izletniški turizem (pozimi smučanje, poleti izleti).

Območje Rožnega studenca naj ne bi opremili predrago (po sedanjih načrtih 120 tisoč din investicij), ampak skromneje (s 30 do 50 tisoč din). Tu naj bi bila poletni okrepčevalnica, okolica pa prirejena za kopanje.

Vse kaže, da bodo le začeli graditi motel, v okolici pa bodo še smučišča in morda manjši plavalni bazeni.

Jamarji so dobili naročilo, naj že v bližnji prihodnosti (eno leto do treh let) uredijo, katero jamo bi uredili za ogled. Po njihovem mne-

nju je med do sedaj odkritimi in raziskanimi (nekateri še niso dokončno raziskane) najlepša Skortenska, lahko pa se zgodi, da bodo v bližnji prihodnosti odkrili še kakšno lepšo, bliže Kočevju in laže dostopno.

Seveda so se vsi člani komisije v glavnem strinjali, da so za napredek turizma v občini potrebne tudi boljše cestne zveze, predvsem modernizacija cest proti Delnicam in Novemu mestu.

JOZE PRIMC

Slabi učenci ne smejo v klub

Delo z mladimi šahisti prinaša vedno več uspehov — Prvi večji uspeh problemistov

Mladi kočevski šahisti (pionirji in mladinci) dosegajo lepe uspehe ne le na rednih šahovskih tekmovanjih, ampak tudi na drugih šahovskih področjih. Tako je pred kratkim dosegla prvi uspeh njihova problemska sekcija. Problemisti, ki so sicer mladi, da bodo reševali šahovske probleme v vseh ravneh, so na novoletnem nagradnem tekmovanju revije *Tovariš* poslali 21 rešitev. Pet tekmovalcev je bilo izbranih in so dobili problemsko literaturo.

Nagrade, ki jih mladi šahisti dobijo (denarne, knjižne), so last kluba. V svoji knjižnici (zanjo imajo knjižničarja) imajo okoli 150 knjig. Šahisti, ki so si pridobili kategorijo, dobe knjige na posodo brez plačila za mesec dni.

Kategoriki imajo tudi druge ugodnosti. V klubu si lahko izposodijo šaha in šahovske ure. Vendar so tudi kategorikom, ki imajo v šoli negativno oceno, vrata kluba

Pred skupščinami ZB

Na bližnjih rednih letnih skupščinah bodo vodstva krajevskih organizacij Združenj borcev NOV kočevske občine seznanila članstvo z delom v preteklem letu. Pri obravnavi programa dela za letošnje leto so nameravajo dosegati vodstva zavzeti, da bi posvetili posebno skrb obujanju tradicij NOB in vključitvi v okvir proslav 50-letnice KPJ in sindikatov. Aktivno nameravajo sodelovati tudi pri krepitvi vseljidske obrambe.

Turistična koča - 15 let skrbi

Stara pa je komaj leto več — Turistično društvo jo namerava prodati kočevskim gostincem

Koča turističnega društva Kočevje v Kostelu je stara 16 let, a že 15 let dela upravnemu odboru društva in članom sive lase. Zdej so se člani upravnega odbora odločili, da jo bodo odstopili enemu od obeh kočevskih gostinskih podjetij (hotelu PUGLED ali RESTAVRACIJI).

Kočo so dali pred leti v najem zasebnici. Skromna najemina, ki jo je društvo dobivalo, pa ni zadoščala niti za redno vzdrževanje koč. Zadnji obračun vzdrževanja je celo pokazal, da društvo doiguje za vzdrževanje koč najemnici še 980 din.

Pred kratkim je bilo urejeno tudi lastništvo zemlje, na kateri kočja stoji. Doslej je bilo namreč še vedno njen lastnik Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje.

Turistična koča, ki stoji na enem najlepših krajev v občini, ni imela doslej posebne prometa. Nekaj je temu kriva slaba cesta Kočevje—Delnice, ob kateri je odcep za Kostel, nekaj pa verjetno tudi neiznajdljivost zasebnice.

Upravni odbor društva je torej sklenil, da bo ponudil kočjo obema kočevskima gostinskima podjetjema. Tisto, ki jo bo prevzelo, jo bo moralo urediti in voditi tako, da bo res privlačna za turiste in da bo gost v njej dobro postrežen.

Nadalje so člani odbora menili, da bo območje Kostela zelo obiskano, ko bo

Veliko škode

Ko sta 17. januarja ob 8. uri pri Ložinah (občina Kočevje) trčila osebni avto in avtobus, je bilo škode kar za 40.000 din, voznik avta Stanislav Božič iz Ljubljane pa je bil lažje poškodovan. Na zasneženi cesti je pri srečanju avto zanesel v avtobus, ki ga je vozil Janez Mihelič iz Sodražice. Osebni avto je odbilo 24 m nazaj, avtobus pa je zapeljal s ceste in obstal v Jarku z vodo. Voznika sta bila trezna.

Seja Obs Kočevje

Za 74. februarja je sklicana seja občinske skupščine Kočevje z naslednjim dnevnim redom: poročilo o delu Stanovanjske komunalnega podjetja, poročilo komisije za družbeni nadzor, predlog odloka o prispevkih in davkih občanov, predlog odloka o občinskem prometnem davku od prometa blaga na drobno in plačil za storitve ter personalne zadeve.

Mladinska organizacija na kovinarski šoli

Decembra so za poklone sole pri delavski univerzi v Kočevju ustanovili mladinsko organizacijo. V eni izmed obiskuje kovinarsko, oblačilno in lesnoindustrijsko poklono Solo nad 120 učencev. Nova mladinska organizacija si je zadala številne naloge. Pred novim letom so že organizirali uspelo novoletno zabavo.

Ceste naj vzdržuje krajevna skupnost

Svet krajevne skupnosti Stara cerkev je na zadnji seji razpravljala in sklepala o programu dela za letošnje. Ko so govorili o vzdrževanju cest, so menili, naj bi v bodoče krajevna skupnost v lastni režiji vzdrževala ceste, zlasti pa ceste Stara cerkev—Gorenje. Seveda pa bi KS morala dobiti iz cestnega sklada denar, ki ga sklad namenja za vzdrževanje njihovih cest. V sodelovanju s prebivalci Koblarjev in vseh treh Ložin bodo skušali etapno zgraditi vodovodno mrežo za ta naselja. Razprava o kulturno-prosvetni dejavnosti je pokazala, da bo treba poživiti delo DPD »Svoboda« in v to dejavnost vključiti več mladine.

Težave družbenega izobraževanja

Pri delavski univerzi v Kočevju poseben programski svet skrbi za družbenoekonomsko izobraževanje. V programskem svetu so predstavniki DU, družbeno-političnih organizacij, občinske skupščine in nekaterih delovnih organizacij. DU si je zadala dokaj nevhvaležno nalogo storiti na področju družbenega izobraževanja več, kot je bilo storjenega doslej. Potrebe so dokaj velike predvsem pri usposabljanju članov samoupravnih organov in vodstvenih kadrov v družbeno-političnih organizacijah. Za to pa so ugotovili, da je prav tam, kjer to najbolj potrebujejo, najmanj zanimanja. Iz marsikaterega kolektiva so odgovorili, da potrebe sicer so, je pa med člani samoupravnih organov premajhno zanimanje oz. pre malo prijav. Presenetili pa so tam, kjer menijo, da to sploh ni potrebno: lahko si mislimo, kako je v takih, sicer majhnih in redkih kolektivih s samoupravljanjem! Doslej so pripravili organizirati seminar za samoupravljalce le v LJK.

Asfaltirati ceste skozi vas

Prebivalci Predgrada in okolških vasi v Poljanski dolini ob Kolpi niso zadovoljni z vzdrževanjem cest, ki so v upravljanju novomeškega Cestnega podjetja. Zavzemajo se, da bi bile v prihodnje njihove ceste, posebno v zimskem času, bolj vzdrževane. Svet krajevne skupnosti v Predgradu pa se v razpravah zavzema, da bi asfaltirali vse ceste, ki peljejo skozi naselja, kajti prah in blato povzročata prebivalcem precej težav.

Spet nov blok

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje je zaprosilo za lokacijsko dovoljenje za gradnjo stanovanjskega bloka, v katerem bo 6 dvosobnih stanovanj in 6 garsonjev. Blok bo stal ob Koldvorski ulici, graditi pa ga bodo začeli, če bo šlo vse po sreči, že spomladi.

V muzeju lani večji obisk

Organizirati razstavo Petkovih fotografij

Etnografski muzej v Ribnici je lani obiskalo 2276 ljudi, kar je več kot v letu 1967. Obiskovalci so prišli iz raznih krajev Slovenije, Trsta (zamejski Slovenci), Avstrije, Italije, Francije ter celo iz Avstralije. Med njimi je bilo največ mladih, predvsem dijakov.

Ribniški muzej je zaslovel že daleč v svet, saj si ga je res vredno ogledati. Razpola-ga s 1226 eksponati, ki prikazujejo izdelke domače obrti, ki se je porodila že pred stoletji. Muzejska uprava namerava

letos olepšati notranje prostore. Prepleskali bodo okna in balkonsko ograjo ter nabavili zavese, da ne bo sonce svetlo na razstavljene predmete. Ob vstopu in izhodu iz Ribnice nameravajo postaviti napisne table, ki bodo opozarjale tujce na etnografski muzej. Ker so v muzeju fotografije partizanskega fotografa Petka iz pohoda 14. divizije na Stajersko, bi bilo prav, da bi nova muzejska uprava po večjih kra-jih organizirala razstavo teh fotografij in morda še razstavo fotografij požganih ribniških vasi v NOV.

20. januarja je praznoval 75-letnico rojstva znani ribniški kulturno-prosvetni delavec in direktor ribniškega Muzeja Janko Trost. Ob tej priložnosti so mu med drugimi čestitali tudi člani muzejskega in turističnega društva in mu podarili »Kroš-njarja«, ročno delo domačina Hermana Urbančiča. V imenu občinske skupščine mu je ob jubileju čestital njen predsednik Bogo Abrahamsberg in ga obdaril s knjigo »Božidar Jakac«. (Foto: Prime)

O OBVEŠČANJU V RIBNIŠKI OBČINI

O vsem pomembnem piše naš časopis

Na zborih volivcev zvedo občani le najvažnejše o delu skupščine - O vrsti ostalih pomembnih zadev boste zvedeli največ prek Dolenjskega lista - V občini je še premalo časopisov, čeprav jih je že precej

Predsednika občinske skupščine Ribnica Boga Abrahamsberga smo zaprosili, naj nam pove, kako je zadovoljen z obveščanjem v občini in kaj bi bilo treba po njegovem mnenju ukreniti, da bi se obveščanje občanov še izboljšalo? Odgovoril je:

— Glavno sredstvo obveščanja je tisk, predvsem Dolenjski list. V občini prihaja 1289 izvodov Dolenjskega lista ali en izvod na 9 prebivalcev oziroma na 2,5 gospodinjstva. Vendar s tem nisimo zadovoljni, saj smo po razširjenosti Dolenjskega lista med 9 občinami na predzadnjem mestu.

Pred volitvami bi morali na konferencah krajevnih organizacij SZDL in zborih volivcev ustvarjati vzdušje za naročanje Dolenjskega lista, ki je po mojem mnenju zelo kvaliteten in skoraj edino stalno informativno sredstvo, prek katerega občinska skupščina redno seznanja občane s svojim delom. Po drugi strani pa daje list možnost vsakemu občanu, da v njem pove svoje mnenje o

raznih pojavih in dogajanjih v občini ter o vsem, kar ga teži. Na teh sestankih imajo občani tudi priložnost, da se pogovore o listu in predlagajo, kaj bi bilo treba storiti, da bi bil še bolj privlačen in še boljši.

Na zborih volivcev, ki so skoraj praviloma le enkrat letno, so občani lahko seznanjeni le z najpomembnejšimi nalaganji in de'om občinske skupščine na posameznih delovnih področjih. Prav zato je nujno potrebno, da občinska skupščina o vrsti drugih stvari, za katere na zborih volivcev n'časa, obrazloži oziroma jih objavlja v Dolenjskem listu. Občinska skupščina se bo tudi v bodoče trudila, da bo v Dolenjskem listu in drugem tisku dajala odgovore na vpraša-

»Zdaj je treba izkoristiti vzdušje za naročanje Dolenjskega lista, ki ga je v naši občini še vedno premalo med ljudmi! Prek domačega tednika redno obveščamo občane o delu občinske skupščine.« Tako je med drugim dejal našemu dopisniku predsednik Bogo Abrahamsberg v Ribnici.

nja, ki zanimajo veliko večino občanov, tako glede vzdrževanja cest, škode povzročene po divjadi, uporabe samoprispevka za gradnjo šol itd., itd.

Vse to jasno pove, da je treba Dolenjski list v naši občini še razširjati, se pravi, priobiti mu še več naročnikov.

JOZE PRIMC

Potujoča knjižnica?

Ljudska knjižnica pri Delavski univerzi v Ribnici je kupila lani za 79,30 din knjig, izposodila 6682 knjig, stalnih bralcev pa je imela 681. Ljudje najraje berejo leposlovna dela.

Knjižnica ima 7924 knjig, kar je za ribniške razmere, predvsem pa možnosti delavske univerze precej. Če bodo imeli denar, bodo letos kupili polovalne kovčke za prenos knjig in s tem omogočili izposojanje knjig še v Sodražici, Loškem potoku in Dolenji vasi.

Tečaj brez tečajnikov

Člani sindikalne podružnice prosvetnih delavcev v Sodražici so imeli pred kratkim letni občni zbor. Ugotovili so, da je bilo zelo slabo v preteklem obdobju uspešno. Opozorili so na pomen svojega dela pri izobraževanju odraslih, ki še niso dokončali osemletke. Pri tem prizadevanju bo potrebna večja podpora delovnih kolektivov. Ne bi se smelo več pripetiti, kot se je lani v Pietilnici žičnih mrež, kjer so organizirali tečaj za pridobitev kvalifikacije. Po 14 dneh je bil tečaj prekinjen, ker tečajnikov ni bilo več na predavanjih.

Sprejema še ni bilo

Poročali smo že, da je občinska skupščina Ribnica imenovala posebno komisijo, ki naj bi obiskala ustrezne republiške organe in dosegla, da bi občina letos le dobila kredit za gradnjo šol. Komisija je zaprosila republiško izobraževalno skupnost, naj ji do 10. januarja sporoči, kdaj bi bila pripravljena sprejeti člane komisije. Vendar do preteklega tedna komisija še ni dobila vabila za razgovor.

Podpisana pogodba za opremo šole

20. januarja je bila v Ljubljani pri podjetju LESNINA podpisana pogodba o opremlitvi nove osnovne šole v Ribnici. Po tej pogodbi bo šola opremljena do 25. februarja, oprema pa bo veljala 600 000 din. Šola bo dobila opremo, ki jo zahteva njen učnovzgojni program.

Občinska skupščina in upravni odbor sklada za gradnjo šol si bosta prizadevala, da bosta še letos zagotovila tudi denar za plačilo načrtov za novo šolo v Loškem potoku in za začetek gradnje te šole.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli posredilek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo-prodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cena v din za kg)	
krompir	0,85	0,90
svetle zelje	1,60	2,00
kislo zelje	1,75 in 1,96	2,00
kisla repa	1,75	—
fižol v zrnju	4,85 in 7,30	5,00 in 7,00
čebula	3,30	3,00
česen	15,00	16,00
solata	4,50	3,50 in 5,00
korenje	2,45	2,50
peteršilj	5,00	—
pesa	2,10	1,20
radič	12,30	13,00
cvetača	3,40	5,00
jabolka	3,65 in 3,80	—
hruške	3,55	—
pomaranče	4,85	5,50 in 6,00
mandarine	6,40	—
limone	5,30	7,00
banane	5,80	5,80
grozdje	4,80	5,00
jajca (ena za kos)	0,84 in 0,90	0,85

Rojenih več fantov - umrlo več žensk

Kako je bilo lani z rojstvi, s porokami in smrtnostjo na območju krajevnega urada Ribnica? Pri rojstvih je bila kar bogata žetev, saj je v letu 1968 privekalo na svet 140 novorojenčkov. Tudi lani so bili v večini dečki; rodilo se jih je 76.

Smrt je v lanskem letu precej posegla v vrste ribniških občanov. Na matičnem uradu so zabeležili 52 smrti. Nasprotno kot pri rojstvih je bilo več smrti med ženskami; le-teh je umrlo 29, moških pa 23.

Na matičnem uradu so imeli lani precej dela z novoporočenci: zakonsko zvestobo si je obljubilo 20 parov. Želimo jim veliko sreče.

Vodovod za Žlebič?

V nedeljo, 19. januarja, so imeli člani vodovodne skupnosti Sušje letni občni zbor. Na njem so se seznanili z delom upravnega odbora in lanskimi izboljšavami vodovoda. Razpravljali so tudi o možnosti, da bi potegnili vodovod do Žlebiča, ki je med rednimi vasi v ribniški občini, ki še nimajo vodovoda.

Z občnega zbora TD

Na občnem zboru Turističnega društva Ribnica, ki je bil 24. januarja, so razpravljali največ o ustanovitvi Turistične zveze za zahodno Dolenjsko, spominkarstvu in gostiščih. Več o zboru bomo poročali v eni prihodnjih števil našega lista.

vsak četrtek

ZA MLADE PO SRCU

Vsako leto manj novih knjig

Ribniška Delavska univerza ima v letošnjem programu vrsto šol, predavanj in tečajev za občane - Organizirala bo tudi razstave

Delavska univerza Ribnica si je zastavila letos zelo širok delovni program. Če ga bodo izpolnili, potem bo sletina zelo uspešna. Prednost so dali družbenemu izobraževanju.

Staršem bodo namenjena vzgojna predavanja in posveti; za mladino pa je predvidena šola za življenje in za poklicno usmerjanje.

Tudi letos bodo organizirali kulturne, gospodinjске in šiviljske tečaje. V načrtu so še predavanja iz zdravstva, znanosti, prometa, narodne obrambe, požarne varnosti in turizma. Organizirali bodo tudi razstave likovnih del, glasbene večere in občinske koncertov ter dramskih in opernih predstav v Ljubljani.

Program je širok in raznolik. Vsakemu občanu je omogočeno, da si izpolni svoje znanje.

Vodstva podjetij in sindikalnih podružnic naj spodbuja svoje člane, da bo ob razpisu tečajev in seminarjev čimveč prijav. Le razgledan član delovnega kolektiva bo namreč dober samoupra-

Tako nameravajo organizirati politično šolo z osnovno in nadaljevalno stopnjo, študije in seminarje za vodstva ter člane družbeno-političnih organizacij in seminarje za upravitelje. Nadalje so v programu seminarji in tečaji za strokovno izobraževanje ter specializirani tečaji o higieni, civilni zaščiti itd. Predvidena pa je še šola za zasebne kmetijske proizvajalce, ki bo prve stopnje.

Delavska univerza ima v programu tudi jezikovne tečaje za slovenski, italijanski, nemški in angleški jezik.

Nedelaven odbor

Na nedavni konferenci krajevnih organizacij SZDL Sušje so člani ugotovili, da stari odbor ni naredil ničesar, zato so v novi odbor izvolili popolnoma nove člane, ki so pripravljeni delati.

Tečaj AMD Ribnica

Avto.moto društvo Ribnica je razpisalo tečaj iz motoroznanstva in vzdrževanja vozil ter tečaj o prometnih predpisih. Prvi tečaj bo za člane AMD zastonj, ostali bodo morali plačati 50 din. Tečaj o prometnih predpisih pa bo za vse udeležence veljal 50 din.

Preloženi zbori

Zbori volivcev v ribniški občini, ki so bili sklicani za konec tega meseca, so preloženi na obdobje od 1. do 15. februarja. Glavni vzrok za preložitev zborov je, da občinska skupščina ni dobila dovolj zgodaj meril za financiranje osnovnega šolstva. Prav od njih je namreč odvisno, koliko denarja bo šlo letos za šolstvo in koliko ga bo ostalo za občinski proračun.

Puljskih otrok ne bo

Kakor vsako zimo tako so tudi letos otroci iz Pule nameravali na zimsko veselje in šolski oddih v Ortnek. Vse je bilo že pripravljeno, pa je prišla vest, da zaradi bolezni letos ne bo kolonije. Epidemija gripe jih je zadržala doma. Bodo pa v poletju bolj zaželeni.

V. P.

Pohvala Velikopoljancem

Velikopoljanci res vzorno skrbijo za pluzenje in posipanje krajevnih cest in potov. Ze dolgo nismo imeli pozimi tako dobrih in varnih cest. Zelo smo zadovoljni. Le tako naprej! Tudi samočarjia skrbijo za cesto na Grmado. Cesta Ortnek-Vrh je velikega pomena za razvoj našega turizma.

V. P.

Jutri občinska konferenca ZKS

V petek, 31. januarja, bo ob 9 uri v Črnomlju občinska konferenca Zveze komunistov na kateri bodo obravnavali delavnost članstva in naloge v predvolilni dejavnosti; obenem bodo razpravljali o osnutku volilnega programa SZDL.

Povsod občni zbori ZZE NOV

Po vsej črnomljski občini so v teku občni zbori krajevnih organizacij ZZE NOV, zaključeni pa bodo februarja. Na predhodnem posvetu predsednikov krajevnih organizacij so razpravljali o pripravah na terenske občne zbornice, o sredstvih, porabi in anu, ter o skupščinskih volitvah. Sklenili so, da bodo bori aktivno delovali v predvolilnih pripravah v sklopu Socialistične veze.

V šoli so popokale cevi

Ob nedavnem hujšem mrazu so na semiški osnovni šoli popokale skoro vse cevi na straniščih. Še ni minilo leto dni, odkar je bilo šolsko poslopje nadzidano in temeljito prenovljeno, zdaj pa so morali že razbijati zidovje. Škoda je za 2.000 dinarjev! Če se bo to nadaljevalo vsako zimo, bodo verjetno spoznali, da bi bilo ceneje in veliko boljše napeljati v stavbo centralno kurjavo.

Franc Einsiedler prejel odlikovanje

Pred dnevi je v Črnomlju na občnem zboru podružnice Šoferjev in avtomobilnikov celotne Bele krajine predstavnik republiškega odbora izročil Francu Einsiedlerju odlikovanje tovariša Tita. Za dolgoletno aktivno delo v ZSAM je prejel red dela s srebrno zvezdo.

Na občnem zboru so pohvalili dosedanje delo upravnega odbora, ob tem pa nakazali tudi probleme, ki bi jih morali čimprej rešiti. Zavzemali so se za to, da bi šoferski poklic družba bolj vrednotila. Predlagali so, naj bi za šoferski poklic zahtevali strokovnost, ki si jo lahko občan pridobi le v organizirani šoli za šoferje, in da bi morali psihotehnično pregledati vse voznike motornih vozil, ne pa le poklicnih šoferjev.

Uspeh se je popravil

Na črnomljski gimnaziji se je učni uspeh ob zaključku I. polletja občutno zboljšal od prve redovalne konference. En razred je celo presegel 80-odstotni uspeh. Računajo, da bodo do konca leta rezultati še ugodnejši.

A. L.

ČRNOMALJSKI DROBIR

MORDA SE TRETJI TEČAJ Za tečaje šivanja in krojenja je v Črnomlju že zanimanje, čeprav dva tečaja še delata. Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost zbira prijave za tretji tečaj, ki se bo vsaj 15. februarja, če bo zanj vsaj 18 prijavitelj. Pogoji bodo enaki kot doslej.

PREJŠNJI TEDEN JE ODUJGA pobrala ves sneg s južnih pobočij Bele krajine. Tudi oseste so suhe, tako da pokrajina res ne kaže januarke podobe. Zamrznjene pipe in straniščne školjke v stavbi občinske skupščine pa dokazujejo, da z zimo le še nismo opravili.

PREDSEDSTVO ZKPO v Črnomlju je imelo redno sejo, na kateri so obravnavali odziv na letošnji razpis v Zupaničevem natečaju. Predlagali so komisijo za ocenjevanje prireditev in ispolnilni program dela za leto 1969.

V SOBOTO, 1. FEBRUARJA, bo ob 19. uri gostoval v Črnomlju kvintet Berzer iz Celja s svojimi solisti. Izvajali bodo narodne valse, za sneg pa bo poskrbel humor.

V nedeljo pridite na kandidacijske konference

Občinska konferenca SZDL v Črnomlju sklicuje skupaj s kmetijsko zadrugo kandidacijske konference za določanje občinskih odbornikov kmetijske podskupine. Konference bodo v nedeljo, 2. februarja, v naslednjih krajih:

- Na Vinici ob 9 uri v osnovni šoli za proizvodni okoliš Vinice;
 - v Semiču ob 9 uri v Prosvetnem domu za proizvodni okoliš Semič in delovno enoto Črmošnjice;
 - v Dragatušu ob 9 uri v zadržnem domu za proizvodni okoliš Dragatuš;
 - v Adlešičih ob 9 uri v zadržnem domu za proizvodni okoliš domačega okoliša;
 - v Črnomlju ob 9 uri v sejni sobi občinske skupščine za celoten proizvodni okoliš Črnomlja.
- Vabljeni vsi člani kmetijske zadruge, ker bo obenem tudi razprava o poslovanju KZ Črnomelj.

Pred kandidacijskimi konferencami

Prebivalci črnomljske občine bodo letos prvič na kandidacijskih konferencah dokončno izbrali kandidate za poslance in občinske odbornike. Konference se bodo te dni začele, končane pa bodo do 12. februarja. Pričakujejo, da bo povsod dobra udeležba in da bodo občani temeljito pretehtali predloge kandidatov.

Pojasnjeni izstopi članov ZZE

Na dobro obiskanem in zanimivem občnem zboru krajevnice organizacije ZZE NOV v Kotu

18. januarja je bil v Kotu pri Semiču občni zbor krajevnice organizacije ZZE NOV, ki šteje 197 članov. To je ena najmočnejših in najbolj delavnih organizacij v vsej črnomljski občini. Ugotovili so, zakaj je izstopilo 14 članov te organizacije, ter spoznali, da je bila vzrok prizadetost, ker niso dosegli svojih pravic. Na občnem zboru so jih pozvali, naj se vrnejo v organizacijo, ker bodo lahko z njeno pomočjo dosegli, kar jim pripada.

Na primeru Kristine Stiglic iz Kota št. 70 so bili pojasnjeni tudi ostali vzroki izstopov. Vložila je prošnjo za pridobitev posebne dobe, toda ni bila uslišana, čeprav so bile njene navedbe s pričami dokazane. Občni odbor se je zavzel, da bodo njeno zadevo ponovno proučili in jo ugodno rešili.

Borci so poudarjali, da je potrebna čvrstost organizacije in da naj bi predavanja v okviru ZROP poslušali tudi borci. Sklenjeno je bilo, da se bo članstvo ZZE aktivno vključilo v predvolilne priprave, pri tem pa so zahtevali, naj bi za republiške poslance izbrali ljudi iz domače sredine.

Letos se bo organizacija zavzela za postavitev skupnega grobišča padlim na krajev-

S pomočjo RK topel obrok

Uspela akcija krajevnega Rdečega križa na Vinici je pomagala 244 otrokom na osemletki

Poleg ostalih nalog je krajevna organizacija Rdečega križa na Vinici v minulem letu prevzela še akcijo za zbiranje hrane, nemenjeno šolski kuhinji. Ob zaključku akcije smo ugotovili presenet-

Za godbo po 50 par na mesec

Na razširjeni seji plenuma občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju 24. januarja so sprejeli predlog, da bodo sindikati podprli obstoj mestne godbe. Vsak član sindikata naj bi prispeval na mesec po 50 par, kar bi pomenilo na leto 20.000 din. O zbiranju teh sredstev bodo izdelali poseben pravilnik, ki ga bodo sprejela vse delovne organizacije. Mimo tega bodo v kolektivih prosili še za poseben prispevek za nabavo novih instrumentov.

K. W.

Viniški taksi je najbolj zanesljiv

Ko sem na sredi Vinice zagledala dva konja, vprežena v voz, ki sta na voznikov žvižg v ritmu čar-daš dvgala noge kot v cirkusu, so mi povedali, da je to viniški taksi.

Starejši, segavi možakar Evgen Karin je kmalu skočil z voza, jaz pa sem ga vprašala, zakaj mu pravijo taksi.

— Ker sem res taksist, — je odvrnil. — Kadar odpovedo vsi avtomobili z rešilci in pošto vrst, pridejo vselej pome. Zanesljiv prevoz nudim in najcenejši sem. Sinoči so me poklicali s pošto, ker pismonoša zaradi snega ni mogel v oddaljeno vas

nesti brzojavke. Zapeljal sem jo jaz. Za 10 km poti računam 10 din!

— Od kdaj pa se že ukvarjate s prevozom? — Od nekdanj. Petnajst let sem vozil redno pošto v Črnomelj, dve leti pa na Vrbovsko. Takrat še ni bilo avtomobilov. Tedaj sem se prevažanja navadil in še danes, v času poletov na lunu, imi prav pride.

Evgen Karin si je z vajueno krojijo popravljal klubuk in dodal:

— Eh, jaz! Ko bi vi vedeli, kaj vse sem že doživel... Glavo sem na nitki nosil in za 9 otrok poskrbel.

R. B.

VOLILNI PROGRAM SOCIALISTIČNE ZVEZE

Kaj hočemo od odbornikov in poslancev?

V Črnomlju je občinska konferenca SZDL že pripravila volilni program, stvar občanov pa je predlagati za poslance in odbornike take ljudi, ki bodo sposobni in voljni program dosledno uresničevati

Ena izmed novosti v letošnjih predvolilnih pripravah je, da Socialistična zveza kot najširša družbeno-politična organizacija nastopa pred občani z volilnim programom, kjer so zahtevane bodoče naloge na področju gospodarstva, kmetijstva, komunalne dejavnosti, gostinstva, obrti, šolstva, kulture in prosvete, telesne kulture, zdravstva, otroškega varstva, socialne službe itd.

Volilni program je konkreten in jasno pove, kaj hočejo z njim doseči, od bodočih odbornikov občinske skupščine ter republiških in zveznih poslancev pa je v mnogem odvisno, ali ga bo mogoče uresničiti.

Osnutek volilnega programa bo v začetku februarja sprejela občinska konferenca SZDL, o njem pa že zdaj razpravljajo v terenskih krajevnih organizacijah in v sindikatih. Povzemamo bistveni del posameznih točk volilnega programa.

PREDNOST INDUSTRIJI, KMETIJSTVU IN TURIZMU

Pri bodočem razvoju občine moramo dati še večji poudarek razvoju industrije, kmetijstva in turizma. To bomo omogočili s širšim poslovno-tehničnim sodelovanjem in z združevanjem v gospodarstvu, kar velja zlasti za manjše delovne organizacije.

V naslednjih letih je nujno modernizirati proizvodnjo v vseh gospodarskih organizacijah, osebno pa v BELTU in ISKRI, ki se naj razvijata kot samostojni podjetji s proizvodnjo za domači in tuji trg.

Gospodarske organizacije naj izdelajo svoje programe razvoja, pri čemer naj upoštevajo možnosti po reformi. Vlagati pa je potrebno zlasti v opremo, kar bo treba zagotoviti s krediti.

TRDNEJSI POLOŽAJ KMETIJSTVA

Kmetijstvu je treba zagotoviti trdnjši ekonomski položaj, kar velja za družbeni in zasebni sektor, saj predstavlja kmetijstvo dohodek za okoli polovico prebivalstva v občini.

Izdelati je treba dolgoročen program razvoja kmetijstva v občini s poudarkom na živinoreji in poljedelstvu ter kmečkem turizmu v obkolskem predelu in v vinogradniških gorcih od Maverlena do Semiča. Urediti je treba položaj kmetijske zadruge, kar bo vplivalo tudi na razvoj zasebne proizvodnje. Doseči je treba tesnejše sodelovanje kmetijstva s predelovalnimi dejavnostmi in trgovino.

Zavzemati se je treba za ustanovitev sklada za pospeševanje kmetijstva, da bi lahko izboljšali sestav goveje črede in mlečne proizvodnje, da bi kreditirali in financirali pospeševalne službe ter izobraževali kmetijske proizvajalce. Kreditiranje kmetijske dejavnosti pa je zagotoviti z ugodnejšimi pogoji za kmeta. Godno gospodarstvo naj načrtuje in več vplaga v gozdove in površine, namenjene pogozdovanju. Izboljšati bi morali izkoriščanje gozdov v oddaljenih krajih.

TURIZEM IN GOSTINSTVO STA POVEZANA

Modernizacija ceste Črnomelj—Vinica in povezava z morjem odpirata nove možnosti za razvoj turizma, hkrati pa gostinstva. Potreben je širši program na tem področju, v katerem bi morali zajeti tudi možnosti lova, ribolova, kopanja, vinogradniškega in tranzitnega turizma.

Smatramo, da gostinske zmogljivosti za nekaj let zadostujejo, potrebna pa bodo večja vlaganja v opremo in kvaliteto gostinskih uslug. Posebno skrb moramo posvetiti urejanju Vinice, kjer je potre-

ben podroben načrt turističnega razvoja, viniški kamp pa urediti tako, da ga bodo vpisali v mednarodni register.

Ze uveljavljene občinske prireditve, kot so jurjevanje, semiška ohcet, kulturna revija, bi morali še izboljšati, ob njih pa doseči še več učinka na turističnem področju. — Vzporedno z razvojem turizma je potreben tudi razvoj trgovine. Urediti bi morali več sodobnih poslovnih lokalov, tako v Črnomlju, na Vinici in v Semiču, medtem ko v ostalih krajih niso potrebne nove gradnje, temveč le preureditve sedanjih prostorov.

Nadzor v gostinskih in trgovskih lokalih naj bo še pogostejši, davčna politika in nadzor inšpekcijskih služb pa ne bi smela ustvarjati razlik med zasebnim in družbenim sektorjem.

RAZVIJATI ZLASTI USLUZNOSTNO OBRT

Obrtno dejavnost moramo v občini še bolj razvijati, posebno pa uslužnostno obrt. Deficitarne obrtne dejavnosti, kot so kovaštvo, dimnikarstvo, kolarstvo itd., bi morali bolj podpirati z davčno politiko, z dajanjem posojil in morebitnimi drugimi ugodnostmi.

Obrtne delovne organizacije bodo morale povečati svojo proizvodnjo in tako omogočiti večjo zaposlitev. Poiskati je treba možnosti za širše proizvodno sodelovanje ali možnosti za združevanje.

Davčna politika do zasebne obrti in sploh do zasebnega dela z zasebnimi sredstvi mora sloneti na resoluciji o osebnem delu, upoštevati pa mora potrebo po teh dejavnostih v občini. Z doslednim izvajanjem predpisov je treba onemogočiti izkoriščanje tujeja dela in izmikanje družbenim obveznostim.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Sekcija podprla inž. Gačnika

Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL in občinske volilne komisije v Metliki so ustanovili sekcijo za kmetijstvo. Ta je v celoti podprla predlog inž. Gačnika, naj bi industrija podprla zasebno kmetijstvo v občini. O tem bo v kratkem tekla beseda še na občinski skupščini, nato bodo z akcijo začeli po podjetjih. Na seji so razpravljali še o predlogih za zvezne in republiške poslance in sprejeli sklep, da je treba z evidentiranjem kandidatov politeti, ker do volitev ni več daleč.

Kdo je v sekretariatu?

Novoustanovljena sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL v Metliki je izvolila sekretariat, ki ga sestavljajo: predsednik inž. Janez Gačnik in člani inž. Julij Nemančič, inž. Ivan Kostelec, kmetje Martin Plut iz Drašič, Anton Pezdirc iz Krasinca, Martin Plut iz Lovkvice ter uslužbenec Zvonko Hanzelj. Sekcija bo v kratkem sprejela delovni program.

Zlata poroka v Metliki

V nedeljo, 11. januarja, sta v krogu svojih najbližjih praznovala 50-letnico skupnega življenja mizarški mojster Anton Stipančič in njegova žena Ivana, rojena Malešič.

Oba sta bila doma iz Gradca v Beli krajini, kjer je Anton po dovršeni osnovni šoli, ki jo je bil dokončal v bližnjem Podzemlju, pričel delati v mizarški delavnici svojega očeta Matije. V prvi svetovni vojni so ga jeseni 1915 poklicali v vojsko, kjer je ostal do novembra 1918. Naslednje leto se je poročil in se preselil v Metliko, kjer je odprl mizarško delavnico. Kmalu je zaslovel kot odlični mizarški mojster, čeprav se je med obema vojnama zaradi gospodarske krize včasih težko prebijal skozi življenje.

V Gradcu je bil Stipančič leta 1910 med ustanovnimi člani tamkajšnje Sokola in je prav tako požrtvovalno delal pri gasilcih. Ko se je preselil v Metliko, se je vključil v sokolsko društvo, 1920 pa je pristopil h gasilcem. Tu je leta postal prvi strojničnik nove motorne brigade in z njo upravljaval vse do vojne in še po njej.

KAZNI NIMAJO ZMERAJ VZGOJNEGA UČINKA

860 občanov pred sodnikom za prekrške

Število kaznovanih se je lani povečalo za 200, medtem pa mladoletno prestopništvo upada - Zmeraj več gospodarskih prekrškov - Nekatero storilce je težko zaseči, ker često menjajo bivališče

Občinski sodnik za prekrške v Metliki je v letu 1968 obravnaval 860 zadev, to je 200 več kot leto dni prej. Ne samo da število prekrškov raste, spreminja se tudi njih narava. Medtem ko prejšnja leta skoro niso poznali prekrškov s področja gospodarstva, pa jih je v zadnjem času vedno več. Sem spadajo: neplačevanje davčnih obveznosti, opravljanje obrti brez dovoljenja, prepuščanje vozil drugim osebam, da opravljajo javni prevoz itd.

Prekrškov mladoletnikov je bilo lani manj; med 860 zadevami je bilo obravnavanih samo 42 mladoletnih oseb, in še te zaradi lažjih prekrškov, največ zaradi voženj brez vozniškega izpita.

Sodnik za prekrške Jože Došen je povedal, da se pri delu srečuje z dvema težavama: 1. veliko prestopkov ni mogoče končati, ker so kršitelji na delu v Nemčiji, pri vojakih ali pa so sezonski, ki

često menjajo bivališče; 2. avtoprevozniki so stalno prijavljeni v oni občini, začasno prijavljeni v drugi, v resnici pa jih ni ne tu ne tam, ker so vedno na poti in jih vabila za razprava ne dosežejo. Spisi romajo od enega sodnika za prekrške do drugega, preden pa je kazen izrečena, preteče veliko časa. Tako učinek kazni zbledi in vzgojni namen ni dosežen, ker je kazen preveč odmaknjena od časa storjenega dejanja.

Lani so izrekli najtežje ka-

zni osebam, ki so se materialno okoriščale. Nekateri motornega vozila je namenoma opustil tehnično varnost, da bi vozilo čimbolj izkoristil s čim nižjimi stroški, zato je prišlo do prometne nesreče; ta je dobil najvišjo kazen, odšteti je moral 1500 din. Več občanov pa je bilo kaznovanih s po 1000 din, ker so vozilo v javnem prometu prepustili v upravljanje drugemu.

Po številu so še zmeraj na prvem mestu prekrški s po-

dročja prometa ter javnega reda in miru, razveseljivo pa je, da vse manj vinjenih voznikov sede za volan. V 11 takih primerih, kolikor so jih zasačili lani, so 8 odvzeli vozniško dovoljenje in jih kaznovali z najmanj 250 dinarji.

Kar zadeva javni red in mir, je šlo v 56 primerih za pretepe. Kršitelji so v glavni povratnici. Skupina mladih, zmeraj istih bahačev, se stepe skoraj na vsaki veselici. Sicer pa je poklicni in starostni sestav kaznovanih zelo pester, zato ni mogoče reči, da izstopajo občani posameznih poklicev ali osebe določene starosti.

Med opoldanskim obrokom v metliški šolski kuhinji.

V taki kuhinji res ni nihče lačen

Že več let žanje uspehe odlična organizacija šolske prehrane na osemletki v Metliki - Pod vodstvom gospodinjske učiteljice Minke Črnugelj nudijo malico za 8 din na mesec - Malica 460 otrok

Šolski vrt je zlata vreden, pravijo na metliški šoli, zato ga tako skrbno obdelujejo. Sami pridelajo skoro vso zelenjavo, razen tega pa vsako jesen naredo še zbiralno akcijo med starši. Žato se v šoli naberejo precejšnje količine dobrot. V zadnji jesenski akciji so starši navozili v šolo 7000 kg krompirja, 1200 kg zelja in precej sadja.

V šolski kuhinji sami pripravljajo kisle repo in zelje, prav tako konzervirano zelenjavo in sadje. Pri teh delih imajo razen kuharic levičarice učenci osmih razredov, ki pri gospodinjskem pouku spoznavajo tudi praktično plat kulinarčne umetnosti.

Tudi šolski vrt obdelujejo pri gospodinjskem pouku, deloma pa prostovoljno. Med počitnicami, ko dozorijo paprike in paradizniki, vrt ni opuščan, temveč vpeljejo na šoli dežurno službo. Tako tudi med počitnicami na šolskem vrtu vsak dan dela skupina šestih do osmih učencev. Vsak šolar iz Metlike pride za počitniško delo na vrtu le enkrat na vrsto, a mnogi

sami od sebe prihajajo večkrat.

Odkar je kuhinja dobila še nove prostore in lepo jedilnico, otrokom dobra jed še bolj tekuje. Za malico po 8 din na mesec se je letos od 500 šolarjev odločilo 460 otrok, socialno ogroženi pa jo

dobivajo brezplačno ali po njim dostopni ceni. Kuhinja pripravlja tudi kompletna kosila, s katerimi nahranijo 200 otrok. Opoldanski obrok po 1 din za manjše in 2 din za večje učence jemljejo otroci zaposlenih staršev, vozači in šolarji iz varstva.

SPREHOD PO METLIKI

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE je letos izdala žepni gasilski koledarček in stenski koledar. V obeh je poudarjena 100-letnica gasilstva na Slovenskem. Tako bo žepni koledarček v letošnjem juniju in juliju ožemal gasilce na osrednjo proslavo vseh slovenskih gasilcev, ki bo 16. in 17. avgusta v Metliki.

ZA 100-LETNICO METLIŠKEGA GASILSTVA bodo tudi gasilski pionirji dobili svoj gasilski pionirski prapor. Društvo je še naročilo klejni načrt za ta prapor, v katerega ročaj bodo člani in drugi sabili zlato in srebrne žblijčke. Pripravljenih imajo tudi 30 pionirskih uniform, ki jih bodo na letošnji proslavi nosili tisti pionirji, ki se bodo redno udeleževali sestankov in vaj.

ZADNJI METLIŠKI ŽIVILSKI SEJEM je torek, 21. januarja, je bil spet dobro založen s purani, vendar zaradi cene (55 do 60 din) niso bili preveč v promet. Jajca so ohranila staro ceno, 80 do 90 par, prav tako vse vrste moka ter ajina in prozerna kaša. Kročnik sira ali škodolica smetane sta veljala 2 din, korenina hrena 1 do 2 din, venec čebule pa 2,50 do 5 din glede na debelino sadca. Liter fišola je stal 5 din.

V METLIŠKI TRAFIKI na Mestnem trgu prodajo dnevno 30 do 40 izvodov Dela oziroma tedensko okoli 90 izvodov Ljubljanskega dnevnika, 50 Tedenskega tribuna, 75 Vjesnika u srijedu in 30 Dolenjskega lista. Od drugih tednikov gre v promet okoli 100 izvodov Arona, 140 Antena, 70 Svičeta, 50 Studia in 30 Pavilhe.

Ostalo časopisje prodajo v manjši kvantitativni.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL in sekcija za družbeno aktivnost žensk sta imeli v sredo, 22. januarja, sejo pripravljalskega odbora, na kateri so se pogovorili o pripravah za letošnjo proslavo 8. marca - Deva žena.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV V METLIKI je ob koncu lanskega leta štelo 364 članov. V preteklem letu so doživeli marsikaj žalostnega pa tudi veselja. Zalostnega, ker so lani na zadnji poti sprejeli kar 22 svojih članov, veliko veselja pa, ko so ob Donni počitka delavci zasidli opate za manjši dom upokojencev, ki bo, če bo šlo vse po sreči, letos v septembru že sprejel svoj prve stanovalce. H gradnji prispeva svoja sredstva tudi Dom počitka, zato bo v novemu domu stanovalo 15 upokojencev in 16 varovancev iz Doma počitka. Društvo upokojencev je že prejelo prve prošnje za sprejem v novi dom.

VSI UPOKOJENCI, ki se šele oskrbeti s premogom, naj se zglasijo pri blaginjski družbi tov. Jožetu Matekovicu, bodisi v društveni pisarni ali pa v gradu Obnem naj bi samudniki poravnali lansko članarino.

Alkoholikov je zmeraj več

Socijalna služba občine in zdravstveni dom v Metliki sta popisala alkoholike, s katerimi imajo opravka. Tako so ugotovili, da je v občini 24 hudih alkoholikov, od tega 21 moških in 3 ženske. Med njimi so 4 še mladi ljudje, stari manj kot 30 let, 15 je starih od 30 do 50 let, 5 pa je še starejših. Med popisanimi alkoholiki je 11 nezaposlenih in 21 poročenih. V družinah alkoholikov je 50 otrok, s katerimi se morata ukvarjati tako socialna služba kot zdravstvo. Otroci iz teh družin težko izdelujejo v šoli, nekateri so mladoletni prestopniki, nekateri pa bi morali v posebne šole. Podatek, da je v občini samo 24 ljudi vsak dan vdanih pijači, pa ni točen, saj računajo, da je alkoholikov še enkrat več. Ker z njimi še niso imeli opravka, jih tokrat niso popisali.

Danes občinska konferenca ZK

Danes, 30. januarja popoldne, bo ob 16. uri zasedala občinska konferenca Zveze komunistov v Metliki. Na dnevnem redu je obravnavna predvolilne dejavnosti in reševanje kadrovskega zadev.

V Metliki zaposlenih nad 1300 žena

Med zaposlenimi v Metliki močno prevladuje ženska delovna sila. Po zadnjih podatkih je v tovarni Beli, Kometu, Novoteksu, v trgovinah in na osnovni šoli zaposlenih več kot 1300 žena in deklet.

Počitnice so brez snega

Metliškim šolarjem vreme tudi letos ni naklonjeno, saj so šli na polletne šolske počitnice, a v bližini mesta ni nikjer več snega. Ker je tako, šola ni mogla organizirati počitniških smučarskih tečajev.

KOMET obnavlja strojni park

Metliško konfekcijsko podjetje KOMET sproti obnavlja strojni park z brzoživimi specialnimi stroji ter hkrati izboljšuje tehnološki postopek dela. V podjetju upajo, da bodo letos dosegli 20-milijonsko vrednost proizvodnje. Lani so zaposlili 50 deklet, ki so dokončale osemletko. Večina teh se priučuje na delovnih mestih v proizvodnji. Nekateri so že tako napredovali, da delajo po normi.

610.000 din lanskega dolga

Leto 1968 je metliška davčna uprava zaključila s približno 610.000 din neizterjanih dolgov od kmetov in obrtnikov. Odmerili so 2.418.996 din davkov, do 31. decembra lani pa so od zavezancev prejeli le 1.701.930 din, okoli 100.000 din davkov je bilo odpisanih. S toliko neizterjanimi davki metliška občina še nikdar ni šla v novo leto.

Na Suhorju slabše kot lani

Na osnovni šoli Suhor s polletnim učnim uspehom niso zadovoljni, saj je slabši, kot je bil lani ob tem času. Medtem ko je bilo prej precej učencev, ki so imeli več slabih ocen, pa je letos močno naraslo število takih, ki imajo le eno negativno oceno.

Viničani na foto razstavi

Na republiški razstavi pionirske fotografije 1968 sta od dolenjskih šol sodelovala samo Vinica in Šmilhel pri Novem mestu. Viniški foto krožek je razstavil 7 del in dobil lepe ocene. Zdjaj se temeljito pripravljajo na razstavo dolenjske fotografije.

Predsedniki o uveljavljanju

V Dolenjskih Toplicah bo 8. in 9. februarja seminar za novo izvoljene predsednike mladinskih aktivov. Preučevali bodo snov o uveljavljanju mladih in razčlenjevali vzroke za uspehe in neuspehe gospodarstva v občini. 16. februarja pa bo predsedstvo pridelilo seminar za mladinske aktivne v šolah.

»Obvezanci« od davkov

»Upitnika v arbohrvalskem jeziku, poseben obrazec, ki so ga dolžni izpolniti zavezanci za prispevek od skupnega dohodka občanov ob prijavi svojega skupnega dohodka, je doignil v Sloveniji na sredo precej prahu. Mnogi so se popolnoma upravičeno uprli izpolnjevati uradni obrazec, ki ni napisan v slovenščini. Se kar hitro smo dobili »upitnika« v slovenščini, ki zelo ustrezno pregovori: da bo volk sit in koza cela... Davčni zavezanec je v tem obrazcu obvezanec. Vprašujemo se, če je prispevek res tako hud, da povzroča rane in so potrebne obveze in obvezanci?...

V Novem mestu tri društva DPM

Na skupščini občinske Zveze prijateljev mladine v Novem mestu, ki je zasodala 23. januarja, so med drugim razpravljali o oživitvi društev prijateljev mladine. Predlagali so, naj bi v Novem mestu ustanovili tri društva: na Crnu, v Bršlinu in centru. Skupščina bo priporočila pristojnim organom v občini hitrejše reševanje otroškega varstva, ukrepe v šolskem zobozdravstvu in podobno. Podprla je tudi razvoj malih šol na podeželju.

Prejšnji teden se je na seminarju v Dolenjskih Toplicah, ki ga je organiziral občinski sindikalni svet iz Novega mesta, zvrstilo več kot 100 sindikalnih delavcev. Udeleženci so poslušali zanimiva predavanja, ki jim bodo pomagala pri uspešnejšem opravljanju pomembnih nalog. (Foto: S. Dokl)

RAZGOVOR O NARODNI OBRAMBI

Ljudje razumejo in sodelujejo

Na vprašanja o pripravah v novomeški občini odgovarja rezervni podpolkovnik in predavatelj v organizacijah ZROP tov. Željko Gerbec

Tovariš Gerbec, v zadnjih tednih ste imeli veliko predavanj o naših nalogah za vsesplošno obrambo v novomeški občini. Kakšni so vaši vtisi?

V dobrem mesecu sem predaval več kot 30-krat, največ članstvu ZROP in sindikalnih organizacij. Predavanja so bila lepo obiskana. Sodim, da prebivalstvu ne bo težko razumeti, zakaj je to, kar delamo, potrebno. Prepričan sem, da bo tudi uresničevalo naloge v zvezi z obrambo in popolnoma zaupalo v tak način morebitnega odpora, ki zagotavlja, da bodo naše meje mirne, naša obramba zanesljiva in podobno.

Kakšna vprašanja ob-

čani na predavanjih najčesče zastavljajo?

Največ njihovih vprašanj se nanaša na organizacijo in urjenje enot teritorialne obrambe, tudi glede vključevanja žensk v te enote.

Kaj mislite o nalogah odgovornih v političnih in delovnih organizacijah v narodni obrambi?

Sedanji zagon narodni obrambi je delo družbe in posameznikov. Zdi se mi, da je potrebno zagotoviti še odnos, ki bo omogočil vsakršno delo za narodno obrambo, naj gre za samoupravne in odgovorne organe ali za posamezne občane.

Kaj menite o trenut-

nih razlogih v novomeški občini?

Mislim, da morajo zdaj pričeti delati predvsem družbeno politične in delovne organizacije, pa tudi vsi občani. Potrebno bi bilo, da bi na podlagi smernic in navodil o narodni obrambi predvideli delo za bližnjo in daljnjo prihodnost, ne pa čakali na nove predpise in materialno pomoč. Omenim naj samo nekaj del, ki bi jih lahko opravili brez večjih naporov: odstranjevanje lahko vnetljivih snovi iz hiš, določanje in urejanje zaklonišč, priprava pripomočkov za odstranjevanje ruševin, priprava torbic za prvo pomoč itd.

IVAN ZORAN

Zlata jama ne oživlja

O že znanem dogodku želi podjetje še podrobneje informirati javnost. To je tudi njegova dolžnost, saj opravlja dejavnost posebnega družbenega pomena. Tega, kar se je pripetilo v delovni enoti pogrebne službe, ki je le del podjetja, ne moremo primerjati s poprejšnjim stanjem v pogrebnem zavodu niti zaradi vzrokov niti zaradi posledic po dogodku.

Zlata jama pri pogrebnem zavodu je bila posledica slabega gospodarjenja vse delovne skupnosti, medtem ko gre v komunalnem podjetju oziroma v pogrebni službi le za samovoljo in malomarnost nekaterih članov delovne skupnosti.

V zavodu niso za razvoj pogrebne dejavnosti odvajali sredstev, medtem ko ima komunalno podjetje za to skladi. Skladi bodo pokriti, vendar bo zato manj denarja za cene dohodke. Pogrebna služba pri tem ne bo posebej prizadeta.

Prej navedene trditve lahko podkrepimo z naslednjim: podjetje je vložilo lani v obe novomeški pokopališči 20.202,20 din, čeprav opravlja pogrebno dejavnost šele eno leto.

Drugim, že znanim dejstvom o nedavnem dogodku v podjetju dodajamo še tole:

komisija, ki jo je imenoval direktor podjetja z nalogo, da ugotovi stanje v delovni enoti pogrebne službe, je delala neprekinjeno več kot 10 dni; ugotovila je ob-

seg škode in odgovornost posameznika, zapisnik o stanju pa smo izročili varnostni službi;

o dogodku je seznanjen upravni odbor podjetja, ta organ pa je seznanjen tudi z ukrepi, ki zagotavljajo, da bo pogrebna dejavnost spet lahko normalno delala;

upravni odbor je sprejel sklepe (v skladu s predpisi in splošnimi akti podjetja), po katerih bo Janez Legan odgovarjal za svoja dejanja, razen tega pa ga bo upravni odbor kaznoval zaradi kršitve delovne dolžnosti in škode, ki jo je povzročil.

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

Posnemanja vredna udeležba

26. januarja je v Stopičah predaval o obrambni vzgoji prebivalstva Branko Lukič iz Novega Mesta. Predavanje, namenjeno mladini, je obiskalo okoli 80 mladincev in mladink, kar je za stopiško območje veliko.

Iskrena zvestoba novomeškemu odru

Prejšnji teden so člani upravnega odbora DPD SVO-BODA »Dušan Jereb« v Novem mestu počastili zaslužnega igralca in dolgoletnega društvenega delavca Polde Ciglerja na prijateljskem večeru, ki ga je odbor njemu v čast priredil v Jakčevi sobi gostišča Na bregu. Jubilantu, ki je pred kratkim slavil 50. letnico, odkar je v Novem mestu prvič stopil na gledališki oder, je izrekel predsednik društva Peter Breščak prisrčne in tople besede zahvale, ki jih tu v celoti ponavljamo:

Pred petdesetimi leti je v Narodnem domu stopil na oder naš slavjenec Polde Cigler. Od takrat pa do danes je preteklo časa za polno človekovo življenje. Izpolniti to obdobje z zavzetim gledališkim udejstvom pomeni več kot biti samo amaterski gledališnik, kakor to besedo danes pojmujejo. Neka posebna nagnjenost do ustvarjalnega dela mora biti v človeku, ki je odru tako predan.

Z Linhartovima igrarica je slovenska beseda prišla na oder. Cankar ji je dal še posebno revolucionarno noto. Slovenska beseda je zaživela na odru v najbolj blahtni podobi. Pot tej besedi je krčila množica gledališčnikov v manjših mestih. Ljubljana je sbrala okoli sebe najboljšo. Tako je znani slovenski igralec, ena najbolj markantnih oseb v slovenskem gledališču, Cesar odšel iz Novega mesta in Božidar Jakac je tudi našega slavjenca skušal pridobiti za ta korak, pa ga je režiser dr. Azman pridržal v Novem mestu. Pod njegovim vodstvom je zaigral že leta 1912 skupaj s svojim očetom v delu Garcia Moreno. Devetnajstletnik nastopi v Domnu in posledično bi lahko dejali, da v Novem mestu domala ni uprizoritve, v kateri ne bi nastopal tudi Polde Cigler. Ustanovljali so društva, ki so uprizarjala igre. Društva so se dostikrat razšla, Polde Cigler pa je še vedno nastopal, pa naj bo to na odru prosvetnega društva Soča. Rokodelskega društva v Novem mestu in Ljubljani, na odru tamburškega odseka Rokodelskega društva, Obrtnega društva in drugih.

V letih pred drugo svetovno vojno je bila novomeška gledališka družina tako močna, da so sklenili ustanoviti amatersko gledališče ter prevzeti prosvetni dom. V tem obdobju je tudi veliko igral, zlasti na odrih izven Novega mesta. Svedela pa je predvsem igral. Nastopil je več kot 300-krat. Čeprav dela pri odru ne moremo soditi in ocenjevati po številu nastopov, vemo, kaj pomeni ta številka: 300 premier, 31 režij in več

kot trideset izvornih mladinskih igric. Naš društveni tajnik je živa kronika novomeškega gledališča v razdobju 50 let. Skrbno je zbral podatke o novomeškem gledališkem življenju. To je isto darbovo, tolkokrat premano omenjeno delo, brez katerega bi bila podoba kulturnega življenja okrnjena.

In kakšne besede naj mu rečemo za teh petdeset let? Ne moremo jih te le povezati, jih položiti na tehtnico in reči: »Dobra mera je dovolj velika za tri. Zakaj si si jo naložil?«

»Iz ljubezni,« bi nam odgovoril Polde Cigler.

Jubilantu je nato Peter Breščak izročil darilo društva, igralca Mara Gionar pa mu je s čestitkami gledališke sekcije izročila velik šopek rdečega cvetja. Urednik Dolenjskega lista Tone Gošnik se je nato Poldetu Ciglerju zahvalil tudi za dolgoletno sodelovanje pri listu ter mu izročil denar in knjižno nagrado. Vidno ganjen se je tovariš Cigler zahvalil za pozornost društva in sodelavcev ter obudil nato spomine na prehojeno polstoletno pot v domačem teatru. V prijetni družbi je minil večer, poln zahvale za zaslužno in naporno delo, ki ga je jubilar posvetil kulturnemu delu in razvoju novomeškega društva.

Kako daš prvo pomoč?

V šentjernejski ISKRI so organizirali tečaj za prvo pomoč. V prvi skupini učajnikov je 26 članov kolektiva. Če bo med zaposlenimi še kaj zanimanja za to, kako dajemo prvo pomoč, bodo tečaje nadaljevali. P.M.

Otočec dobil avstrijskega žrebca

Turistično društvo Otočec je kupilo v Avstriji 15 let starega žrebca Guriosa in ga dalo v revo Jožetu Kocjanu na Mihovico pri Šentjerneju. Žrebec je križanec med angleško pasmo in lipicancem. Menijo, da bodo s tem žrebcom vzgojili rod dirkalnih konj in tako pospešili tudi dirkalni šport na Šentjernejskem polju.

P.M.

NOVO MESTO V PODOBI

NOVO MESTO okoli 1845

Neustadt (Rudolfswerth)

Podoba prikazuje Novo mesto od vzhodne strani, to je nekje s ceste, ki vodi mimo tako imenovanega Reoljevega hriba proti vasi Ragovo oz. gradu Graben. Objavljena je bila l. 1847 v knjigi: Ethib Costa, Popolni spomini iz Kranjske kot litografrana priloga k poglavju o potovanju po Dolenjskem. Avtor ni podpisan, litografijo pa je izdelala in tiskala tiskarna H. Lampel v Gradcu.

V tej vzhodni fasadi mesta so dobro vidne te značilnosti; ob skrajnem levem robu slike onkraj Krke ležeči gradčev Novi dvor (Neuhof ali Atila nova, kasneje Khamov grad, danes sestavni del internega oddelka novomeške bolnišnice); pod njim stari leseni most čez Krko; na vrhu levega roba mesta nad Krko viden stari obrambni stolp, danes Fajdiga

hiša, v isti črti desno Kapitelj s prostijo, desno pod njim frančiškanski samostan in ob desnem robu mesta nad Krko vojašnica, danes sodišče. Desno pod njo obrambni stolp (nekdanja Trenčeva oz. Pehantjeva oz. Torkarjeva hiša) in pod njim mestni mlin. Na desnem bregu okljuka Krke vidno gospodarsko poslopje in hiša verjetno današnje Turkov kmetije, približno na tleh današnjega Naselja Majde Silc pa je vidna kmetija s kozolcem in gospodarskim poslopjem. Stopnice, ki vodijo od samostana proti Krki, so nedvomno premočno poudarjene, prav tako tiste, ki naj bi levo od njih peljale h Krki z dvorišča ene od hiš na trgu, čeprav ni dvoma, da je takih dostopov do Krke, le verjetno ožjih in speljanih v zavojih, bilo več že zaradi lažje preskrbe mesta z vodo.

Zavzeli so se za večjo javnost dela

Na seji medobčinskega sveta ZIK Novo mesto so 27. januarja razpravljali o osnutku poslovnika CK ZKS, o osnutku statuta ZKJ in o pripravah na spomladanske volitve. Seje so se udeležili samo člani sveta iz občin Novo mesto in Trebnje, članov iz občin Črnomelj in Metlika pa na sejo ni bilo. Vabilu se tudi ni odzvala večina republikanskih poslancev, ki so bili povabljeni na sejo zaradi pogovora o pripravah na spomladanske volitve.

V razpravi o osnutku poslovnika CK ZKS je prevladala ugotovitev, da so mnoga določila poslovnika brez potrebe prepisana iz statuta ZKS. Poslovník bi lahko bil veliko krajši, če bi določal samo tisto, kar v drugih predpisih še ni zajeto. Člani sveta so se zelo zavzeli za večjo javnost dela CK. Predlagali so, naj poslovnik določi, da mora organ, ki sklicuje seje, praviloma upoštevati 30-dnevni rok za javno razpravo o gradivu in to upoštevati tudi pri dostavi gradiva.

Poslovník naj nadalje dolo-

či, da je CK dolžan dati odgovor na predlog katerega koli organa ZK, posameznega člana ali skupine članov ZK. Glede odgovornosti so menili, da je v osnutku poslovnika premalo natančno določena. Predlagali so, naj bodo vsi organi, ki jih voli CK, odgovorni za svoje delo centralnemu komiteju.

V razpravo pri oblikovanju stališča naj priteguje CK razen političnih in strokovnih sodelavcev ter znanstvenih ustanov (to določa poslovnik) tudi druge družbene institucije, so menili na seji sveta, ker bi sicer priprave potekale v preozkem krogu. Glede določil o pristojnosti finančno-administrativne komisije so menili, da so za tako pomemben organ določene v poslovníku preveč površno. Boljše bi bilo prilagoditi dosedanjí sklep CK o tej komisiji spremembam in določila o tem izpustiti iz poslovnika.

Na seji so tokrat prvič razpravljali o osnutku statuta

ZIKJ in so izrekli več pripomb. Predlagali so, naj bi CK ZKS posredoval pregled o tem, katera določila republikanskih statutov so v nasprotju z določili osnutka zveznega statuta, da bi razprava lažje stekla.

Ko so govorili o spomladanskih volitvah, so ugotovili, da bodo zahtevale kar največjo dejavnost komunistov. Glede ustavnih sprememb in sprememb volilnega zakona pa so ugotovili, da se strinjajo s stališči, ki so jih zavzele do tega politične organizacije in skupščine občine Trebnje in spodnjeposavske občine.

M. J.

Denar pa je že porabljen...

Novica, da je ustavno sodišče razveljavilo upravičenost komunalnih luks od motornih vozil, je sprožila mnogo različnih komentarjev. Večina lastnikov motornih vozil je bila te novice brez dvoma vesela.

Na osnovi republiškega zakona in zadevnega občinskega odloka so bile te takse lani uvedene tudi v novomeški občini. Tu so imeli že lani precej obsežne načrte glede tega, kaj zgraditi z denarjem, ki bi se zbral iz komunalnih taks. Občinska skupščina Novo mesto je že lani na račun denarja, ki naj bi se zbral z njimi, najela kredite, s katerimi so te takse porabljene že za 5 let vnaprej...

S tem denarjem oziroma krediti je bila lani posodobljena in asfaltirana cesta Skočjan-Sentjernej-Prekopa. Odločitev ustavnega sodišča, po kateri morajo biti te takse kot nezakonite odpravljene, bo otežila najetje nadaljnjih posojil za asfaltiranje ceste od Slatnika proti Sentjerneju in ceste Soteska-Podturn-Doj. Toplice, ki je bila v načrtu že letos. Glede vračila že najetih posojil na račun takse, ki je ukinjena, pa na občini pravijo, da bodo že kako.

M. J.

Čistilne naprave za Novo mesto

Idejni osnutek za ureditev kanalizacije s ustreznimi čistilnimi napravami v Novem mestu je dan v proučitev Projektu za čistilne naprave v Ljubljani. Ta bo izdelal načrte za čistilne naprave, medtem ko bi načrte za kanalizacijo izdelali domači strokovnjaki. Občina se bo nato pri republikanskem vodnem skladu potegovala za 50 odst. udeležbo. Čistilni napravi bosta skupaj s ustreznimi kanalizacijami veljali po približno 1 milijon din. Ena bo zgrajena pri NOVOTEKSU, druga pa nekje na desnem bregu Krke. Z gradnjo bodo najbrž začeli že letos.

Obnovitvena dela pri Partizanu

Zimske počitnice je upravni odbor TVD Partizan v sporazumu z osemletko izkoristil za beljenje notranjih prostorov telovadnice. Zidovje telovadnice je bilo že v zelo slabem stanju, saj ni bilo beljeno že 13 let. Ostanek denarja, ki sta ga prispevala krajevna skupnost in občinska Zveza za telesno kulturo Novo mesto, je Partizan sklenil porabiti za nekatere izboljšave v telovadnici. Za razsvetljavo bo prispeval denar tudi kolektiv ISKRE.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Olga Rogelj iz Srednje vasi - Roberta, Jož Kovec iz Vavje vasi - Andreja, Milica Korčič iz Bojanec - Doča in Bojana, Slavka Vizler iz Sentjerneja - Jožeta, Angela Zupančič in Poljan - Jožeta, Marija Božič in Fijavške gore - Tatjana, Marija Krizman iz Primstala - Srečka, Angela Milkovič iz Pilatovec - Zdenko, Nada Lekše iz Smihela - Andrejo, Dragica Car iz Črnomlja - Ireno, Silva Lemovec iz Gornje Straže - Vanjo, Draga Kajin iz Podkizanca - deklico, Cveta Pirč iz Leskoveca - deklico, Amalija Smajdek iz Stranske vasi - dečka, Jožeta Rožek iz Dolenje vasi - deklico, Jožeta Gregorič iz Grobelj - dečka, Francka Erjavec iz Zusemberka - deklico, Ana Pemo iz Muhaberja - dečka, Frančiška Vene iz Jelendola - dečka, Marija Berkopec iz Stopje - deklico, Ana Bergant iz Dolenje Grčevca - deklico, Ivanka Miklič iz Jabjana - dečka, Martina Kramarič iz Grabrova - 2 dečka in Sterka Radkovič iz Dolenje Brezovice - deklico.

Predlagam sklad!

LJUBO ŽAGAR, učitelj tehničnega pouka v osnovni šoli »Katja Kupeina« v Novem mestu:

»Samo naša in žužemberška šola imata še kar zadovoljivo opremljeno delavnice za tehnični pouk, druge šole ne. Ponekod se dogaja, da prinašajo učenci k tehničnemu pouku domače orodje, ki sploh ne ustreza. Predlagam, da bi pri temeljni izobraževalni skupnosti ustanovili sklad za urejanje šolskih delavnic. Postopoma bi brez večjih naporov opremlili delavnice pri vseh šolah, učencem pa omogočili pouk, kot ga zahteva predmetnik.«

Mladina v čast 50-letnic

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine v Novem mestu je imenovalo na seji 22. januarja komisijo desetih članov za praznovanje 50-letnice ustanovitve SKOJ. Predsednik komisije je Andrej Repinc.

Predsedstvo je razpisalo tudi mladinsko tekmovanje v spoznavanju organizacij, ki bodo letos praznovala 50-letnico ustanovitve. Tako bodo tekmovali osnovnošolci v znanju o mladinski organizaciji, srednješolci o Zvezi komunistov, delavska mladina pa o sindikatih. Tem trem organizacijam bodo posvečene tudi mladinske ure v šolah.

Praznovanje 50-letnic ustanovitve treh političnih organizacij bo doseglo vrhunec hkrati s tekmovanji v tednu mladosti.

Po sklepu predsedstva bodo 1. februarja v Novem mestu ustanovili mladinski klub, ki bo za zdaj organiziral prireditve v Domu JLA.

Vlom v kiosk

Ponoči od 25. na 26. januarja je neznanec vlomil v kiosk z zelenjavo na Prešernovem trgu v Novem mestu. Ukradel je nekaj drobiža, banan in drugega sadja. Za vlomilcem poizvedujejo.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

21. januarja so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Čučelič, Marjan Smrček, Janez Rudman, Veruša Matjašič, Aleksander Zupan, Janez Pink, Milan Teropšič, Jože Barhorič, Franc Pavlenič, Martin Smrček, Jože Brulo, Milan Burger, Jože Murgelj, Roman Kuhelj, Nada Jakše, Martin Rukše, Dominik Bratož, Ivan Stamfelj, Jože Judež, Stane Novak in Alojz Kužnik, člani IMV Novo mesto; Jože Bratko, Mirko Jakša in Stelka Jankovič, člani Novoteksa, Novo mesto; Martina Ribič in Zinka Zlatokar, članici Obrtnika, Novo mesto; Zdravko Havčič, Betka Kupčič in Franc Hodnik, člani Krke - tovarne zdravil, Novo mesto; Franc Kastelic, vojak, VP 1034, Kiseljak; Marjan Dragman in Jože Vidmar, člana VP 8862, Novo mesto; Stane Jakopin, krojač iz Novega mesta; Alojz Bohar, Anton Šavrič, Vinko Može, Anton Zagorec, Jože Puš, Adolf Pavček, Franc Hrovatič, Jože Pust, Franc Sohar, Jože Hren, Jože Progar, Stanko Bajuk, Janez Fink, Ivan Smolčič, Franc Erpe, Ana Krevs, Alojz Paternost, Jože Smrček in Jože Rauh, člani obrtnega podjetja Instalator, Novo mesto; Alojz Kastelic, kmečki delavec iz Biške vasi; Ana Janko, članica Centra za socialno delo, Novo mesto; Edo Kos, Branko Videlič, Metod Zupavec, Ivan Milnar, Jože Zupančič, Jože Malenšek, Bolto Hrovatič in Stane Derganc, člani Cestnega podjetja, Novo mesto; Frančiška Kastelic, Slavka Brinjevec in Slavka Pugač, članice Beti, Mirna peč; Slavka Grobeljsek, članica Novoteksa, Novo mesto; Dragica Novakovič, dijakinja ekonomske srednje šole, Novo mesto; Angel Lazar, upokojenec z Malega Slatnika; Marija Dule, Ana Horvat in Marija Božič, članice Dijaške kuhinje Novo mesto; Anton Ovnček in Janez Novak, člana trg. podjetja Dolenjka, Novo mesto; Ana Mugerli, gospodinja iz Semiča; Ana Somrak, gospodinja iz Muhaberja.

Prvi smučarski prvaki na osnovni šoli Vavta vas. Zmagovalci so prejeli lične diplome ter se uvrstili na občinsko prvenstvo, ki bo prihodnjo nedeljo v Črmošnjicah. (Foto: krožek osnovne šole Vavta vas)

LANSKA GIBANJA V GOSPODARSTVU SKOZI STATISTIKO

Lani večja proizvodnja in izvoz

Vrednost celotne proizvodnje in izvoza se je lani v novomeškem gospodarstvu povečala, zlasti uspešen pa je bil izvoz

Do konca februarja, ko bodo podjetja predložila SDK in strokovnim službam na občini zaključne račune za 1968, ne bo na voljo natančnih podatkov o gospodarskih gibanjih v minulemu letu. Pričujoči pregled je izdelan na osnovi statističnih poročil podjetij industrijske stroke v občini na osnovi denarnega prometa skozi žiro račune. Uporabljeni podatki zatorej prikazujejo kot neka vrsta statistike le gibanja v prometu, izvozu, osebnih dohodkih in podobnem, ne upoštevajo pa medsebojne odvisnosti teh gibanj v gospodarstvu.

Industrijska podjetja v občini so ustvarila s svojo proizvodnjo lani nekaj manj kot 459 milijonov din vrednosti. Plani proizvodnje za 1. 1968 so bili preseženi za 35,7 odst., hkrati pa je bila vrednost lanske proizvodnje za 52,8 odst. večja od tiste v letu 1967. Najbolj se je povečala lani vrednost proizvodnje v IMV, kjer je bila za 123 odst. večja kot 1967, dalje v KRKI, kjer je bila za 84 odst. večja, in v NOVOTEKSU, kjer je bila za 44 odst. večja.

Statistike nam povedo, da se je lani močno povečal tudi izvoz, ki je dosegel vrednost (v industrijskih podjetjih) 6.545.000 dolarjev. Bil je za 47 odst. večji kot izvoz v 1. 1967, razen tega pa so industrijska podjetja prodala kar 78,9 odst. svojih izdelkov na zahodna tržišča. Najbolj se je povečal lani izvoz v KRKI, ki je izvozila za 2.025.000 dolarjev ali za 143 odst. več kot 1. 1967, sledi ji IMV, ki je izvozila za več kot 1.800.000 dolarjev svojih izdelkov in povečala izvoz za 104 odst., in NOVOTEKS, ki je povečal svoj izvoz za 15 odst. in izvozila za 1.871.000 dolarjev.

1967. je bilo v industriji v novomeški občini zaposlenih 5443 delavcev, lani pa 6350 delavcev, kar je za 7 odst. več.

š, na žiro računih pa so imele te organizacije lani za 51 odst. več sredstev kot 1. 1967. M. J.

Novomeška kronika

■ RAZSTAVA IN PRODAJA pohištva podjetja SLOVENJAJES iz Ljubljane je v Novem mestu od 23. do 31. januarja v prostorih poklone kovinarske in avtomobilarske šole na Ulici talcev. Razstavo si je do ponedeljka ogledalo že veliko ljudi, mnogi pa so se odločili kupiti razstavljeno pohištvo na potrošniško posojilo. Koliko prodaja bo s prodajo, se še ni da reči, če pa se bodo odločili za nakup vsi, ki so vzeli obrazce za potrošniško posojilo, bo promet precejšen. Na razstavo opozarjajo razen lepote tudi domiselne reklamne zastave na Glavnem trgu.

■ NA MATURANSKI PLES ekonomske srednje šole, ki bo 8. februarja na Otočju, vabijo lepaki po isločbah trgovin.

■ V NOVI DELIKATESI MERCATOR na Glavnem trgu je bil v točlniki prvi mesec bolj slab obisk, zdaj pa so se gostje še privadili na zelo sodobno in okusno opremljeno točlnico, v kateri so postavljeni samo stoji.

■ SVEZEGA MESA, bodisi govečega, telečjega ali svinjskega, ne zmanjkuje v novi mesnici Kmetijskega gospodarstva Slovenska vas na Cesti kom. Staneta. V slabem mesecu po otvoritvi so imeli za približno 60.000 din prometa.

■ TEČAJ PRVE POMOČI za prebivalce Paderšičeve, Adamičeve, Kristanove, Trdinove, Partizanske ceste in naselja Majde Silo se bo začel 31. januarja. Tečaja za prebivalce naselja Nad mlini zaenkrat ne bo, ker se je doslej prijavitelj zanj in sam prebivalce.

■ KRIVODAJALCI so se 21. januarja spet lepo odrezali: kar 27 se jih je odločilo darovati kri. Med njimi je bilo 19 delavcev podjetja OMP INSTALATER, kar je več kot polovica kolektiva. Skupaj so darovali 26 l krvi, kljub temu pa so morali že čez nekaj dni

pozivati k oddaji krvi krvodajalca s krvno skupino A, ker je krvi te skupine v bolnišnici zmanjkalo.

■ NOVOMEŠKA TRZNICA je zadnje čase zelo dobro založena, zato gospodinjje tudi v ponedeljek niso imele pripomb. Jajca so prodajali po 70 par, fišol po 5 din kg, jabolka po 3 din, radič po 2 din, merico, grozdje po 2,60 din, pomaranče po 3,90 din, mandarinske po 6 din kg, zelje po 1,50 din in solato po 3,50 din kg.

■ GIBANJE PREBIVALSTVA - rodila so: Jana Leževski Nad mlini 23 - Georgija, Cirila Turk in Mestnih njiv 6 - Damjana, Ljubimka Stojkovič iz Adamičeve 7 - Zorana.

»Ena gospa je rekla, da je najdaljša čistilka na svetu prav gotovo napis Srečno novo leto prometnim milijonikom, ki je stal v kriščiču pri Petrolu še natanko 25 dni po novem letu. Krivec pa bi bil že davno v časopisu, ko ne bi tega napisu postavil Dolenjski list...«

Kako si povečamo odpornost

V poznih zimskih mesecih in zgodnjih spomladanskih pada telesna odpornost, ki smo jo pridobili poleti in jeseni. Prav zaradi tega se tudi prej prehladimo in prej zbolimo za katero od bolezni, ki sem jih opisal pred nedavnim. Ali je mogoče svojo odpornost povečati, da bi naše telo imelo več moči, da bi v teh mesecih ostali zdravi oziroma da bi prehladne bolezni bolje prenesli?

Najvažnejše odpornostne snovi najdemo v beljakovinski hrani. Beljakovine so v mesu vseh vrst, v črnem kruhu, siri, mleku, pa tudi v stročnicah. Vedeti je treba, da beljakovine niso samo gradbeni material našega telesa, ki je pretežno sestavljeno iz mesa, pač pa da jih vsebuje vsaka celica v telesu in celo, da krožijo raztopljene v tekočem delu naše krvi, v plazmi. Prav te pa so nosilci naše odpornosti, iz njih so sestavljena protitelesa, ki uničujejo napadalce našega organizma, ali drugače povedano, naše povzročitelje bolezni, od bakterij in njihovih strupov pa do virusov. Iz beljakovin so sestavljene tudi celice, ki krožijo s krvjo; pravimo jim bele krvničke ali levkociti, ki povzročitelje enostavno požoro. Imamo pa še druge obrambne celice v našem telesu, ki so prav tako narejene iz beljakovin. Pri pomanjkanju beljakovinske hrane ne more telo vsega tega obrambnega sistema obdržati v normalnem, rekeli bi, v stanju, ki je pripravljeno za boj. Posledica je, da povzročitelji bolezni vdru v telo in da se boj pozneje razvije na širšem območju, kar pa seveda pomeni, da zbolimo. V tem primeru moramo pomagati našemu telesu od zunaj, z zdravili.

Rudninske snovi, najdemo jih v mešani hrani, ki dvigajo odpornost organizma proti boleznim, so različne. Brez kalcija ne bo v redu prevodnost živčevja, strjevanje krvi in delovanje celic. Če nam manjka železo, potem rdeče krvničke ali eritrociti v krvi ne bodo dovolj obarvani in prenos kisika iz pljuč v celice bo pomanjkljiv, razvila se bo slabokrvnost. Pomanjkanje kalcija, natrija in klora bo spet povzročilo težave z dihanjem, ozmoškim pritiskom v tkivih in sploh v telesu, pa tudi z želodcem. Če manjka fosfor, nastanejo težave pri presnovi hrane, posebno pri sestavi telesnih beljakovin.

Od vitaminov, ki so v sadju, zelenjavi, mleku in drugod, pričakujemo pravilno delovanje telesa in veliko normalno odpornost proti boleznim. Pomanjkanje C vitamina ali askorbinske kisline povzroča splošno utrujenost, ki je v teh mesecih prav pogosta, pa tudi bolečine v sklepih, oslabele trdnosti kože in sluznic. Prav zato je vdor kužnih klic skozi sluznice precej lahak Tudi zmanjšanje volje do dela, pomanjkanje apetita in revmatizmu podobne bolečine grede na račun pomanjkanja tega vitamina. Pomanjkanje vitaminov skupine B povzroči težave s presnovo, prevodnostjo živčevja, z delovanjem mišic, okvare na koži in podobno. Prav tako povzroči pomanjkanje vitamina A ali akseroftola okvare na koži in sluznicah, utrujenost in oslabele vida. Pomanjkanje vitamina D ali kalciferola pa povzroča rahitis, krče in slabo strjevanje krvi.

Če hočemo torej povečati svojo obrambno moč, potem moramo paziti na pravilno prehrano v teh mesecih. Privoščimo si vsak dan pol litra mleka, samega, v kavi, v kakavu ali kako drugače; jejmo samo črni kruh in vsak dan vsaj nekaj mesa, sira in podobne beljakovinske hrane. Privoščimo si surovo maslo, korenček in sploh zelenjavo. Tudi solata iz radiča in motovilca nam bo pomagala, čeprav je res pregrešno draga. Vsak dan pojemo nekaj sadja, pomaranč, banan in drugega. Tudi sadni sokovi, posebno visoki C, so zelo koristni. Vse to nam bo dalo moč, pregnalo utrujenost in nas pripravilo na boj proti prehladnim boleznim, ki groze v tem obdobju.

Dr. BOŽO OBLAK

Sentjernejski pismonošci so do zdaj pridobili 113 novih naročnikov Dolenjskega lista: Franc Šinko (vsi z leve proti desni) 37, Jože Radešček 5, Vinko Franko 54 in Ciril Kuhar (zadaj) 7. Sentjernejski okoliš ima že 1.007 naročnikov (Foto: Polde Miklič)

- BIZELJSKO:** Stanislav Drniko, Orešje 3, in Karl Dobrina, Dramlje 14.
BRESTANICA: Ladislav Pavlič, Preradovič 41.
BREŽICE: Izlok Kretič, Jurčičeva 17; Jakob Bizjak, Gregorčičeva 13; Marija Baidanovič, Gubčeva 13 a; Leopold Pavlovič, Cankarjeva 5; Milana Adamovič, 21. maja 31; Ursula Kobal, Zupančičeva 16; Jože Savrič, Gubčeva 7; Jakob Bertole, Brezina 103; Juri Fras, Bratov Mlavrov 8 a; Anica Savrič, SDK, Brežice; Branko Galic, Crncec, b. b.; Ivan Zerjav, Brezina 102; Alojz Jagodic, Crncec 74; Jože Volčanski, Gor. Lenart 6, in Neeti Cerjak, Grad, Brežice.
ČERKLJE OB KRKI: Rajko Lavrišek, Gor. Pirošica 2; in Jože Mlakovič, Župca vas 31.
DOLENJSKE TOPLICE: Milka Bučar, Selišče 1, in Anica Rajk, Dol Toplice.
DRAGA: Jože Janež, Pungert 5, in Jože Knavs, Trava 35.
DRAGATUS: Alojz Kuzina, Brdarec 1.
GLOBOKO: Jože Sušin, Mali vrh 52 in Ivan Podvinški, Blatno 6.
GRADAC: Anton Marentič, Griblje 61; Albin Tašič, Boginja vas 2, in Stanislav Svajcar, Vranovič 9.
HINJE: Janez Blatnik, Prevoje 16, in Ciril Vidmar, Hinje 28.
KAPELE: Branko Sirgar, Vrhje 46, in Avgust Setine, Rakovec 16.
KOČEVJE: Drago Suvajec, Trg svobode 44; Tone Pintar, Cviljarji 5; Francka Košir, Trg svobode 38; Branka Stimec, Ljubljanska 33; Tomaž Skučec, LJK, Lesna industrija N. C., in Franc Ivanež, Rudnik 23.
KOPRIVNICA: Anica Rogelj, Mrčng sela 26; Ivanka Ferlin, Polklok 5.
KOSTANJEVICA NA KRKI: Franc Hodnik, Kočarija 3; Albin Stipančič, Crncec vas 10; Sudi Palčić, Kočarija 5; Jože Hajšinger, Oštrc 14; Margita Selan, Gosjanska cesta 6, in Joško Zupan, Dol. Prekopa 44.
KRMELJ: Ivo Perhaj, Krmelj 25; Jožefa Hočevar, Krmelj 27; Amalija Papež, Hinje 10; Viktor Rabežlj, Krmelj, in Anton Zupančič, Krmelj 7.
KRSKO: Marija Črna, Delavska 1; Stefanija Čop, Kolodvorska 3; Angela Korec, Cankarjeva 8, in Cvetka Pohar, Kolodvorska 4.
KRSKA VAS: Ivan Jalovec, Mali Cirk 1, in Karolina Tomše, Gor. Skopce 5.
LESKOVEC: Anton Jančovič, Brege 40; Viljem Rožanc, Brezje 2; Martin Resnik, Svandol 3; Alojz Brodnik, Brnovce 16 in Albin Jurčič, Drnovo 71.
METLIKA: Jožefa Jelenič, Cesta bratstva in enotnosti 40 in Ivan Stefančič, Križevas 14.
MIRNA PEČ: Jože Gognjavec, Biška vas 17; Ivan Gasperič, Gor. Podboršč 20, in Martin Jankelj, Jablan 22.
MOKRONOG: Jože Rutar, Trebelno 17; Anton Starič, Radna vas 10, in Breda Mrvar, Trebelno 40.
NOVO MESTO: Slavko Kastelic, Karlovska 18; Rudi Sjekovec, Regerta vas, n.h.; Janez Zura, Gotna vas 49; Jože Ovniček, Karlovska 18; Anica Blažič-Kastelic, Karlovska 18a; Janez Jesin, Vel. Bučna vas 2; Jože Jerman, Smilhe 29; Ivanka Bogolin, Zabja vas 77; Dominica Kron, Cesta herojev 9; Fani Selan, Cesta herojev 38; Ivan Papež, Potovrh 8; Ema Kic, Dol. Kamence 23, in Janez Medič, Adamičeva 14.
PODOBCE: Alojz Zakrajšek, Brud 21.
SENOVO: Jozefa Zarešek, Boštanj 27.
SEVNICA: Dragica Revnšek, Lisca, Ida Motelko, samski domu Lisca; Marija Drobne, Ledina; Ana Bodič, Smarje, n.h.; Jože Čubenski, Kolodvorska 14, in Jože Staroveški, Florjanska 11.
SODRAŽICA: Darinka Žurga, Sodražica 67, in Angelica Vesel, Sodražica 110.
SROMLJE: Alojz Pregrat, Sromlje 26.
STARI TRG OB KOLPI: Ivan Valetič, Ceplje 5.
STUDENEC: Albert Eizenkhar, Zavrtaec 8, in Jožefa Čošnovar, Hudo brezje 25.
SUHOR: Jože Radoš, Hrast 21; Janko Popovič, Hrast 15, in Ivan Štepan, Bušinja vas 8.
SENTJANZ: Stanka Kavčiček, Mali Cirk 21; Jože Gregorčič, Cerovec 1; Franc Povše, Kil 13; Ivan Bec, Lačenberg 21; Rezika Jakob, Kot 5; Francka Kramušar, Svižev 28; Jože Skoda, Lačenberg 19, in Ludvik Zupan, Kladije 1.
SENTJERNEJ: Vinko Fridelj, Ostrog 9; Stane Potočar, mizarstvo, Sentjerne; Anica Znidaršič, Sentjerne 142; Anica Znidaršič, Sentjerne 120; Pavi Zagorec, Sentjerne 16; Tomaž Lampe, Sentjerne 35; Slavko Ponikvar, Dol. Gradšče; Tine Janežič, Cerov log 5; Franc Pavlin, Dol. Gradšče 10; Anton Fabjan, Dol. Gradšče 6; Franciška Čukajne, Mihovo 11; Martin Brdlik, Vel. Ban 4, in Alojz Cekuša, Brezje 6.
SENTRUFERT: Jože Možina, Draga 23, in Ivan Resnik, Zabukovje 6.
SKOČIAN: Jožefa Tičar, Dule 4; Ana Marjetič, Sezanje 3, in Anton Bregar, Hudeje 5.
TRZISČE: Julka Markez, Krsnji vrh.
VAS-PARA: Alojz Maver, Slavski las 10.

Pred kratkim so v Ribnici zaključili kuharski tečaj, ki ga je obiskovalo 16 tečajnic; organizirala ga je delavska univerza. Tečajnice so bile s poukom zadovoljne in so se marsikaj koristnega naučile. Tečaj je vodil šef kuhinje v ribniški restavraciji Karel Kožar. Tečajnice so bile iz Ribnice in okoliških vasi. Če bo med dekleti in ženami zanimanje za tak tečaj, ga bo delavska univerza spet organizirala (Foto: Mohar)

4

Ustavil je konja, se zavihtel iz sedla in priteklo po cesti.
 »Pomagajte mi doll!« je zapovedala Marija. »Ne tako! Pustite me! Pripeljite pod bukev konja, da stopim nanj, vi me ne dosežete.«
 »Tako! Samo pazite, da ne izpustite veje.« Nekaj skokov in pripeljal je konja.
 Toliko da je Marija dosegla konja z nogami, že je zdrsnila v sedlo. Grajzarja je zastal dih, ona pa se je zasmejala in prišla za vajeti.
 »Izpustite!«
 Pokorno je izpustil uzo.
 Preden se je zavedel, kaj smelo dekletje namerava, je Marija tlesknila z jezikom in pognala konja v dir.
 »Srečno hodite, gospod Grajzar!« se je smejala in že je izginila s konjem na prihodnjem ovinku proti Smartnemu.
 Zrl je za njo. Na njegovem bledem podolgovatem obrazu sta se borila zadržana in smeh.
 Zinagal je smeh.
 »Že spet me je imela za norca. Vražje dekletje!«
 Vrnil se je in pobral na cesti večjo mapo z bakrorezi, ki jo je bil prej izpustil na tla. Nato se je smehljaje se zopet obrnil po cesti navzdol. Njegove sive, nekoliko ogrel hladno, nelepo obličje.
 »Gospod! Še tole naj vzamejo!« je zaklical za njim mlad hripav glas.
 Grajzar se je ozrl v breg in zagledal pod bukvi malo hlapca Mihca, ki je vihtel v roki Marijino rumeno »redeljsko obleko in belo ovratno ruto.
 Ali se mu fantič posmehuje?
 »Kar nesl domov!« mu je odvrnil in obraz se mu je zopet nabral v resne gube.

ILKA VAŠTETOVA: VRAŽJE DEKLE

(Zgodovinski roman)

Mihec je raztegnil široka usta in bruhnil v smeh, ki se je glasil kakor vranje krakanje:
 »Ha-eee, ha-eee!«
 Zvil je obleko in dipkasto ruto, ju stisnil pod pazduho in se vzpel vzvižgaje po bregu navzgor.
 Na dvorišču, pred grajskimi hlevi, je zagledal osedlanega baronovega konja.
 »Da bi te! Paglavca zanikrni, kje pa je Marija? Zakaj je nisi poiskal?«
 Pred Mihčevim drzno zavilanim nosom je grozeče zaplesal baronov jahalni bič.
 Mihec je potegnil ramena do svojih velikih, od glave štrlečih uhljev in zvito pomežiknil.
 »Njihova milost, saj sem jo iskal, a se ni pustila najti.« In skrival je obleko za hrbtom.
 »Kaj skrivaš?« je zagrnel baron.
 Mihcu je upadel pogum.
 »Ma — Marija je pustila tole pod bukvi in je jahala v Smartno.«
 »Lazeš! Vsi konji so doma.«
 »Ne lažem.« In Mihec je pripovedoval, kako je Marija speljala bakroreza Grajzarja na led.
 Baron je potrpežljivo poslušal Mihčevo jecanje in si gladil kratke brčice ob vsaki strani ust. Napo-

sled je izbruhnil v glasen grohot. Zasukal se je in prožno zavihtel v sedlo.
 Pol ure pozneje je prestopil prag svoje bakroreznice. Stari Trošt — kajpak, ta ne pozna nedelje — je sedel pri oknu z iglo v roki sklonjen nad ploščo. Matija Grajzar pa je pri drugem oknu z mehko umetniško roko sukal svinčnik po papirju. Sicer je bila velika delavnica — prazna. Kako življenje je nekdanj vrvelo po njej, ko so tu se delali umetniki: Koch in Mungersdorfer in Vitezovič in Almanah in Ramshisol in toliko drugih!
 Njegova bakroreznica! Koliko truda, denarja, dela, skrbi, žrtve! In koliko velikega umetniškega stvarjenja! In koliko uspeha? In koliko — razočaranja...
 Mrtva delavnica...
 Prah na strojih. Prah in rja na orodju. Prah na skladišnih papirjih, še novega, k delu opominjajočega. In prah — tisti prah je še najbolj razjedal Valvasorjevo dušo: prah na njegovih lepih, s tolikim trudom in ogromnimi žrtvami ustvarjenih delih, na njegovih — knjigah — neprodanih — od sveta pozabljenih.
 Svet! Tisti svet, ki se zanima za lepo knjigo — kje je? Nekaj plemičev, nekaj samostanov, posamezni najvišji duhovniki. Vse drugo svobodno ljudstvo: meščani, uradniki, nižja duhovščina se za knjige ne zanima. Ubogi kmetje-tlačani pa sploh ne znajo brati.
 Valvasorjev zatemneli pogled je sovražno trpko obšel mrtvo delavnico.
 Potem se je siloma vzravnaval, vojaško sveže in strumno kakor v tistih časih, ko je stopal kot stotnik kranjskih deželnih stanov pred svojo stotnijo.
 »Dobro jutro, gospoda!« je pozdravil in vrgl širokokrajni klobuk na veliko mizo sredi delavnice.
 »Dobro jutro!« se je odzval mladi Grajzar.
 Stari Trošt je nekaj zamrmral.

SAVO MARIČ:

METUZALEMOV NASVET

Mislili smo, da bomo imeli težave s starcem, ki je prejkone že oglušel. Toda slišali smo ga, kako skupaj s pravnikom žvižga »Delitah«!

»Ne, oglušel pa nisem, ker sem se vse življenje naroval opatijskega in drugih »rišak« festivalov, nam je pojasnil dedek Timotije. »Če bi radi dolgo živeli, ne izpolnjujte obrazcev, ne podpisujte menio, ne navijajte za »Zvezdo«, kajti le na ta način ne boste ob živce; vrahljani živci so na splošno znan vzrok kratkemu življenju.«

»Kako pa ste si vi ohranili mirne živce?« smo ga vprašali.

»Nikoli nisem imel sestanovca polpismenega sefa, pa tudi tašče ne, Tisti, ki nima literarnih ambicij — bo tudi mene preživel.«

»Mar ste se ukvarjali z literaturo?«

»Ne sprašujte! Za ta greh se ne bom nikoli dovolj spokoril! V mladosti sem napisal eno samo pesem in zavoljo nje sem še danes revež. Veste, pesem je bila posveta na dekletu, ki je pozneje postala moja žena.«

— Dobro, vse bom povedal, toda prosim vas, odvežite mi roke!

Lojze Jakopič:

17

AKCIJA "rdeča gos"

Akcija gestapovca Ota Fritza, da bi odkril tajno taboriščno organizacijo, ki je v eni noči pobila pet njegovih agentov, je tekla po enem tiru, po drugem pa je tekla akcija obersturmführerja Kerstena, da bi v Italijanu Emiliju Copeciu odkril enega izmed treh pogrešanih specialnih agentov, ki so jih Angleži s posebno nalogo poslali v Nemčijo. Oto Fritz je dal pripeljati v mučilnico vse, ki so bili kakorkoli od bliže povezani s petimi ubitimi Jugoslavlani. Strahovito je mučil slehernega, za katerega je le majkeno zaslišal, da kaj ve. Ko je hotel zaslišati tudi Copecia, se je temu uprl Kersten.

»Ni Jugoslovan, ni povezan z nikomer od ubitih in še tri dni ima rok, da mi poroča!« Tako je odločil in Fritz je moral kloniti.

Obersturmführer Kersten, višji inšpektor šestega Himlerjevega urada v Berlinu, pa je bil ves v ognju, ko je izvedel, da je Copecio premeščen v delovno komando za München. V tem je videl dvojno znamenje za svoje pravilne sodbe. Da se je v taborišču povezal z ilegalno organizacijo, ki bi mu skušala omogočiti pobeg, in drugič, da hoče pobegniti zato, ker mora. Po takšni ugotovitvi za Kerstena ni bilo več dvoma, da je Copecio iskani dragoceni angleški agent. Lahko bi ga prijel, kar bi nedvomno storila Fritz ali vodja taboriščnega gestapa obersturmführer in iz Copecia z mučenjem iztisnila potrebne mu skrivnosti. Lahko bi Toda Kersten tega ni storil iz varnostnih razlogov. Toliko je poznal angleško obveščevalno službo, da je bil prepričan, da le-ta v svoje vrste ne sprejema slabšice Copecio bi vse muke izdržal, ne povedal ničesar in s svojo skrivnostjo odšel na oni svet. Kerstenu pa je šlo za podatke, za skrivnosti. Ne za število žrtev kot sto Fritzom in večini delavcev četrtega urada. Zato je Kersten raje okrog Copecia organiziral jeklen krog, ki ga je držal v kleščah, pa vendar toliko v svobodi, da bi Copecio lahko poskusil z akcijo. Kersten je hotel izvedeti, kam in h komu se bo Copecio v Münchnu zatekel, pa kaj bo prinesel s seboj. To je bil Kerstenov prvi načrt. Naslednji pa, kako, kdo in komu bo sporočal naprej in kaj.

Ko je Kersten ponovno obdelal Italijana Lazzara, je dal poklicati še Slovenca Gregorja Zabičal mu je:

»Niti trenutek ne izpusti! Copecia izpred oči. V ničemer se ne izdati za sodelavca gestapa. Nobenih samostojnih akcij, toda vse pomembno v najkrajšem času poročati Esesovski stra-

žar Frido ni preprost stražar. On bo pri skupini. Je izšolan gestapovec z vsemi pooblastili. Njemu vse nemudoma poročati. On bo dal tudi vsa potrebna navodila na kraju samem, če bo potrebno.« In nazadnje še pretinja: »Z mučenjem in z življenjem boste plačali, če vam Copecio uide ali če naredite kakšno neumnost.«

Ko se je Gregor vrnil na svoj pograd zraven mene, sem videl, s kakšnim strahom in spoštovanjem me je gledal. Za njegove taboriščne pojme sem izredno visoko cenjen pri taboriščnem gestapu.

Kako mi je bilo sree, ko sem prvi dan v delovni komandi za München prestopil glavna taboriščna vrata!

»Danes in morda že jutri,« tako sem menil, kajti časa sem imel samo tri dni. Ob določeni uri bi moral stopiti pred obersturmführerja Kerstena in mu poročati o tajni taboriščni organizaciji. To je zahteval od mene. Če tega ne bom storil, me bo prepustil mirno dvema, ki sta me prvi dan v mučilnici trikrat spravila ob zavest. Tri dni torej! Vsega nisem mogel staviti na tretji dan. Moj načrt je bil, da si prvi dan v Münchenski komandi ogledam pogoje in ugotovim možnosti, drugi dan pa izvedem akcijo. Tretji dan naj ol misli le na rezervno. Rezervo v sili ali nepričakovani smoli.

Večina komand je v gostem mraku hladnega jutra odkorakala po glavni taboriščni cesti, ki je bila posuta z ostrim, temnim lešem, pa obdana z mladimi topoli na obeh straneh in z jarki, polnimi vode. Esosvske straže s psi in udrihanje lagerskih policajev knoflingov s palicami je spremljalo sprevede. Nas so naložili na pokrite vojaške kamione. Preril sem se na sedež h koloni, tako da sem skozi spranjc lahko gledal cesto in okolico, koder smo se vozili. Hotel sem vse videti, vse čutiti in razumeti. V tisti uri, ko so nas peljali na delovno mesto, sem hotel vse pridobiti, vse tisto, kar mi je potrebno, kar nabirajo agenti za svoje akcije mesece in leta: kako se ljudje oblačijo, hodijo, govore med seboj, kakšne in katere zgradbe so ob glavni cesti, koliko je vojaške policije, kje preži nevarnost... Vedel sem, da je vsak tretji na ulici nemških mest gestapovski agent. Vedel, da je skoraj nemogoče brez nevarnosti in neopažen hoditi po nemškem mestu. Toda jaz sem moral. Moja naloga je to zahtevala, zato sem se moral temeljito zbrati in pripraviti na takšno hojo do cilja. Ne samo za pobeg sam. To je bilo še najlažje v primeru, kot je bil moj, če si enkrat prišel v delovno komando, ki odstranjuje ruševine in neeksplozirane bombe.

Opazoval sem življenje ob cesti in v hišah skozi razsvetljena okna. Videli deklet v sami kombinaciji, kako si je pred ogledalom uravnava la se, mater, ki je malčkoma nalivala v skodelice tople zajtrk, na vogalu starčka, ki je držal na vrvcu psa, ki je zalival električni drog, in vojaško policijsko patroljo, ki se je strahoma ozirala v nebo, kot da v oblakih tiči nevarnost, na katero morajo paziti.

BORA OLJAČIČ:

DISKUSIJA

»Tovariš Pero, novinar sem pa bi vam rad zastavil nekaj vprašanj o preteklem letu.«

»Prosim, kar dajte.«

»Začnimo od začetka. Kako ste kot mlad človek preživeli prve mesece leta 1968?«

»Zelo lepo. Diskutirali smo o plačah.«

»Dobro, pa pozneje, spomladaj?«

»Spomladaj?«

»Da. Ko je vse ozelenelo, ko je zadišalo cvetje in so zapele ptice.«

»Ah, spominjam se! Spomladaj smo diskutirali o rekreaciji našega delovnega človeka.«

»Zaboga, kje pa ste preživel dopust?«

»Na morju, s člani počitniške zveze.«

»Prav to sem želel slišati! Kako je bilo na morju?«

»Božansko. Sonce, vetrček, morje in diskusije o ideološkem delu mladine med počitnicami.«

»Hu! O čem pa ste potem diskutirali v jeseni?«

»O statutu podjetja in še o nekaterih drugih problemih.«

»Fant moj dragi, kaj pa ste sploh po poklicu? Dijak, delavec ali uslužbenec?«

»Mladinski funkcionar, plačó pa prejemam kot strojni ključavničar.«

»S čim pa se ukvarjate v prostem času?«

»Dopoldan sem sindikalni funkcionar, popoldan član komiteja, zvečer pa član disciplinske komisije v našem podjetju.«

»Imate dekle?«

»Imam, v premorih, kadar ne delam na družbenem področju.«

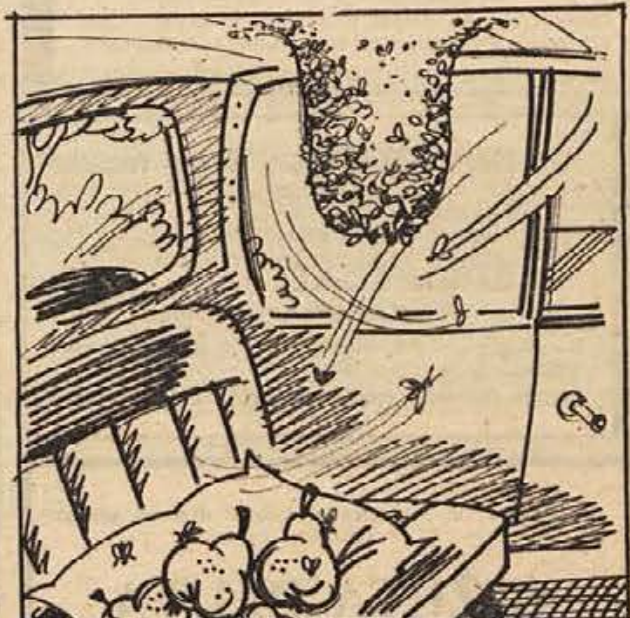
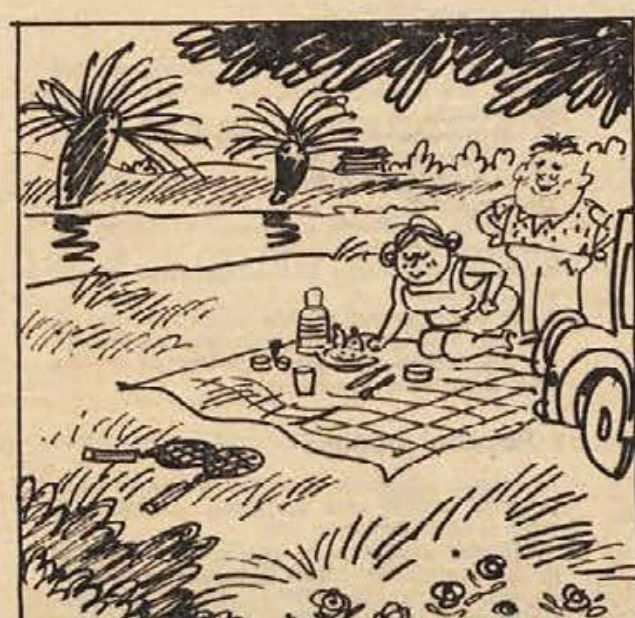
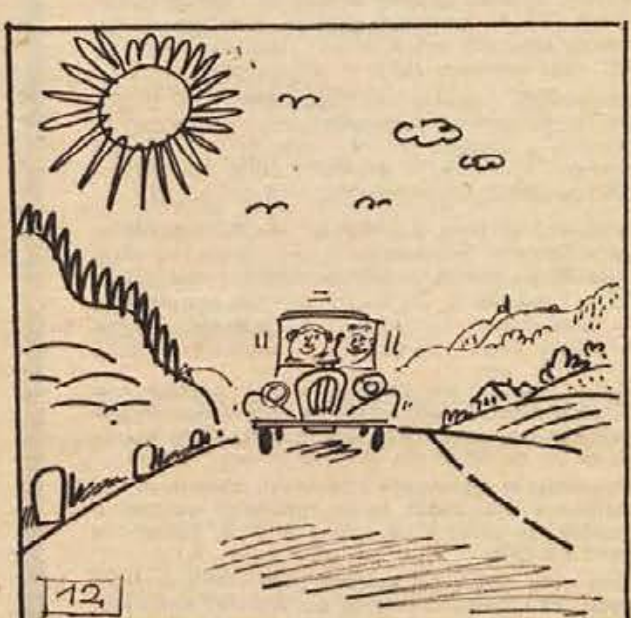
»No, končno! Pa sta skupaj čakala novo leto?«

»Sva.«

»To se pravi, točno ob polnoči ste jo objeli in ji nežno šepnili na uho...«

»Uganili ste! Nežno sem ji šepnil: dušica, pojdiva domov diskutirat o najinem skupnem življenju!«

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

12. Sonček je milo ogreval pokrajino in cesto. Ogrevale je tudi platneno streho avtomobila, in dasi je bil užitek vožnje nepopisen, znojne kapljice so omočile polna lica Paradižnikovih. »Morda bi najhujšo vročino le predremala v kakšni senci?« je na glas pomislila Paradižnica. — Parkirni prostor se je ponudil takoj za ovin-

kom. Paradižnik je zapeljal daleč na travnik, v rajsko senco vrb ob bistrem potoku. — Vse ostalo je bilo kot v reklamnem prospektu: odeja na travi, vabljava malica, badminton... In dve stasiti pojavi, kipeči od zdravja! — Tovariš Paradižnik se je napokal ocvrtega piščanca do grla. »Boš hruške?« ga je še pocrkljala soproga. »Po-

zneje!« je zazelal. — Sladke medenke so ležale na zadnjem sedežu avtomobila. Skoz okno so nanje priletele ose. čmrlji, sršeni in nazadnje — čebelja matica...! — Kamor gre matica, tja zleti ves roj! To vemo iz prirotopisa, torej se je zajeten čebelji roj obesil na strop kabine, nad sladke hruške.

SPLOŠNO
GRADBENO
PODJETJE

PIONIR NOVO MESTO

S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI
GRADI VSE VRSTE OBJEKTOV
VISOKE IN NIZKE GRADNJE:
NAJSODOBNEJSE
STANOVANJSKE STAVBE,
TURISTICNE, INDUSTRIJSKE
IN KMETIJSKE OBJEKTE,
MOSTOVE, CESTE ITD.
PO SODOBNIH METODAH
S PRIZNANO KVALITETO
IN V DOGOVORJENIH ROKIH.
Z LASTNIMI OBRATNI OBRATI
IZVRŠUJE GRADBENO-OBRATNIŠKE
IN AVTOMEHANIČNE USLUGE.
RAZPOLAGA TUDI Z LASTNIM
TEHNIČNIM BIROJEM.
INVESTITORJI,
POSLUŽUJTE SE NASIH USLUG,
KI JIH PRIPOROČAMO!

Komisija za volitve in imenovanja

OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

ponovno razpisuje
PROSTO DELOVNO MESTO

OBČINSKEGA SODNIKA ZA PREKRŠKE

Pogoji: kandidati morajo imeti pravno fakulteto in pogoje iz 15. člena zakona o organih za kaznovanje prekrškov (Uradni list SRS št. 13/66).

Osebnih dohodkov določijo po pooblastilu občinske skupščine komisija za volitve in imenovanja.

Prijave je treba poslati v 15 dneh od dneva objave s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovnosti.

NOVOTEHNA - Novo mesto

razglašča
prosto delovno mesto

STROJEPISKE

po možnosti z znanjem stenografije.

Pogoj: končana administrativna šola z dveletno prakso.

Prijave sprejema splošni sektor 15 dni po objavi.

Ob tragični in hudi izgubi našega dragega moža
in očka

JOŽETA PLUTA

iz Gradca

se najlepše zahvalujemo vsem, ki so nam v najhujših trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Posebno zahvalo smo dolžni podjetju BELT v Crnomlju, ObS Metlika in sosedom ter vsem, ki so pokojnega v tako velikem številu spremili na poslednji poti in mu poklonili vence ter cvetje.

Zalujoča žena Malči s sinovoma Duškom
in Damjanom

TRGOVSKO PODJETJE

»PRESKRBA«

KRŠKO

vabi kupce v svoje dobro
založene trgovine

Posebno priporoča
trgovino

TEKSTIL

v Krškem, kjer lahko do-
bite izdelke znanih kon-
fekcijskih tovarn, ki bodo
prikazale svoje modele na
modni reviji na

III. DOLENJSKEM NOVINARSKEM PLESU
NA OTOČCU.

Veletrgovina

»MERCATOR« - Ljubljana

poslovna enota

»STANDARD« - Novo mesto

vabi k sodelovanju nova sodelavca in
razglašča prosti delovni mesti za:

POSLOVODJA ŽIVILSKE PRO- DAJALNE V NOVEM MESTU

in

VODJA ODDELKA Z ŽIVILI V SKLADIŠČU NA DEBELO

Pogoji: visokokvalificirani delavec v trgovini ali
kvalificirani delavec s primernimi delovnimi iz-
kušnjami.

Nastop dela po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite do vključno 15. 2. 1969
poslovni enoti »STANDARD«, Nova mesto, Glavni
trg 3.

Razpis štipendij za srednje šole

V želji, da se izboljša narodnostni sestav
starejšinskega kadra Jugoslovanske ljudske
armade

razpisuje

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NARODNO OBRAMBO
SR SLOVENIJE

štipendije

za šolanje na srednjih šolah (gimnaziji, pedagoški
gimnaziji in tehniških šolah — elektrotehniške,
strojne, kemijsko-tehnološke, gradbene, geodetske in
geološke stroke ter pomorski šoli — navtične in
strojne stroke) v šolskem letu 1969-70.

Za štipendije se lahko potegujejo učenci slovenske
narodnosti, ki se pogodbeno obvezujejo, da bodo po
končani srednji šoli vstopili v eno od naslednjih
vojaških akademij:

1. vojaško akademijo kopenske vojske (pehota,
topništvo, inženirija, oklepne enote, atomsko-
biološko-kemična obramba, zveze in prometna
služba).
2. vojaško pomorsko akademijo,
3. vojaško-tehniško akademijo (visoke tehniške šole
kopenske vojske),
4. letalsko-tehniško vojaško akademijo,
5. mornariško-tehniško vojaško akademijo,
6. vojaško akademijo za protiletalsko obrambo.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

a) Splošni pogoji:

- da so zdravi in sposobni za aktivno vojaško
službo, kar ugotavlja pristojna vojaška zdravni-
ška komisija;
- da so vzornega vedenja, niso sodno kaznovani in
niso v kazenskem postopku;
- da so končali predhodni razred z najmanj do-
brim uspehom;
- da nimajo pogodbenih obveznosti iz naslova šti-
pendiranja proti drugi pravni osebi;
- da imajo priporočilo občinskega sveta za na-
rodno obrambo;
- da so učenci prvega razreda rojeni 1954. leta ali
pozneje, drugega razreda 1953. leta ali pozneje,
tretjega razreda 1952. leta ali pozneje in četrtega
razreda 1950. leta ali pozneje.

b) Posebni pogoji:

- za vojaško akademijo kopenske vojske se lahko
prijavijo učenci vseh navedenih srednjih šol,
razen učencev pomorske šole;
- za vojaško akademijo za protiletalsko obrambo
se lahko prijavijo učenci gimnazije, pedagoške
gimnazije in tehniških šol — strojne in elektro-
stroke pod pogojem, da so v predhodnem raz-
redu imeli iz matematike najmanj dober uspeh;
- za vojaško pomorsko akademijo se lahko prija-
vijo učenci gimnazije in tehniških šol — strojne
in elektro stroke ter učenci pomorske šole —
navtične in strojne stroke pod pogojem, da so
v predhodnem razredu imeli iz matematike naj-
manj dober uspeh;
- za vojaško akademijo visoke tehniške šole ko-
penske vojske se lahko prijavijo učenci gimnazije
in tehniških šol — strojne, elektro in kemijsko-
tehnološke stroke pod pogojem, da so v pred-

hodnem razredu imeli iz matematike, fizike in
kemijske najmanj dober uspeh;

- za letalsko-tehniško vojaško akademijo se lahko
prijavijo učenci gimnazije in tehniških šol —
strojne in elektro stroke — šibki tok ali teleko-
munikacije pod pogojem, da so v predhodnem
razredu imeli iz matematike, fizike in kemijske
najmanj dober uspeh;
- za mornariško-tehniško vojaško akademijo se
lahko prijavijo učenci gimnazije ter 3. in 4. raz-
reda tehniške šole — elektro stroke pod pogo-
jem, da so v predhodnem razredu imeli iz ma-
tematike, fizike in kemijske najmanj dober uspeh.

Natečaja se lahko udeležijo tudi učenci osmih raz-
redov osemletk, rojeni 1954. leta ali pozneje, če
preden končajo šolo, štipendija jim pripada od
začetka pouka na srednji šoli.

Prednost pri štipendiranju imajo učenci, ki bodo
po končani srednji šoli vstopili v vojaško akademijo
kopenske vojske ali v vojaško akademijo za proti-
letalsko obrambo.

Učenci, ki se žele udeležiti natečaja, vložijo prošnjo,
kolkovano z 0,50 din, pri občinskem upravnem orga-
nu za narodno obrambo, kjer dobe tudi predpisani
obrazec.

Prošnji morajo priložiti:

- učenci osmih razredov osemletk overjen prepis
šolskega spričevala za šest, sedmi razred in prvo
polletje osmega razreda;
- učenci prvega razreda srednjih šol overjen pre-
pis spričevala za osmi razred osnovne šole in
prvo polletje 1. razreda;
- učenci drugega razreda srednje šole overjen pre-
pis spričevala za prvi razred in prvo polletje
2. razreda, a učenci 3. razreda srednjih šol over-
jen prepis spričevala za 2. razred in prvo pol-
letje 3. razreda;
- potrdilo šole, da je reden učenec razreda, kate-
rega obiskuje;
- izpisek iz rojstne matične knjige.

Učenci, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste, bo-
do morali po končanem šolanju v eni izmed vo-
jaških akademij ostati v JLA najmanj deset let
(87. člen zakona o JLA).

Medsebojna razmerja med štipenditorjem in štipen-
distom oziroma njegovim zakonitim zastopnikom se
določijo s pismeno pogodbo, kjer se predvidi tudi
vračanje štipendije, če štipendist ne bi izpolnil svojih
pogodbenih obveznosti.

Učencem, ki bodo sprejeti za vojaške štipendiste,
pripadajo med šolanjem na srednjih šolah naslednje
štipendije:

— za I. razred	400,00 din mesečno
— za II. razred	450,00 din mesečno
— za III. in IV. razred	500,00 din mesečno

Razen tega jim na začetku vsakega šolskega leta
pripada denarno nadomestilo za nabavo šolskih pri-
pomočkov v višini 250,00 din za prvi, 270,00 din za
drugi ter po 300,00 din za tretji in četrti razred.

Štipendije se izplačujejo v mesečnih obrokih za vse
mesece v letu, začno pa se izplačevati od prvega
naslednjega meseca po rešitvi prošnje, vendar ne
pred 1. 9. 1969.

Učence bo organ, pri katerem bodo vložili prošnjo,
poslal na zdravniški pregled, pri njem pa bodo pre-
jeli tudi rešitev prošnje in vsa pojasnila glede na-
tečaja.

Kandidati bodo obveščeni o rezultatu zdravniškega
pregleda do 15. 6., o dokončni rešitvi prošnje pa
do 1. 8. 1969.

Natečaj traja do 1. 4. 1969.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA NARODNO OBRAMBO SR SLOVENIJE

Koteks Tobus

IMPORT-EXPORT
LJUBLJANA

IZID ŽREBANJA

KOTEKS TORUS, Ljubljana obvešča vse, ki se v času od 1. novembra 1968 do vključno 20. januarja 1969 oddali svinjake kož, da so bila dne 20. januarja 1969 izžrebana potrdila s končno številko:

92

Dobitke (usnjena konfekcija) so zadele številke:

106	2.417	5.752	10.705	17.982	23.015	31.408
33.771	37.461	38.027	41.946	43.788	50.968	59.248
60.841	62.218	64.292	71.403	65.661	83.446	70.289
101.077	97.632	125.392	125.488	132.619	106.399	137.855
135.304	140.749	145.465	146.792	151.000	154.388	159.012
164.673	181.623	173.832	188.145	185.928	189.619	190.362
197.293	202.171	205.623	204.589	212.858	212.035	214.242
216.804						

Obveščamo vse izžrebane, da lahko dvignejo dobitke od 1. februarja 1969 dalje na najbližji odkupni postaji »KOTEKS-TOBUS«.

Naslednje nagradno žrebanje bo 20. aprila t.l. — za vsa v odkupni sezoni neizžrebana potrdila.

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 31. JANUARJA: 8.00 Glasbena matineja, 8.55 Pionirski tečaj, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Frano Bitenc: Ugotovitve posvetovanja o skladiščenju sadja na Ohridu, 12.40 Čez polja in potoke, 13.30 Priporočajo vam, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 15.25 Glasbeni intermezzo, 15.45 Turistična oddaja, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.45 Na mednarodnih križpotih, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevci Ljudi Kodrič, 20.00 Naši amaterski sbori tekmujejo, 20.30 Dobro se ob isti uri, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 1. FEBRUARJA: — 8.00 Glasbena matineja, 8.55 Za solarje — Ura, ki je obšla, 9.25 Čez travnike zelene, 9.50 Naš avto-stop, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Gvido Fajdiga: Ugotovitve uspehi intenzivne pase v lanskem letu, 12.40 Narodne pesni in plesni iz Istre in Kvarnerja, 13.30 Priporočajo vam, 14.05 Glasbena matineja — Marijan Vodopivec: Tri basni Krleža, 14.25 V vedrem ritmu, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 Naš podlistek — H. M. Keny: Lov za nogavico, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Gremo v kino, 18.15 Vsako soboto, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. FEBRUARJA: 8.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Miroslav Nastasijević: Pravičica o drvarjerju, 9.05 »Srečanja v studiju 14«, 10.05 Še pomnilite, tovariši! ... Lado Ambrožič-Novljan: Odlotčina bitka

(XIV. divizija) 10.30 Pesni borbe in dela, 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 13.50 Novi ansambli narodno zabavne glasbe, 14.05 Glasba ne pozna meja, 14.45 Humoreska tega tedna — Boris Palotai: Kratak stik, 15.05 Nedeljsko sportno popoldne, 17.30 Radijska igra — Michel Déon: »Osebna iskavnica gospoda van Badabouma«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 »V nedeljo zvečer«.

PONEDELJEK, 3. FEBRUARJA: 8.00 Glasbena matineja, 8.55 Za mlade radovedne, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v februarju, 12.40 Majnen koncert pihalnih orkestrrov, 13.30 Priporočajo vam, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signalna«, 18.35 Mladinska oddaja: »Interneta«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevku Ljudi Kodrič, 20.00 Rezervirano za skupni program JRT.

TORJEK, 4. FEBRUARJA: 8.00 Opera matineja, 8.55 Radijska sola za srednje stopnjo — Zemlja je nebesno telo, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Veterinar, 12.40 Slovenske narodne pesni, 13.30 Priporočajo vam, 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladim, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.45 Jezikovni pogovori, 16.00 Vsak dan za vas, 19.15 V torek na evidenca, 19.45 Pota sodobne medicine — Dr. Boris Klun: O nevrokirurgiji, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eido Viler, 20.00 Radijska

igra — Albert Papier: Alarm v Beljaku, 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 5. FEBRUARJA: 8.00 Glasbena matineja, 8.55 Pisan svet pravije in zgodb, 9.30 Četrta ure z orkestrom Ilir Patacini, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Dečko, 12.40 Napredek pri odkupu mleka v Prekmurju, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.40 Naš raz-

govor, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Ti in operas«, 22.15 S festivalov jaza.

ČETRTEK, 6. FEBRUARJA: 8.00 Opera matineja, 8.55 Radijska sola za višjo stopnjo (ponovitve) — Ladje — zgodovina in pomen, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Viktor Repanšek: Premiki v pridelovanju krompirja, 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.45 »Mehurčiča«, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 Iz naših studiov, 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Ivanka Kraševc, 20.00 Četrtek večer domačih pesni in napevov, 21.00 Literarni večer, 22.15 Komorno-glasbeni večer novejša španske glasbe.

TELEVIZIJSKI SPORED

Nedelja, 2. februarja

9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARSCINI (Beograd)

9.30 PO DOMACE Z ANSAMBLOM VILJA PETRICA (Ljubljana)

10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)

10.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)

10.50 FILMСКА MATINEJA: Doktorari (Ljubljana)

11.40 TV KAZIPOT (do 12.00) (Ljubljana)

SAGA O FORSYTH — serijski film (Ljubljana)

18.20 V BEAT RITMU — polski celovečerni film (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Beograd)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA R. L. ĐUKIĆA (Beograd)

21.30 MALO ZA SALO, MALO ZA RES (Ljubljana)

21.45 SPORTNI PREGLED (JRT)

22.10 TVD (Ljubljana)

Ponedeljek, 3. februarja

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)

16.45 MADZARSKI TV PREGLED (do 17.00) (Beograd)

17.45 TIKTAR »PP S TROBENTOE« (Ljubljana)

18.00 PO SLOVENJI (Ljubljana)

18.25 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)

18.30 OSKRBA ODPRTIH POSKODB (Ljubljana)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)

19.20 KALEIDOSKOP (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 TV DRAMA: Lajos Masterhazi: »JASNA ZADEVA« (Ljubljana)

21.25 GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)

21.45 POROCILA (Ljubljana)

18.20 V BEAT RITMU — polski celovečerni film (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Beograd)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA R. L. ĐUKIĆA (Beograd)

21.30 MALO ZA SALO, MALO ZA RES (Ljubljana)

21.45 SPORTNI PREGLED (JRT)

22.10 TVD (Ljubljana)

Ponedeljek, 3. februarja

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)

16.45 MADZARSKI TV PREGLED (do 17.00) (Beograd)

17.45 TIKTAR »PP S TROBENTOE« (Ljubljana)

18.00 PO SLOVENJI (Ljubljana)

18.25 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)

18.30 OSKRBA ODPRTIH POSKODB (Ljubljana)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)

19.20 KALEIDOSKOP (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 TV DRAMA: Lajos Masterhazi: »JASNA ZADEVA« (Ljubljana)

21.25 GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)

21.45 POROCILA (Ljubljana)

Torek, 4. februarja

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)

17.45 RISANKA (Ljubljana)

18.00 KURIR GREGEC RESI UJETNIKA (Ljubljana)

18.20 PO SLEDEH NAPREDKA (Ljubljana)

18.40 VOKALNO INSTRUMENTALNI SOLISTI »2 z Milus« (Ljubljana)

19.05 NA SEDMI STEZI — športna oddaja (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 SVETOVLJAN — jugoslovanški cel. film (Ljubljana)

18.20 V BEAT RITMU — polski celovečerni film (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Beograd)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA R. L. ĐUKIĆA (Beograd)

21.30 MALO ZA SALO, MALO ZA RES (Ljubljana)

21.45 SPORTNI PREGLED (JRT)

22.10 TVD (Ljubljana)

Ponedeljek, 3. februarja

9.35 TV V SOLI — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)

16.45 MADZARSKI TV PREGLED (do 17.00) (Beograd)

17.45 TIKTAR »PP S TROBENTOE« (Ljubljana)

18.00 PO SLOVENJI (Ljubljana)

18.25 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)

18.30 OSKRBA ODPRTIH POSKODB (Ljubljana)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)

19.20 KALEIDOSKOP (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 TV DRAMA: Lajos Masterhazi: »JASNA ZADEVA« (Ljubljana)

21.25 GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)

21.45 POROCILA (Ljubljana)

Nadležne bolhe, ščurki, mravlje in drugi insekti vas ne bodo več vznemirjali, če boste uporabljali radonjine insekticide v prahu — mravocid, buhatoks in aldotoks so preizkušena sredstva z zanesljivim učinkom.

PROIZVAJA
RADONJA Sisak

22.05 VELIKI MOJSTRI: Arava, Petek, 7. februarja

22.30 POROCILA (Ljubljana)

Sreda, 5. februarja

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

17.15 MADZARSKI TV PREGLED (do 17.30) (Beograd)

17.45 RISANKA (Beograd)

18.30 PISANI TRAK (Ljubljana)

18.45 SKRIVNOSTI NARAVE — serijski film (Ljubljana)

19.15 PO IZBIRI — glasbena oddaja (Zagreb)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 PARTIZANSKI QUIZ — »Ni ti našega življenja« (Ljubljana)

21.35 EVROPSKO DRŠALNO PRVENSTVO V GARMISCHU — posnetek parov (Ljubljana)

23.00 POROCILA (Ljubljana)

Sobota, 8. februarja

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

17.45 PO DOMACE S HENKOVIM ANSAMBLOM (Ljubljana)

18.15 MLADINSKA IGRA (Ljubljana)

19.15 MLADINSKA IGRA (Ljubljana)

19.15 SPREHOD SKOZI ČAS (Ljubljana)

19.40 5 minut za boljši jezik (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 3—2—1 (Ljubljana)

20.35 Garmisch: EVROPSKO PRVENSTVO V DRŠANJU — tekmovalne ženske (EVR)

23.00 TV KAZIPOT (Ljubljana)

23.20 POROCILA (Ljubljana)

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

je s 1. januarjem 1969 razširila mrežo poslovnih enot in sicer:

POMURSKA KREDITNA BANKA, MURSKA SOBOTA je sedaj podružnica Kreditne banke in hranilnice Ljubljana v Murški Soboti z ekspoziturami v

- GORNJI RADGONI
- LENDAVI in
- LJUTOMERU

Podružnica v NOVEM SADU je razširila svojo mrežo še na Sremske Karlovice.

V Ljubljani je odprta nova, moderna ekspozitura na Miklošičevi cesti št. 7.

Zaupajte svoje denarne posle Kreditni banki in hranilnici Ljubljana, ki jih bo opravila hitro, natančno, zaupno in pod najugodnejšimi pogoji!

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku!

„Confetti“

10. gostovanje dunajske revije na ledu od 6. do 16. februarja 1969 v mestni dvorani v Celovcu (Stadthalle Klagenfurt).

Režija: Will Petter

Glasba: Robert Stolz

Zagotovite si vstopnice pri svojem potovalnem uradu: Atlas, Zagreb, Izletnik, Celje, Kompas, Ljubljana transport, Putnik, SAP Ljubljana, Trans-turist in TT Ljubljana, Generalturist, Zagreb

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

JANUARSKO VREME V PREGOVORIH

Ce v prosincu drevje od mraza poka, jeseni s sadjem preobloženo stoka — Toplota v prosincu in vlaga zimi v svečanu na noge pomaga. — Makarij jasen ali meglen naznanja prav tako jesen.

- LUNINE MENE:
- 2. 2. ☉ ob 13.56
 - 10. 2. ☾ ob 01.08
 - 16. 2. ☉ ob 17.25

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 31. januarja: Vanja Sobota, 1. februarja: Ignac Nedelja, 2. februarja: Marija Ponedeljek, 3. februarja: Blaž Torek, 4. februarja: Bojana Sreda, 5. februarja: Agata Četrtek, 6. februarja: Dora

KINIO

Brezice: 31. jan. in 1. februarja ameriški barvni film »Swingers«, 2. in 3. II. ameriški barvni film »Kralji sonca«, 4. in 5. II. jugoslovanski barvni film »Volk s Proletija«.

Cranmelj: od 31. I. do 2. II. angleški barvni film »Traper«, Kočevje — »Jadrano«, od 31. I. do 2. II. angleški barvni film »Nevadna zgodba Edia Chapenana«, 2. in 3. II. ameriški film »Tarzan in njegov sin«, Kostanjevica: 2. II. francoski barvni film »Moiš iz Hongkong«, Metlika: 31. I. do 2. II. ameriški barvni film »Arabeskas«, 1. in 2. II. ameriški barvni film »San Fernando«, Mirna: 1. in 2. II. francoski film »Črni tulipani«, Mokronog: 1. in 2. II. angleški barvni film »Dr. No«, Novo mesto: od 31. I. do 2. II. angleški barvni film »Noč gene-

ralova, Od 3. do 5. II. ameriški barvni film »Raj na havajski način«, POTUJOČI KINO: od 31. I. do 4. II. švedski barvni film »Strejlaj prvi, Freddie«, Ribnica: 2. II. ameriški barvni film »Kartuma«, Sodražica: 1. in 2. II. ameriški barvni film »Sierra Charibas«, Trebnje: 1. in 2. II. ameriški barvni kavbojski film »Na Divjem zahodu«.

ČESTITKE

Dragi mami Mariji Gričar iz Ločne šelimo za dvojno praznovanje veliko sreče in zdravja, da bi bila še naprej tako dobra. Mož Rihar z otroki.

Ljubi mami in stari mami Marji Spolarjevi iz Kompolj za dvojni praznik želijo vse lepo in dobro, predvsem pa zdravja in še mnogo let njeni otroci.

ZAHVALA

Težko je bilo zadnje slovo od našega praljubege moža, očeta, starega očeta in tasta

STEFANA KRENA

Iskreno se zahvaljujemo vsem znancem, sorodnikom, vaščanom Gor. Sušič in Novomeščanom, ki so ga v tako lepem številu spremlili na zadnji poti. Prisrčna hvala ZB občine Novo mesto, ZB terena Kandija, ZB Uršna sela, PDG Dobindol, postaji LM Ljubljana-Mesto, hotel LM Ljubljana, kolektivno gostilno »Triglava, Ljubljana — Meste, bližnjim sosedom iz Paderšičeve ulice, kolektivno in sindikalno podjetje IMV in tov. Hrnčič iz Ljubljane za poklonjene vence. Prav iskrena zahvala govornikom tov. Dolinarju iz Laz in tov. Valenčiču iz Novega mesta za resnično in lepo opisano življenjsko pot ljubega pokojnika. Iskrena zahvala tudi gošbenikom in pevcom iz Novega mesta.

Zalujoči: žena Jožefa, hčerka Jožica, poročena Stibič, hčerka Pavla, poročena Galjot, sin Karol in sin Jože z družinami in drugo sorodstvo

V počastitev spomina pokojne svakinje Anice in brata Vladimirja stanju. Naslov v upravi lista (117/69).

Miheliča poklanjajo Zvezi slepih Novo mesto 100 din Miheličevi. Namesto cvetja na grob pokojne Marije Drobnič poklanja infektivski oddelak Splošne bolnišnice Novo mesto Zvezi slepih Novo mesto 70 din.

Za prejeta zneska lepa hvala! Zveza slepih Novo mesto

Ob smrti naše drage mame in stare mame

ANGELE DERGANČ

iz Češče vasi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom za pomoč in sočasje. Hvala kolektivom »DESA«, VARNOST in NOVOLE za podarjene vence.

Zalujoči: hči Angela, sinovi Ivan, Lojze in Jože z družinami

Ob smrti naše drage mame

MARIJE MIHALIČ

Vel. Cikava 2 se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih prisrčno pomagali. Obtem se zahvaljujemo za podarjene vence in cvetje kolektivom IMV, KROJAC in DOLENJKI.

Zalujoči: sin Toni, hčerki Mimi in Rozi z družinami

OBVESTILA

Enodnevnne piščance pasme Nickchik (Nickik), Rodelad, Nickola in Goldin-Komet lahko dobite na Senovem pri Miju Gunjilase 72 po konkurenčni ceni. Zabeleženo je, da se naročite 1 mesec vnajprej.

Glavna v Bell cerkvi vabi na predustno zabavo v nedeljo, 2. februarja. Za jedajo, pijačo in ples preskrbljeno.

Viljudno vabljeno!

Ekspresno očisti oblačila Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

Ščotke za koščice in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armid, Ljubljana, Tržaška 52.

ČE V VAŠEM DELOVNEM KOLEKTIVU NI POVERJENIKA PREŠERNOVE DRUŽBE, POSTANITE TO VI.

Cranmelj: mopedist se je zmedel

26. januarja zvečer sta se v Kolodvorski ulici v Cranmelju zalezela avtomobilist Ivan Kobe in mopedist Srečko Grahek. 21-letni Grahek si je zelo poškodoval desno nogo in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Mopedist se je pred srečanjem zmedel in treščil v avtomobil. Škoda so ocenili na 2.000 din.

Koroška vas: na ovinku sta se zalezela

26. januarja popoldne je Rajko Skočir iz Cranmelja z osebnim avtomobilom iz Novega mesta pripeljal do ovinka pri Koroški vasi. Ko je hotel prehiteti motorista, ki se mu je pokvarilo vozilo, se je naproti pripeljal s osebnim avtomobilom Janko Predovič z Jugorja, Skočir se je pri preči ustavljal na sredini ceste, vendar je Predovičev avto že trčil v njegovega. Ranili so se Predovič in njegova žena Vera ter Skočirjeva žena Jožefa. Škoda je bilo za okoli 5.500 din.

Jurka vas: avtomobil na strehi

24. januarja popoldne se je v Jurki vasi z osebnim avtomobilom prevrnila Jožica Mršič iz Bršlina. Na poledeneli cesti jo je zaneslo, naktar je avtomobil ostal prevrnjen na streho. Škoda so ocenili na 13.000 din.

Lašče: navezana sta trčila

24. januarja je vozil Anton Bračič z Dvora proti Kočevju tovornjak s prikolico. Ker je bila poledica, ga je potegnila več s tovornjakom zasebni avtoprevoznik Stanislav Koblar iz Novega mesta. Na ovinku je Bračičevo vozilo zaneslo, da je potegnilo za seboj tudi Koblarjev tovornjak, zato sta vozili trčili. Škoda je bilo za okoli 2.000 din.

Krška vas: zaradi nepazljivosti na bankino

Zagrebnčanka Dorica Benčič se je 23. januarja popoldne pejala z osebnim avtomobilom iz Ljubljane v Zagreb. Zaradi nepazljivosti je pri Krški vasi zapeljala na bankino, zadela opozorilno tablo in betonski smernik, zdrnila ro nasp in obstala na njivi. Poškodovano sopotnico Žilvico Benčič so odpeljali v breziško bolnišnico. Škoda so ocenili na 2.000 din.

Radovica: na ovinku v avtobus

Jože Jereb iz Zuzemberka, voznik avtobusa podjetja GORJANCI, je vozil 22. januarja popoldne iz Ostriša proti Radovici. Izza nepredvidnega ovinka se je osebnim avtomobilom nemške registracije pripeljal Matija Mavrnec iz Cranmelja in se zalezle v avtobus. Škoda so ocenili na 2.000 din.

Prevrnil se je v jarek

20. januarja ob 3. uri se je iz Brečih proti Bizeljakemu pejal s osebnim avtomobilom Ivan Smerdel iz Trnja. V Bukošku je pripeljal naproti neznan voznik osebnega avtomobila, vendar pred srečanjem ni zasedel luči. Smerdel je zato zapeljal na skrajni rob poledenela ceste, od koder ga je zaneslo na levo stran, da se je po naspju prevrnil v jarek. Na avtomobilu je za okrog 3.000 din škoda.

Prikolica se je prevrnila

20. januarja popoldne se je iz Čateških Toplic pripeljal s tovornjakom in prikolico Edvard Plego iz Kopa. V križišču cest II. reda na Čateku je obrnil. Zapeljal je na desni rob ceste, ki se je pod težo prikolice udrl. Prikolica se je prevrnila. Nastalo je za okrog 7 tisoč din škoda.

Zavore niso delovale

22. januarja popoldne se je po Cesti prvih borcev v Brežicah pejala s osebnim avtomobilom Ivanica Voglč iz Orca. Pri trgovini »Zivilas« je hotela ustaviti, ker pa zavore niso delovale, je trčila v parkirani osební avto Rudolfa Mrkocija iz Zaprežiča. Na vozilih je za okrog 500 din škoda.

Prekucljaj z avtomobilom

22. januarja popoldne se je proti Krškemu pejal s osebnim avtomobilom Anton Čebulac iz Krškega. Ko je pripeljal do naselja Kalce-Naklo, ga je na poledenem ovinku zaneslo na levo stran, da se je prevrnil in obstal na kolesih. Na avtomobilu je za okrog 7 tisoč din škoda.

Nesreča v križišču

26. januarja popoldne se je pripetila prometna nesreča na križišču v Podbočju. Voznik osebnega avtomobila Dragotin Košuta iz Zagreba je vozil iz Kostanjevice proti Podbočju. Na križišču ni upošteval desnega pravila, zato je trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozil Andrej Žulič iz Ljubljane. Na vozilih je za okrog 1.800 din škoda.

Vožnja brez voznškega dovoljenja

22. januarja popoldne se je pripetila prometna nesreča na križišču Ceste prvih borcev in Ulice 21. maja v Brežicah. Po Cesti prvih borcev je vozil mopedist Jože Zerjav iz Cerklj. V križišču je zapeljal v Ulico 21. maja z neprimerno hitrostjo, zato ga je zaneslo na pločnik. Zadel je pešca Jožeta Juršiča iz Brečih in ga laše poškodoval. Mopedist je vozil brez voznškega dovoljenja.

Na poledeneli cesti ga je zaneslo

Voznik osebnega avtomobila Jože Lojen iz Ljubljane se je 19. januarja popoldne pejal iz smeri Breč proti Bizeljakemu. V goslu Dobrava je naproti privozil voznik reševalnega avtomobila Vilhalld Ključič iz Klanjca. Pri srečanju je Lojen nekoliko zavrl in zamudil poledenela ceste trčil v reševalni avtomobil. Pri tem se je reševalni avto prevrnil meter in pol globoko po naspju. Na vozilih je za okrog 6.000 din škoda.

Prepozno sta se opazila

17. januarja popoldne je voznik osebnega avtomobila Branko Galič iz Pustega dola privozil po Obrtniški ulici v križišču s cesto za Crnce. Iz leve strani je tedaj privozil voznik osebnega avtomobila Anton Kostanješek iz Orca. Zaradi spolake ceste je prišlo do trčenja.

Podturn: nesreča med srečanjem

15. januarja popoldne sta se med srečanjem na cesti med Podturnom in Kočevskimi Poljanami zalezela tovornjak, ki ga je vozil Albin Progar, in osebni avtomobil voznika Jožeta Hutarja iz Sednje vasi. Škoda so ocenili na 900 din.

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite vaše mu vprašanje dopisnico ali znauko za 30 din. UPRAVA LISTA

Deset novih knjižnih nagrad

Med nove naročnike smo z žrebanjem razdelili v torek opoldne 10 knjižnih daril. Danes jih bodo dobili po pošti:

- Lojzka Tekavec, Kralji 10, Stari trg ob Kolpi;
- Angela Maroit, Gorenja vas 24, Ribnica na Dol;
- Marija Srpčič, Vel. Malence 44, Krška vas;
- Ivan Hočevar, Rovišče, Studeneč; Janez Nose, Repče 20, Trebnje na Dol;
- Ivan Bukovec, Trebnje 48 na Dol;
- Janko Popovič, Skemljevec 2, Suhor; Jože Božič, Pri cerkvi 10, Struge na Dol; Cvetka Jare, Gor. Ajdovec 6, Dvor pri Zbk., in Jožeta Medvešek, Malo Mraševo 27, Podbočje.

TRETI DOLENJSKI NOVINARSKI

I. FEBRUARJA OTOGEC

maliglas

SLUŽBO DOBI

ISCEM frizersko vajenko. Csalnica Jelka, Hladnikova 2, Novo mesto.

TAKOJ SPREJMEM vajenca za avtočarstvo in vajenca za avtočarstvo ter pomočnika avtočarja. Avtočarstvo in avtočarstvo Avgust Modic, Trdinova, Novo mesto.

SPREJMEM dva vajenki kuharske in natakarske stroke in kuhinjsko pomočnico v gostilno. Gosstina Anica Cesar, Ivančna Gorica.

POLKVALIFICIRANO NATAKARICO ali dekle, ki ima veselje do stredbe, sprejme takoj gostilna Cilka Lukež — Brežice.

PRODAM

PRODAM dobro ohranjeno dnevno sobo in pletilni stroj Regina. Krško, Čankarjeva 5.

POCENI PRODAM dva kavča in fotelja. Zajc, Jerebova 3, Novo mesto.

UGODNO PRODAM pihalnik Pionir s cevni in prste za gosti greben za BCS. Ivan Selak, Dobra, va 32, Skočjan.

ZARADI SELITVE prodam: dve postelji, dva nočni omariči, trodelno psiho, vrvnato preprogo (špagar) 2 x 3, stragalo 2 x 3 in dva bela kuhinjska stola — vse dobro ohranjeno. Jeras, Znančeve njive, blok 2-2, Novo mesto.

POCENI PRODAM dobro ohranjen sivinski stroj Gritzer, Martin Gerškaič, Gor. Suhor, Suhor.

PRODAM štečnik na drva. Mariča Mitič, Jerebova 8, Novo mesto.

1. FEBRUARJA prodam v Straži 400 kosov nove strelne opke, približno 25 hrastovih stebričkov za ograjo in dva stara voza. Ajdič, Koštalova 20.

ZELO UGODNO PRODAM krasen plešč (bizam) in rabljen klavir (dunajska mehanika, obseg 6 oklav in seksta) Vprašajte od 25. I. do 31. I. 1969 od 14. do 16. ure v Brežicah, Cesta I. borcev 40/1.

PRODAM železno pečko na drva, pralni stroj in povečevalnik za fotografije. Partizanska 2 c, Novo mesto.

UGODNO PRODAM enoosno prikolico za traktor v nevzoznem

POSEST

PRODAM takoj vseljivo hišo z vrtom v Slovenski vasi št. 7 pri Kočevju. Pisemne ponudbe pošljite na: Marija Štupš, Sisač, Maršala Tita 42/1.

PRODAM vseljivo hišo na obali v Piranu, možnost lokala. Interesenti naj se javijo pod »Lepa priročnost«.

TAKOJ VSELJIVA stanovanjska hiša z manjšimi vinogradom pri Brestanici ugodno napreda. Informacije pri Francu Pužniku, Senovo 120.

PRODAM stanovanjsko hišo z vrtom in 48 arov njive v Kapji vasi št. 17, p. Tržešče na Dol. Interesenti naj se oglašajo pri Jožetu Lindiču, Kapja vas, p. Tržešče.

POSESTVO v zmnrti 6 ha v Gor. Leskovcu prodam skupaj ali po parčelah. Hiša je nova, kamionska cesta do hiše in elektrifikacija napeljava v hišo. Vprašajte pri Francu Bošnjaku, Bianca št. 45.

RAZNO

MLAJSI UPOKOJENEC hči spoznati žensko, staro 40 do 50 let. Naslov v upravi lista (116/69).

25-LETNI FANT s precej gotovine išče dekle do 25 let. Jože Antolič, Kettejev drevored 35, Novo mesto.

V PONEDELJEK, 20. I. 1969, sem od Metropola do Glavnega trga izgubila zlato zapesnico. Poštonega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na upravo Dolenjskega lista.

DENAR IN ČAS vam morda ne dopuščata stravljenja v zdravilšču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezní jeter, žolča in črevesja, čre, naprtja in hemoroide z rožičkim DONAT vrelcom. Zahtevajte ga v svoji trgovini, ta pa ga dobi v Novem mestu pri HMELENJKU — tel. 21-129, STANDARDO (MERCATORJU) — tel. 21-158 in pri DOLENJKI — tel. 21-440.

K MODERNI OBLEKI — moderen nakit! Dobite ga po naročilu ali lebiti pri slatariju v Ljubljani, Gospoška 5 (poleg univerze).